

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΟ ΈΤΟΣ 2018-2019

ΜΗΝΥΜΑ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ

Αγαπητέ φοιτητή/Αγαπητή φοιτήτρια, Θερμά Συγχαρητήρια!

Μαζί με όλα τα μέλη του Τμήματος, συμμεριζόμαστε τη χαρά που ασφαλώς σου δίνει η επιβράβευση των προσπαθειών σου που είχαν ως απτό αποτέλεσμα την επιτυχία σου να γίνεις δεκτός/τή στο Τμήμα Κοινωνιολογίας όπου σας περιμένει μια συναρπαστική εμπειρία μάθησης και προσωπικής ανάπτυξης.

Το προσωπικό του Τμήματος, διδακτικό, τεχνικό και διοικητικό, φιλοδοξεί να κάνει τις σπουδές σου δημιουργικές και άνετες. Σε υποδέχεται περισσότερο ως συνεργάτη σε μια κοινή προσπάθεια για την καλλίτερη δυνατή εφαρμογή της επιστήμης μας, παρά ως 'μαθητή' που θα καθίσει στο θρανίο ενώ εμείς θα στεκόμαστε στην έδρα. Άλλωστε αυτή είναι και η πεμπουσία της ακαδημαϊκής ζωής που τώρα αρχίζεις: Η δημιουργική συνεργασία μέσα σε μια ατμόσφαιρα κοινών σκοπών και φιλοδοξιών.

Στο συνοπτικό αυτό τόμο θα βρείς τις απαραίτητες πληροφορίες που θα χρειαστείς για το ξεκίνημά σας. Είμαι βέβαιος ότι θα χρειαστείς περισσότερες και λεπτομερέστερες καθώς θα εντάσσεσαι στην σπουδαστική καθημερινότητά σου. Μη διστάσεις να ζητήσεις τη συνδρομή μας. Είμαστε εδώ πρόθυμοι να βοηθήσουμε όπου χρειαστεί.

Ο Οδηγός αυτός απευθύνεται και στους υποψήφιους φοιτητές προκειμένου να ενημερωθούν για τους στόχους και το περιεχόμενο των σπουδών στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και να είναι έτσι περισσότερο πληροφορημένοι στην απόφαση επιλογής της Επιστήμης που θα σπουδάσουν.

Εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες στους Συναδέλφους, για τον χρόνο που διέθεσαν στη συγγραφή του Οδηγού αυτού και για το επιτυχές αποτέλεσμα της πολύμηνης προσπάθειάς τους και σε όλα τα μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού, του Διοικητικού και Τεχνικού Προσωπικού του Τμήματος για τη διάθεση κειμένων που τους αφορούσαν και για τις πολύτιμες παρατηρήσεις τους.

Μυτιλήνη, Σεπτέμβριος 2018

Ο Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας
Καθηγητής Μιχάλης Ψημίτης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

• ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

- Ίδρυση και Ανάπτυξη
- Διοίκηση
- Το Ακαδημαϊκό Προσωπικό
  - 3.1 Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού
  - 3.2 Πανεπιστημιακοί Υπότροφοι , αρθρ. 95 του Ν.4310/14 και αρθ.58 του Ν.4386/16
  - 3.3 Μέλη Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π)
  - 3.4 Μέλη Ειδικού Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Δ.Ι.Π)
- Διοικητικές Υπηρεσίες
- Υποδομή
  - 5.1 Κτιριακή Υποδομή του Τμήματος Κοινωνιολογίας
  - 5.2 Βιβλιοθήκη
  - 5.3 Το Κέντρο Υπολογιστών
    - Το Δίκτυο Πληροφορικής ΑΙΓΑΙΟ-NET

II. ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝ/ΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

- Ίδρυση του Τμήματος
- Όργανα του Τμήματος
  - Η Γενική Συνέλευση
  - Ο Πρόεδρος
  - Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών (Ε.Π.Σ.)
  - Τα Εργαστήρια και οι Μελλοντικοί Ακαδημαϊκοί Τομείς του Τμήματος
- Εργαστήριο Συλλογικών Δράσεων και Κοινωνικών Κινημάτων
- Εργαστήριο Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ψηφιακής Τεκμηρίωσης
- Εργαστήριο Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών
- Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Ελεύθερου Χρόνου και του Αθλητισμού
- Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Εργασίας και των Επαγγελματιών με Έμφαση τις Νέες Τεχνολογίες
- Εργαστήριο Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών
- Εργαστήριο Πληροφορικής
- Αρχές και Δομή του Προγράμματος Σπουδών
- Ο Θεσμός του Συμβούλου Σπουδών
- Προσφερόμενα Μαθήματα

III. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

IV. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

- ΜΠΣ Τοπική Ανάπτυξη και Κοινωνική Συνοχή, <http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-metaptixiaka-ps/gr-etkas>
- ΜΠΣ [Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση](#),

<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-metaptixiaka-ps/gr-ekao>

- ΜΠΣ ΜΠΣ, Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη, <http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-ma/gr-m-ekkt>

V. ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό
- Διοικητικό και Τεχνικό Προσωπικό

VI. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Αποσπάσματα από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου)

VII. ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

- Προοπτικές Ζωής
- Προοπτικές του Νέου Κοινωνιολόγου

VIII. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

- Φοιτητική Μέριμνα
- Η πόλη της Μυτιλήνης, Έδρα του Τμήματος Κοινωνιολογίας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΟΔΗΓΙΕΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

1. Ίδρυση και Ανάπτυξη

Η Ίδρυση του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ιστορικά, έχει τις ρίζες της στα 1918, όταν, στο ευρύτερο πλαίσιο των εθνικών και οικονομικών ανακατατάξεων που ακολούθησαν την ανακωχή του Μούδρου (17/30 Οκτώβρη 1918), η Ελλάδα εξουσιοδοτείται από το Συμβούλιο των Τεσσάρων Μεγάλων Δυνάμεων, τον Απρίλιο του 1919, να καταλάβει στρατιωτικά την περιοχή της Σμύρνης. Παρόλα αυτά το Πανεπιστήμιο Αιγαίου δεν μπόρεσε ποτέ να λειτουργήσει λόγω της Μικρασιατικής καταστροφής.

Το σημερινό Πανεπιστήμιο Αιγαίου επανιδρύθηκε το 1984, είναι ένα από τα νεότερα Πανεπιστήμια στην Ελλάδα και προορίζεται να καλλιεργήσει νέα πεδία έρευνας και γνώσης σε οργανική σχέση με τον πολιτισμό, την κοινωνία και την οικονομία του ευρύτερου χώρου του Αιγαίου και της Ανατολικής Μεσογείου. Η ίδρυσή του ανταποκρίνεται σε μια εδραιωμένη πλέον αντίληψη για την ανάπτυξη της περιφέρειας και την οργάνωση της εκπαιδευτικής αποκέντρωσης.

Αυτή η συγκεκριμένη αντίληψη στηρίζεται στο «Πανεπιστήμιο-Δίκτυο», δηλαδή στην διασπορά πανεπιστημιακών Τμημάτων τα οποία ωστόσο συνδέονται δικτυακά υπό ενιαία διοίκηση. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου αναπτύσσεται με μεθοδικότητα, επιμονή και υπομονή, σύμφωνα με το Στρατηγικό Σχεδιασμό και τα Πενταετή Προγράμματα Ανάπτυξής του. Στα προγράμματα αυτά αποτυπώνονται οι αποκτημένες εμπειρίες τόσο για τις δυσκολίες λειτουργίας Πανεπιστημιακών Τμημάτων σε ακριτικά νησιά, όσο και για την επικοινωνία μέσα σε ένα Πανεπιστήμιο-Δίκτυο που λειτουργεί κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες του Ελληνικού Αρχιπελάγους. Οι εμπειρίες αυτές είναι που οδήγησαν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου να είναι το πρώτο Ελληνικό Πανεπιστήμιο που έχει πλήρως εντάξει τις Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών στην καθημερινή του πρακτική, υλοποιώντας έτσι, στο βαθμό που του αναλογεί, την Κοινωνία της Πληροφορίας.

Κύριο χαρακτηριστικό των τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι η ανάπτυξη νέων γνωστικών αντικειμένων, συνήθως διεπιστημονικών, τα οποία ανταποκρίνονται τόσο στις ανάγκες της σύγχρονης ελληνικής και παγκόσμιας κοινωνίας, όσο και στις απαιτήσεις και προσδοκίες των φοιτητών του για σπουδές υψηλής επιστημονικής αξίας σε συνδυασμό με άριστες προοπτικές

Οι προτεραιότητες οι οποίες αναδείχθηκαν αυτά τα χρόνια αντανakλώνται στα κύρια ακαδημαϊκά πεδία του Πανεπιστημίου Αιγαίου: κοινωνικές επιστήμες, διοίκηση επιχειρήσεων, θετικές σπουδές, επιστήμες του χώρου και του περιβάλλοντος, πολυτεχνικής κατεύθυνσης, παιδαγωγικά, πληροφορική. Σήμερα, σχεδόν μια εικοσαετία μετά, έχοντας ολοκληρώσει τη δεύτερη φάση ανάπτυξής του, με 16 Τμήματα και 15 Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου κατατάσσεται ανάμεσα στα μεγαλύτερα Πανεπιστήμια της χώρας. Διοικητική έδρα του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι η Μυτιλήνη, ενώ Σχολές και Τμήματά του λειτουργούν σήμερα στις νησιωτικές πόλεις της Μυτιλήνης, της Χίου, του Καρλοβασίου, της Ρόδου, της Μύρινας και της Ερμούπολης, συγκροτώντας ένα Πανεπιστήμιο - Δίκτυο που καλύπτει όλους τους Νομούς του Αιγαίου.

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει έδρα του την πρωτεύουσα του Νομού Λέσβου, την πόλη της Μυτιλήνης. Στην πόλη της Μυτιλήνης βρίσκονται η Πρυτανεία και οι κεντρικές

υπηρεσίες Διοίκησης του Ιδρύματος, η κεντρική Βιβλιοθήκη και η Επιτροπή Ερευνών.

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα Λέσβου αναπτύσσεται στην πόλη της Μυτιλήνης και περιλαμβάνει τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών και τη Σχολή Περιβάλλοντος.

Η Σχολή Κοινωνικών Επιστημών αποτελείται από τα εξής Τμήματα:

- [Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας](#)
- [Τμήμα Γεωγραφίας](#)
- [Τμήμα Κοινωνιολογίας](#)
- [Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας.](#)

Η Σχολή Περιβάλλοντος αποτελείται από τα εξής Τμήματα:

- [Τμήμα Περιβάλλοντος.](#)
- Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα Ρόδου φιλοξενεί τη Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών η οποία περιλαμβάνει:

- [το Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης](#)
- [το Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού](#)
- [το Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών.](#)

Περιλαμβάνει επίσης τις διοικητικές υπηρεσίες της Σχολής και των Τμημάτων, τη Βιβλιοθήκη (παράρτημα της κεντρικής βιβλιοθήκης).

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα Σάμου έχει έδρα την πόλη του Καρλοβασίου. Περιλαμβάνει τη Σχολή Θετικών Επιστημών, που αποτελείται από τα Τμήματα:

- [Μαθηματικών](#)
- [Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων](#)

Περιλαμβάνει επίσης τις διοικητικές υπηρεσίες της Σχολής και των Τμημάτων, τη Βιβλιοθήκη (παράρτημα της κεντρικής βιβλιοθήκης).

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα Χίου αναπτύσσεται στην πόλη της Χίου. Περιλαμβάνει τη Σχολή Επιστημών της Διοίκησης που αποτελείται από τα Τμήματα:

- [Διοίκησης Επιχειρήσεων](#)
- [Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών](#)
- [Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης.](#)

Περιλαμβάνει επίσης τις Διοικητικές Υπηρεσίες της Σχολής και των Τμημάτων, τη βιβλιοθήκη της Σχολής (παράρτημα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης) και τις Φοιτητικές Κατοικίες.

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα Σύρου ιδρύθηκε στη Σύρο και αποτελείται από το

- [Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων.](#)

Η Πανεπιστημιακή Μονάδα Λήμνου έχει έδρα την πρωτεύουσα του νησιού, τη Μύρινα και περιλαμβάνει το ένα από τα τρία Τμήματα της Σχολής Περιβάλλοντος, το

- [Τμήμα Επιστήμης τροφίμων και Διατροφής.](#)

Τα μαθήματα, οι διοικητικές υπηρεσίες του Τμήματος καθώς και η Βιβλιοθήκη (παράρτημα της κεντρικής) στεγάζονται στο Λόφο του Πανεπιστημίου σε μια έκταση με πανοραμική θέα μεταξύ της πόλης της Μυτιλήνης και του Αεροδρομίου.

2. Διοίκηση

Η Διοίκηση του Πανεπιστημίου ασκείται από το **Πρυτανικό Συμβούλιο**, την **Πρυτάνισσα** και τη **Σύγκλητο**.

2.1 Το Συμβούλιο

2.2 Οι Πρυτανικές Αρχές

Η Πρυτάνισσα εκπροσωπεί και διευθύνει το Πανεπιστήμιο, έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών του, συγκαλεί τη Σύγκλητο και μεριμνά για την υλοποίηση των αποφάσεών της. Στο έργο του αυτό συνεπικουρείται από τρεις Αντιπρυτάνεις.

Πρυτάνισσα: Καθηγήτρια Χρυσή Βιτσιλάκη

Αντιπρυτάνισσα: Αναπλ. Καθηγήτρια Μαρία Μαύρη

Αντιπρυτάνισσα Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Διασφάλισης Ποιότητας: Καθηγήτρια Ελένη Θεοδωροπούλου

Αντιπρύτανης: Καθηγητής Δημήτριος Παπαγεωργίου

Αντιπρύτανης: Καθηγητής Χαράλαμπος Σκιάνης

2.3 Η Σύγκλητος

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 13 του Ν.4485/2017 (ΦΕΚ 114/04.08.2017 τ. Α΄) η Σύγκλητος αποτελείται από:

α) Τον/την Πρύτανη του Πανεπιστημίου.

β) Τους/τις Αντιπρυτάνεις του Πανεπιστημίου.

γ) Τους Κοσμήτορες/τις Κοσμητόρισσες των Σχολών.

δ) Τους/τις Προέδρους των Τμημάτων.

ε) Τους/τις εκπροσώπους των φοιτητών/τριών σε ποσοστό 10% του συνόλου των μελών της Συγκλήτου των περιπτώσεων α΄ έως δ΄. Αν, με βάση το παραπάνω ποσοστό, προκύπτει δεκαδικός αριθμός, αυτός στρογγυλοποιείται στην προηγούμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι κάτω του μισού (0,5) και στην επόμενη ακέραιη μονάδα, όταν είναι μισό (0,5) ή άνω του μισού. Οι εκπρόσωποι των φοιτητών είναι κατ' ελάχιστον ένας/μία (1) εκπρόσωπος από την κατηγορία των προπτυχιακών και ένας (1) συνολικά από τις κατηγορίες των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών και των υποψήφιων διδασκόντων, όπου υπάρχουν.

Οι ανωτέρω εκπρόσωποι των φοιτητών/τριών εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές/ρώτριες τους, για ετήσια θητεία από τους φοιτητές/τριες με δικαίωμα συμμετοχής, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία από το σύνολο των φοιτητών/τριών της οικείας κατηγορίας του Ιδρύματος.

στ) Τρεις (3) εκπροσώπους, έναν/μία (1) ανά κατηγορία από τα μέλη Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος.

ζ) Έναν/μία (1) εκπρόσωπο των διοικητικών υπαλλήλων του Ιδρύματος.

Οι εκπρόσωποι των ανωτέρω περιπτώσεων στ' και ζ' εκλέγονται, μαζί με τους αναπληρωτές τους, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία των μελών της οικείας κατηγορίας προσωπικού του Ιδρύματος, από ενιαίο ψηφοδέλτιο ανά κατηγορία, για διετή θητεία και δυνατότητα επανεκλογής για μία (1) ακόμη θητεία.

Η Σύγκλητος συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα έστω και αν δεν έχουν εκλεγεί οι εκπρόσωποι των φοιτητών, των μελών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και των διοικητικών υπαλλήλων.

Στις συνεδριάσεις της Συγκλήτου, μπορεί να καλούνται και να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου εκπρόσωποι των Συλλόγων του Μελών Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. του Ιδρύματος, καθώς και άλλα πρόσωπα ή φορείς που κρίνονται απαραίτητα για την ενημέρωσή της.

3. Το Ακαδημαϊκό Προσωπικό

Το ακαδημαϊκό έργο, διδακτικό και ερευνητικό, διεξάγεται από τους **Καθηγητές και τους υπηρετούντες Λέκτορες που αποτελούν τα μέλη ΔΕΠ** και από το έκτακτο διδακτικό προσωπικό που προσλαμβάνεται με βάση το Π.Δ. 407/80. Οι πανεπιστημιακοί διδάσκοντες ασκούν τα καθήκοντά τους με κατοχυρωμένη την ακαδημαϊκή ελευθερία αλλά και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το λειτούργημά τους.

3.1 Μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού

Το διδακτικό και ερευνητικό έργο στα Α.Ε.Ι. ασκείται από τους καθηγητές οι οποίοι διακρίνονται σε καθηγητές, αναπληρωτές καθηγητές, επίκουρους καθηγητές και υπηρετούντες λέκτορες. Οι Καθηγητές και οι Αναπληρωτές Καθηγητές είναι μόνιμοι, ενώ οι Επίκουροι και οι Λέκτορες υπηρετούν ορισμένη θητεία μέχρι να καταστούν, μετά από ειδική κρίση, μόνιμοι. Το έργο των μελών Δ.Ε.Π είναι διδακτικό, ερευνητικό και διοικητικό. Περιλαμβάνει διδασκαλία, διεξαγωγή ακαδημαϊκών παραδόσεων, οργάνωση, επίβλεψη και διεξαγωγή φροντιστηρίων και εργαστηρίων, επίβλεψη διπλωματικών εργασιών, έλεγχο και βαθμολογία των επιδόσεων των φοιτητών κ.λ.π.

Ως προς το ερευνητικό τους έργο, τα μέλη Δ.Ε.Π μελετούν επιστημονικά θέματα από καθορισμένα γνωστικά αντικείμενα, δημοσιεύουν επιστημονικές εργασίες και ερευνητικά πορίσματα, διοργανώνουν επιστημονικές συναντήσεις και επιβλέπουν την εκπόνηση διδακτορικών διατριβών. Τέλος, ως προς το διοικητικό σκέλος της απασχόλησής τους, τα μέλη Δ.Ε.Π συμμετέχουν στα όργανα λήψης αποφάσεων του πανεπιστημίου καθώς και σε ειδικές επιτροπές για την προώθηση επιμέρους θεμάτων της ακαδημαϊκής λειτουργίας.

3.2 Πανεπιστημιακοί Υπότροφοι , αρθρ. 95 του Ν.4310/14 και αρθ.58 του Ν.4386/16

Επιστήμονες αναγνωρισμένου επιστημονικού κύρους είτε κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος είτε υποψήφιοι διδάκτορες είτε εξαιρετικής τεχνικής εμπειρίας, δύναται να απασχολούνται ως ακαδημαϊκοί υπότροφοι δια πράξεως του Τμήματος, για τη διεξαγωγή διδακτικού, ερευνητικού, επιστημονικού, οργανωτικού, εργαστηριακού ή κλινικού έργου, καθοριζόμενου δια της συμβάσεως. Στο πλαίσιο της Πράξης : Απόκτηση Ακαδημαϊκής Διδακτικής Εμπειρίας σε Νέους Επιστήμονες Κατόχους Διδακτορικού, του Επιχειρησιακού Προγράμματος : Ανάπτυξη Ανθρωπίνου Δυναμικού, Εκπαίδευση και

Δια Βίου Μάθηση.

3.3 Μέλη Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού (Ε.Τ.Ε.Π)

Τα μέλη του Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού υποστηρίζουν τη λειτουργία των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών εργαστηρίων.

3.4 Μέλη Ειδικού Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού (Ε.Ε.Δ.Ι.Π)

Τα μέλη του Ε.Ε.Δ.Ι.Π καλύπτουν ειδικά θέματα εκπαίδευσης όπως οι ξένες γλώσσες, η φυσική αγωγή, η μουσική κ.λ.π.

4. Διοικητικές Υπηρεσίες

Την διοικητική μέριμνα σε επίπεδο Σχολής έχει η Κοσμητεία και σε επίπεδο Πανεπιστημίου οι Πρυτανικές Αρχές των οποίων οι υπηρεσίες εδρεύουν στη Μυτιλήνη. Πιο συγκεκριμένα, η βασική οργανωτική δομή των Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι τύπου μήτρας. Σε κεντρικό οργανωτικό επίπεδο λειτουργούν οι Κεντρικές Διευθύνσεις και σε περιφερειακό επίπεδο οι Περιφερειακές Διευθύνσεις.

<https://www.aegean.gr/%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%AE-%CE%B4%CE%BF%CE%BC%CE%AE>

5. Υποδομή

Το Πανεπιστήμιο στεγάζεται σε ιδιόκτητα και σύγχρονα κτίρια στο Λόφο του Πανεπιστημίου (Campus) όπου είναι συγκεντρωμένες όλες οι λειτουργίες του.

5.1 Κτιριακή Υποδομή του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Η κτιριακή υποδομή του Τμήματος Κοινωνιολογίας, ειδικότερα, βρίσκεται υπό διαμόρφωση και αναμένεται η πλήρης μεταφορά του στο νέο κτήριο των Κοινωνικών Επιστημών, που είναι σε φάση ανέγερσης και αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2021. Προσωρινά οι διοικητικές, διδακτικές και ερευνητικές λειτουργίες του Τμήματος στεγάζονται σε διάφορους χώρους του Πανεπιστημίου Αιγαίου στο Λόφο Ξενία.

5.2 Η Βιβλιοθήκη

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας υποστηρίζεται από το παράρτημα Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου στη Μυτιλήνη. Σε τακτά χρονικά διαστήματα εμπλουτίζει την κοινωνιολογική βιβλιογραφία με την παραγγελία έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού, ξενόγλωσσων περιοδικών και επιθεωρήσεων κλπ.

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με παραρτήματα στη Μυτιλήνη, τη Σάμο, τη Χίο τη Ρόδο και τη Σύρο, από το Σεπτέμβριο του 1993 καλύπτεται με το ολοκληρωμένο σύστημα αυτοματοποίησης Advance (Geac). Το υλικό της είναι ταξινομημένο με το σύστημα DEWEY.

http://portal.lib.aegean.gr/portal/dt#portal_txt.phtml?prnbr=1198053923197

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, η οποία είναι πλήρως καταλογογραφημένη, περιλαμβάνει:

✚ Βιβλία που καλύπτουν θεματικά το γνωστικό αντικείμενο των Τμημάτων του

- ✚ Πανεπιστημίου, στην ελληνική, αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα.
- ✚ Πληροφοριακό υλικό (Εγκυκλοπαίδειες, λεξικά κλπ).
- ✚ Διδακτορικές διατριβές.
- ✚ Εκδόσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.
- ✚ Οπτικοακουστικό υλικό.
- ✚ Βάσεις Δεδομένων (CD ROM).
- ✚ Επιστημονικά περιοδικά.

Η Κεντρική Υπηρεσία και τα Παραρτήματα της Βιβλιοθήκης είναι προσβάσιμα από το δίκτυο του Πανεπιστημίου Αιγαίου και από το INTERNET με υψηλές ταχύτητες μεταφοράς δεδομένων και μεγάλη αξιοπιστία. Ανάμεσα στις υπηρεσίες που προσφέρονται είναι η on-line πρόσβαση στους καταλόγους των συλλογών της Βιβλιοθήκης, που υπερβαίνουν τους 50.000 τίτλους ενώ για τους χρήστες υποστηρίζεται η πρόσβαση στους καταλόγους των βιβλιοθηκών άλλων ελληνικών και ξένων ΑΕΙ.

5.3 Το Κέντρο Υπολογιστών

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, αλλά και σε άλλα τμήματα, λειτουργούν πλήρη κέντρα Η/Υ (εργαστήρια), στα οποία οι φοιτητές έχουν πρόσβαση, εντός και εκτός πανεπιστημίου, με όνομα χρήστη και κωδικό, τα οποία έχουν στόχο την εργαστηριακή υποστήριξη των μαθημάτων, την οργάνωση σεμιναρίων και την υποστήριξη του διοικητικού, ερευνητικού και διδακτικού έργου του προσωπικού και των φοιτητών. Στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου ο φοιτητής με την εγγραφή του εφοδιάζεται και από e-mail του Πανεπιστημίου.

5.4 Το Δίκτυο Πληροφορικής ΑΙΓΑΙΟ - NET

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει πρόσβαση στη χρήση του Δικτύου Πληροφορικής ΑΙΓΑΙΟ - NET. Το Δίκτυο ξεκίνησε να υλοποιείται από το Νοέμβριο του 1996 με τριπλό στόχο:

- (α) την ολοκληρωμένη εσωτερική δικτύωση των πανεπιστημιακών Τμημάτων που συναπαρτίζουν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου
- (β) την επικοινωνία με άλλα εκπαιδευτικά και ερευνητικά ιδρύματα
- (γ) την διεύρυνση της χρήσης του Δικτύου από άλλα ακαδημαϊκά δίκτυα

Στο πλαίσιο του ΑΙΓΑΙΟ - NET:

- Διασυνδέονται οι βιβλιοθήκες του Αιγαίου.
- Αναπτύσσονται τα πολυμέσα με εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.
- Παρέχονται επικοινωνιακές υπηρεσίες για την εξυπηρέτηση οργανωτικών, τεχνικών και εκπαιδευτικών αναγκών σε επίπεδο προπτυχιακών και μεταπτυχιακών σπουδών.
- Γίνεται αποτελεσματικότερη η διοικητική οργάνωση και διαχείριση του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

1. Ίδρυση του Τμήματος

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας ιδρύθηκε με το Προεδρικό Διάταγμα 166/1989. Ξεκινά όμως να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000 σύμφωνα και με το σχέδιο ανάπτυξης του Πανεπιστημίου και ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Με την έναρξη της λειτουργίας του Τμήματος Κοινωνιολογίας ολοκληρώνεται το αρχικό σχέδιο για τη συγκρότηση της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών της Μυτιλήνης.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας αποτελεί μια σημαντική ερευνητική και εκπαιδευτική εστία για τη μελέτη των κοινωνικών φαινομένων. Η αποστολή του αυτή υπηρετείται από τη συνολική οργάνωση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών του δομών και τον προσανατολισμό του σε τρία επίπεδα επιστημονικής παρέμβασης: στο τοπικό / περιφερειακό (Αιγαίο, Ανατολική Μεσόγειος), το εθνικό και το διεθνές.

2. Όργανα του Τμήματος

Σύμφωνα με τη νομοθεσία που διέπει τη λειτουργία των ελληνικών Α.Ε.Ι (Αρχικά Νόμος-πλαίσιο 1268/82, όπως έχει τροποποιηθεί και συμπληρωθεί στην πάροδο των ετών και στη συνέχεια Νόμος 4009/2011) τα όργανα που διοικούν κάθε Πανεπιστημιακό Τμήμα είναι η Συνέλευση και η Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύνθεσης (ΓΣΕΣ), ο Πρόεδρος και οι θεσμοθετημένες Επιτροπές του Τμήματος.

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας έχει θεσμοθετηθεί, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό του Πανεπιστημίου του Αιγαίου η *Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών*, που είναι επιφορτισμένη με την παρακολούθηση και αναθεώρηση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος έτσι ώστε να είναι πάντοτε ευέλικτο, επικαιροποιημένο και συμβατό με την ειδική γνώση που πρέπει να έχει ο σύγχρονος κοινωνικός επιστήμονας στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής κοινωνίας της γνώσης.

2.1 Η Γενική Συνέλευση

Η σύνθεση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι η εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ, ΓΣΕΣ & ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- Ψημίτης Μιχάλης, Καθηγητής

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ, ΓΣΕΣ & ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

- Πάνος Γρηγορίου, Καθηγητής

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΣΕΣ

- Αλεξίου Αθανάσιος, Καθηγητής
- Ρόντος Κώστας, Καθηγητής
- Τσομπάνογλου Γεώργιος, Καθηγητής
- Χτούρης Σωτήρης, Καθηγητής
- Μαραγκουδάκης Μανούσος, Καθηγητής

- Γεωργούλας Ευστράτιος, Καθηγητής
- Ναγόπουλος Νικόλαος, Καθηγητής
- Κάλλας Ιωάννης, Καθηγητής
- Ζήση Αναστασία , Αναπληρώτρια Καθηγήτρια
- Παπάνης Ευστράτιος, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής
- Σαββάκης Εμμανουήλ, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής
- Γιαβρίμης Παναγιώτης, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής
- Μαρκαντωνάτου Μαρία, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια

2.2 Ο Πρόεδρος

Ο Πρόεδρος του Τμήματος μπορεί να είναι μέλος Δ.Ε.Π στη βαθμίδα του Καθηγητή ή του Αναπληρωτή Καθηγητή. Όταν απουσιάζει ή καλύπτεται ο Πρόεδρος, αναπληρώνεται από τον Αναπληρωτή Πρόεδρο. Πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι ο Καθηγητής Ψημίτης Μιχάλης και Αναπληρωτής Πρόεδρος ο καθηγητής Γρηγορίου Παναγιώτης. Ο Πρόεδρος έχει συγκεκριμένες αρμοδιότητες:

Συγκαλεί τη Προσωρινή Γενική Συνέλευση του τμήματος, καταρτίζει την ημερήσια διάταξη, εισηγείται τα θέματα της αρμοδιότητάς του, προεδρεύει στις εργασίες της και μεριμνά για την εφαρμογή των αποφάσεων της. Επίσης, προϊστάται των υπηρεσιών του Τμήματος και φροντίζει για την υλοποίηση των αποφάσεων της Π.Γ.Σ ή εν γένει για την ορθή και απρόσκοπτη λειτουργία του Τμήματος. Τέλος, είναι ex officio μέλος της Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Αιγαίου για 2 από τα 4 χρόνια της κάθε συγκρότησης αυτής και του Συμβουλίου Κοσμητείας της Πανεπιστημιακής Μονάδας Μυτιλήνης.

2.3 Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών

Η Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών, έχει ως αντικείμενο τη διαρκή μελέτη και αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με στόχο την διαρκή βελτίωση της. Η Επιτροπή προτείνει στη Γενική Συνέλευση την εισαγωγή νέων μαθημάτων ή την αφαίρεση άλλων και την αναδιάρθρωση του συνολικού Προγράμματος Σπουδών. Η Γενική Συνέλευση είναι αρμόδια για την τελική έγκριση και την εφαρμογή των προτεινόμενων μεταβολών. Αυτό γίνεται μια φορά το έτος κατά τη διάρκεια του Εαρινού Εξαμήνου.

2.4 Τα Εργαστήρια

Η ερευνητική φυσιογνωμία του Τμήματος Κοινωνιολογίας αποκτά στέρεες βάσεις με την οργάνωση Εργαστηρίων. Στόχος του Τμήματος είναι η οργάνωση και θεσμοθέτηση Εργαστηρίων ώστε να δημιουργηθεί η κατάλληλη υποδομή για την ανάπτυξη της κοινωνικής έρευνας πάνω σε ένα μεγάλο φάσμα αντικειμένων και εξειδικεύσεων.

Ήδη έχουν θεσμοθετηθεί τα ακόλουθα εργαστήρια:

Εργαστήριο Συλλογικών Δράσεων και Κοινωνικών Κινήματων (Laboratory of

Collective Actions and Social Movements. Ακρώνυμο: “LaCASMo”).

Διευθυντής του Εργαστηρίου είναι ο καθηγητής Μιχάλης Ψημίτης. Το Εργαστήριο Συλλογικών Δράσεων και Κοινωνικών Κινήματων (ΕΣΔΚΚ) ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2018 και έχει ως αποστολή την υλοποίηση δράσεων για την πολυεπίπεδη και πολυπρισματική προσέγγιση στη μελέτη και στην επιστημονική έρευνα σχετικά τις συλλογικές δράσεις που λαμβάνουν χώρα σε διάφορα πεδία της κοινωνίας (συνδικαλισμός, ομάδες συμφερόντων, λόμπυ, κοινωνικά κινήματα, πολιτικά κόμματα). Το ΕΣΔΚΚ δραστηριοποιείται στην ανάπτυξη της εκπαίδευσης και της κοινωνικής έρευνας στα γνωστικά αντικείμενα των μορφών συλλογικής δράσης στη σύγχρονη κοινωνία καθώς και των μορφών εμφάνισης, ανάπτυξης και δράσης των κοινωνικών κινήματων υπό την οπτική της κοινωνιολογίας. Στο πλαίσιο αυτό, η αποστολή του Εργαστηρίου εξειδικεύεται ως ακολούθως στους εξής τομείς δράσης:

1. Τη μελέτη, έρευνα, συλλογή, ανάλυση και τεκμηρίωση κοινωνικών δεδομένων που αφορούν τις διαδικασίες και τις δυναμικές συγκρότησης των συλλογικών δράσεων στα διαφορετικά κοινωνικά πεδία διάδρασης.

2. Την κάλυψη των εκπαιδευτικών αναγκών του Τμήματος και άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, στα υπό μελέτη αντικείμενά του.

3. Την παραγωγή και εξέλιξη καινοτόμου θεμελιωμένης πολυπρισματικής θεωρίας για τα υπό μελέτη αντικείμενά του μέσα από τη σύνθεση και την περαιτέρω εξειδίκευση των ήδη αξιοποιούμενων θεωρητικών και μεθοδολογικών προσεγγίσεων και των ερευνητικών εργαλείων από το χώρο της Κοινωνιολογίας των Κοινωνικών Κινήματων, των Θεωριών Οργάνωσης, της Κοινωνικής Ψυχολογίας. Και, γενικότερα, των Κοινωνικών Επιστημών.

4. Την οργάνωση και υποστήριξη μεταπτυχιακών και διδακτορικών διατριβών στα υπό μελέτη αντικείμενά του

5. Την παραγωγή σύγχρονου παιδαγωγικού και ερευνητικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, όπως η έκδοση άρθρων, περιοδικών, βιβλίων και συλλογικών τόμων.

6. Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών, επιμορφωτικών έργων ή μελετών από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.

7. Την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα συναφή εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και της αλλοδαπής, με στόχο την ενίσχυση της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντός του.

8. Την παραγωγή γνώσεων που μπορούν να μετασχηματιστούν σε συμβουλευτικές υπηρεσίες που μπορούν να αξιοποιηθούν από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Την ανάπτυξη δράσεων σε συνέργεια με τις τοπικές κοινωνίες όπου εδρεύει το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, αποσκοπώντας στην ευαισθητοποίηση των πολιτών σε θέματα συλλογικών δράσεων και αυτοοργάνωσης για την αποτελεσματική διατύπωση κοινωνικών αιτημάτων και τη διεκδίκηση κοινωνικών μεταρρυθμίσεων στην κατεύθυνση της ανάδειξης νέων κοινωνικών αναγκών και κατάκτησης νέων δικαιωμάτων, ειδικά των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων.

Εργαστήριο Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ψηφιακής Τεκμηρίωσης

[\(http://www.aegean.gr/culturelab/\)](http://www.aegean.gr/culturelab/)

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 304/2002. Διευθυντής του εργαστηρίου Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ψηφιακής Τεκμηρίωσης είναι ο Καθηγητής Σωτήρης Χτούρης.

Το Εργαστήριο Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ψηφιακής Τεκμηρίωσης εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα Επικοινωνίας και Ψηφιακής Τεκμηρίωσης των κοινωνικών και πολιτισμικών δεδομένων

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Κοινωνιολογίας καθώς και των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στα αντικείμενα με τα οποία ασχολείται.

- Την τεκμηρίωση, την έρευνα και την μελέτη στα θέματα Επικοινωνίας και Ψηφιακής Τεκμηρίωσης των κοινωνικών και πολιτισμικών δεδομένων.

- Την παραγωγή σύγχρονου κοινωνιολογικού, πολιτισμικού και παιδαγωγικού υλικού, με την ευρεία έννοια και ιδιαίτερα περιοδικών, βιβλίων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

- Την διοργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων με στόχο την επιστημονική εμβάθυνση και την διάδοση των αποτελεσμάτων της όλης ερευνητικής εργασίας.

-Την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου.

-Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών ή επιμορφωτικών έργων από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.

-Την ανάπτυξη της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντος του, και για τον λόγο αυτό την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα αντίστοιχα εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού.

-Την οργάνωση και υποβοήθηση μεταπτυχιακών ερευνών.

-Την υποβοήθηση και την ανάπτυξη της θεωρητικής έρευνας στην χώρα μας στα αντικείμενά του.

-Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 159/1984 (Α'53).

Εργαστήριο Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών (<http://www.aegean.gr/ekpt/>)

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 304/2002. Διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών είναι ο Καθηγητής Πάνος Γρηγορίου.

Το Εργαστήριο Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα θεωρίας, έρευνας και τεκμηρίωσης δεδομένων του εθνικού, ευρωπαϊκού και διεθνούς θεσμικού, κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού συστήματος.

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Κοινωνιολογίας καθώς και των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στα αντικείμενα με τα οποία ασχολείται.

- Την τεκμηρίωση, την έρευνα και την μελέτη σε θέματα θεσμικού σχεδιασμού, κοινωνιολογίας των πολιτικών θεσμών και πρακτικών, ευρωπαϊκών θεσμών και πολιτικών, διεθνούς δικαίου και πολιτικής και ιδιαίτερα ευρωπαϊκής διακυβέρνησης και

προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου στην Ευρώπη.

- Την παραγωγή ερευνητικού και παιδαγωγικού υλικού σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Ειδικότερα, την έκδοση βιβλίων και περιοδικών εκδόσεων περί το διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό πολιτικό, θεσμικό, νομικό σύστημα.

- Την διοργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων με στόχο την επιστημονική εμβάθυνση και την διάδοση των αποτελεσμάτων της όλης ερευνητικής εργασίας

- Την κάλυψη των ερευνητικών και παιδαγωγικών προτεραιοτήτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών *Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση* καθώς και των ειδικών σεμιναριακών κύκλων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών *περί την Ευρωπαϊκή Διακυβέρνηση, τα Δικαιώματα του Ανθρώπου στην Ευρώπη και τους Διεθνείς Οργανισμούς.*

- Την υποστήριξη των ειδικών σεμιναριακών κύκλων του Προγράμματος Διδακτορικών Σπουδών με θέμα *European Doctoral School on the Common Security and Defence Policy*, που διοργανώνονται στο πλαίσιο του *European Security and Defence College* του οποίου το Εργαστήριο Κοινωνικών και Πολιτικών Θεσμών αποτελεί βασικό θεσμικό εταίρο

- Την υλοποίηση ερευνητικών προγραμμάτων αλλά και την διοργάνωση σεμιναριακών κύκλων παροχής εξειδικευμένης γνώσης στο πλαίσιο των δράσεων του *Ευρωπαϊκού Κέντρου Jean Monnet*, ειδικότερα εκείνων που πραγματοποιούνται υπό την αιγίδα του *Jean Monnet European Network Governance, Pluralism and Trans-nationalisation in Europe*, του οποίου την ευθύνη λειτουργίας έχει ο Διευθυντής του Εργαστηρίου Καθηγητής Πάνος Γρηγορίου (βλ. www.govunet.eu)

- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών ή επιμορφωτικών έργων από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.

- Την ανάπτυξη της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντος του, και για τον λόγο αυτό την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα αντίστοιχα εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού.

- Την οργάνωση και υποβοήθηση μεταπτυχιακών και διδακτορικών ερευνών.

- Την υποβοήθηση και την ανάπτυξη της θεωρητικής έρευνας στην χώρα μας στα αντικείμενά του,

- Την λειτουργία του *Ευρωπαϊκού Κέντρου Πληροφόρησης Βορείου Αιγαίου (Europe Direct)* με σκοπό την εξειδικευμένη ενημέρωση του ευρέος κοινού της περιφέρειας του Βορείου Αιγαίου γύρω από θέματα ευρωπαϊκής επικαιρότητας

- Την λειτουργία του *Κέντρου Ευρωπαϊκής Τεκμηρίωσης Γ. Παπαδημητρίου* που επιτρέπει σε κάθε ενδιαφερόμενο την πρόσβαση στα ειδικά αρχεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και σε μια εξειδικευμένη βιβλιοθήκη, που διαθέτει ελληνική και ξενόγλωσση βιβλιογραφία περί τους ευρωπαϊκούς και διεθνείς θεσμούς αλλά και τις πολιτικές

- Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 159/1984 (Α΄53).

Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Ελεύθερου Χρόνου και του Αθλητισμού (<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-ereyna/gr-eknexa>)

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 296/2002. Διευθυντής του εργαστηρίου Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Ελεύθερου Χρόνου και του Αθλητισμού είναι ο Αναπληρωτής Καθηγητής

Γεωργούλας Ευστράτιος.

Το Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Ελεύθερου Χρόνου και του Αθλητισμού εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα του Τομέα Κοινωνιολογίας της νεότητας, του αθλητισμού και της αναψυχής.

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Κοινωνιολογίας καθώς και των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στα αντικείμενα με τα οποία ασχολείται.

- Την τεκμηρίωση, την έρευνα και την μελέτη στα θέματα του Τομέα Κοινωνιολογίας της εγκληματολογίας, της νεότητας, του αθλητισμού, του ελεύθερου χρόνου και της αναψυχής.

- Την παραγωγή σύγχρονου κοινωνιολογικού, πολιτισμικού και παιδαγωγικού υλικού, με την ευρεία έννοια και ιδιαίτερα περιοδικών, βιβλίων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.

- Την εκπόνηση προγραμμάτων διαχείρισης του ελεύθερου χρόνου, τη μελέτη μορφών εγκληματικής ή αποκλίνουσας συμπεριφοράς (π.χ. κακοποίηση ανηλίκων, βία στα γήπεδα, βία στο σχολείο) και την πρόληψη της εγκληματικότητας και της νεανικής παραβατικότητας.

- Την διοργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων με στόχο την επιστημονική εμβάθυνση και την διάδοση των αποτελεσμάτων της όλης ερευνητικής εργασίας.

- Την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου.

- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών ή επιμορφωτικών έργων από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.

- Την ανάπτυξη της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντος του, και για τον λόγο αυτό την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα αντίστοιχα εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού.

- Την οργάνωση και υποβοήθηση μεταπτυχιακών ερευνών.

- Την υποβοήθηση και την ανάπτυξη της θεωρητικής έρευνας στην χώρα μας στα αντικείμενά του.

- Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 159/1984 (Α'53).

Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Εργασίας και των Επαγγελματιών με Έμφαση τις Νέες Τεχνολογίες (<http://www.aegean.gr/ergaxia/ergaXia.html>)

Ιδρύθηκε με το Π.Δ. 296/2002. Διευθυντής του εργαστηρίου Κοινωνιολογίας της Εργασίας και των Επαγγελματιών με Έμφαση τις Νέες Τεχνολογίες είναι ο Καθηγητής Γεώργιος Τσομπάνογλου.

Το Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Εργασίας και των Επαγγελματιών με Έμφαση τις Νέες Τεχνολογίες, το οποίο εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα του Τομέα Κοινωνιολογία της Εργασίας και της Τεχνολογίας.

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Κοινωνιολογίας καθώς και των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στα αντικείμενα με τα οποία ασχολείται, όπως αυτά προσδιορίζονται στο άρθρο 1.

- Την τεκμηρίωση, την έρευνα και την μελέτη στα θέματα του Τομέα Κοινωνιολογία της Εργασίας και της Τεχνολογίας.
- Την παραγωγή σύγχρονου κοινωνιολογικού, πολιτισμικού και παιδαγωγικού υλικού, με την ευρεία έννοια και ιδιαίτερα περιοδικών, βιβλίων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- Την διοργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων με στόχο την επιστημονική εμβάθυνση και την διάδοση των αποτελεσμάτων της όλης ερευνητικής εργασίας.
- Την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών ή επιμορφωτικών έργων από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.
- Την ανάπτυξη της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντος του, και για τον λόγο αυτό την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα αντίστοιχα εργαστήρια, ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού.
- Την οργάνωση και υποβοήθηση μεταπτυχιακών ερευνών.
- Την υποβοήθηση και την ανάπτυξη της θεωρητικής έρευνας στην χώρα μας στα αντικείμενά του.
- Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 159/1984 (Α΄53).

Εργαστήριο Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών
<http://ekpsei.aegean.gr/> , <http://ekpsei.aegean.gr/NewSite/>

Διευθυντής του εργαστηρίου Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών είναι ο Καθηγητής Κώστας Ρόντος.

Το Εργαστήριο Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών εξυπηρετεί διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες σε θέματα κοινωνικών εφαρμογών πληροφορικής, στατιστικής και ερευνητικών υποδομών. και ιδιαίτερα στην συλλογή, επεξεργασία, αναλύση και αποθήκευση δημογραφικών, κοινωνικών και πολιτισμικών δεδομένων .

Το Εργαστήριο έχει ως αποστολή:

- Την κάλυψη σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών του Τμήματος Κοινωνιολογίας καθώς και των άλλων Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στα αντικείμενα με τα οποία ασχολείται.
- Την τεκμηρίωση, την έρευνα και την μελέτη στα θέματα έρευνας και ανάλυσης των κοινωνικών και πολιτισμικών δεδομένων.
- Την παραγωγή σύγχρονου κοινωνιολογικού, πολιτισμικού και παιδαγωγικού υλικού, με την ευρεία έννοια και ιδιαίτερα περιοδικών, βιβλίων, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή.
- Την διοργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και άλλων εκδηλώσεων με στόχο την επιστημονική εμβάθυνση και την διάδοση των αποτελεσμάτων της όλης ερευνητικής εργασίας.
- Την εκτέλεση ερευνητικών προγραμμάτων αντίστοιχου περιεχομένου.
- Την ανάληψη εκτέλεσης ερευνητικών ή επιμορφωτικών έργων από άλλους φορείς, δημόσιους ή ιδιωτικούς.
- Την ανάπτυξη της διεπιστημονικής έρευνας στα αντικείμενα του ενδιαφέροντος του, και για τον λόγο αυτό την ανάπτυξη συνεργασιών με άλλα αντίστοιχα εργαστήρια,

ερευνητικά κέντρα και ΑΕΙ της Ελλάδας και του εξωτερικού.

- Την οργάνωση και υποβοήθηση μεταπτυχιακών ερευνών.
- Την υποβοήθηση και την ανάπτυξη της θεωρητικής και εμπειρικής έρευνας στην χώρα μας στα αντικείμενά του.

- Την παροχή υπηρεσιών κατά τα προβλεπόμενα στο ΠΔ 159/1984 (Α΄53).

Λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνικής πραγματικότητας η οργάνωση και λειτουργία ενός εργαστηρίου που να αναπτύσσει ερευνητική και διδακτική δραστηριότητα σε θέματα κοινωνικής πληροφορικής, στατιστικής και ερευνητικών υποδομών σε θεωρητικό επίπεδο αλλά και στην εφαρμογή τους στην παραγωγή γνώσης πάνω σε καίρια κοινωνικο-οικονομικά προβλήματα αποτελεί, πιστεύουμε, μια αναγκαιότητα.

Μέσα σε αυτά τα πλαίσια αναγκών και στόχων ιδρύθηκε το Εργαστήριο Κοινωνικής Πληροφορικής και Στατιστικής, η σημασία του οποίου καθίσταται μεγαλύτερη λόγω της λειτουργίας του μέσα σε ένα Τμήμα Κοινωνιολογίας και όχι σε άμεσα σχετιζόμενα, με τα εν λόγω αντικείμενα, Τμήματα, όπως Πληροφορικής, Στατιστικής, κλπ. Η διάσταση αυτή όχι μόνο αξιοποιεί την εμπειρία και τις γνώσεις των μελών του εργαστηρίου αλλά αναδεικνύει ταυτόχρονα τη σύγχρονη τάση της διεπιστημονικότητας και την συνύπαρξη της ταυτόχρονης προόδου της Κοινωνιολογικής Θεωρίας με την Εμπειρική Κοινωνιολογία και τις υποδομές της.

Στα πλαίσια της λειτουργίας του το εργαστήριο παισιώνεται με υποδομές πληροφορικής, σε μηχανήματα και λογισμικό και κυρίως επεκτείνεται στην συσσώρευση και την κατάλληλη οργάνωση κοινωνικών και οικονομικών δεδομένων και δεικτών. Ο όγκος η δομή και η οργάνωση των δεδομένων είναι κυρίως τα στοιχεία που αποδίδουν αξία τόσο εκπαιδευτική όσο και ερευνητική σε ένα εργαστήριο των κοινωνικών επιστημών. Ένα μέρος αυτού του λογισμικού και των ερευνητικών υποδομών είναι σήμερα τυποποιημένο και το γνωρίζουν οι κοινωνικοί επιστήμονες που εμπλέκονται στην εμπειρική έρευνα, ενώ ένα άλλο σημαντικό μέρος είναι προϊόν της ίδιας της ερευνητικής δραστηριότητας του εργαστηρίου και επομένως αναπτύσσεται από τους ερευνητές που συμμετέχουν σ' αυτό.

Η συνύπαρξη Κοινωνιολόγων, Οικονομολόγων και λοιπών Κοινωνικών Επιστημόνων ως και ειδικών στο Σχεδιασμό και Διενέργεια Ερευνών, στην Πληροφορική, τη Στατιστική, την Δημογραφία και την Ποιοτική Έρευνα εξασφαλίζει την διεπιστημονική αντιμετώπιση των διδακτικών και ερευνητικών αναγκών και ανησυχιών των μελών του εργαστηρίου γεγονός που έχει αποδειχθεί και στην πράξη από την μέχρι σήμερα δραστηριότητά του.

Τα τελευταία τρία χρόνια τα μέλη αλλά και οι συνεργαζόμενοι στις επιμέρους έρευνες του εν λόγω εργαστηρίου έχουν αναπτύξει σημαντικό ερευνητικό έργο ενώ υποστηρίζουν και τις εκπαιδευτικές ανάγκες των φοιτητών τους σε εργαλεία και δεδομένα, όπως θα αναπτυχθεί σε άλλο σημείο της ιστοσελίδας.

Εργαστήριο Πληροφορικής (<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-ereyna/gr-pclab>)

Με την έναρξη λειτουργίας του, το Τμήμα Κοινωνιολογίας έδωσε ιδιαίτερη βαρύτητα στη χρήση και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στους κλάδους των Κοινωνικών Επιστημών, όπως για παράδειγμα η εφαρμοσμένη κοινωνική έρευνα, η χρήση του Διαδικτύου, κ.λ.π., ερευνώντας και αναλύοντας ταυτόχρονα τα νέα κοινωνικά ζητήματα,

όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την καθημερινή χρήση της τεχνολογίας. Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας λειτουργεί Κέντρο Η/Υ (Εργαστήριο), το οποίο είναι στην ελεύθερη χρήση των φοιτητών του Τμήματος, και επιπλέον έχει στόχο την τεχνολογική υποστήριξη στους παρακάτω τομείς δράσης του:

- α. το διδακτικό και ερευνητικό έργο,
- β. την οργάνωση σεμιναρίων, συνεδρίων και διαλέξεων,
- γ. την παροχή διοικητικών υπηρεσιών, και
- δ. την εν γένει λειτουργία του Τμήματος.

Το Εργαστήριο Η/Υ βρίσκεται στο κτίριο «Τμήμα Επιστημών της Θάλασσας» (Λόφος Ξενία) στον 2ο όροφο αίθουσα Β.04. Το Εργαστήριο Η/Υ είναι πιστοποιημένο ως Κέντρο Πιστοποίησης Εκπαιδευτικών στα πλαίσια του προγράμματος «Επιμόρφωση Εκπαιδευτικών για την αξιοποίηση και εφαρμογή των Τ.Π.Ε. στη διδακτική πράξη» (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και δια Βίου Μάθηση»).

Στο Τμήμα λειτουργεί επίσης η έδρα Jean Monnet, με Κάτοχο της Ευρωπαϊκής Έδρας τον Καθηγητή κ. Γρηγορίου Παναγιώτη (<http://www.aegean.gr/jeanmonnet/>).

Σύμφωνα με τον σχεδιασμό του Τμήματος Κοινωνιολογίας θα ιδρυθούν στο μέλλον τα ακόλουθα εργαστήρια:

Τομέας Κοινωνιολογικής Θεωρίας- Μακροκοινωνιολογίας

1. Εργαστήριο Κοινωνικής Θεωρίας, Ορολογικές Βάσεις Γνώσης της σύγχρονης Κοινωνιολογίας

Τομέας Κοινωνιολογίας των Πόλεων και Αγροτικής Κοινωνιολογίας

2. Εργαστήριο Νησιωτικής και Αγροτικής Κοινωνιολογίας.

Τομέας Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Αθλητισμού και της Αναψυχής

3. Εργαστήριο εκπαιδευτικών και εποπτικών μέσων.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας σύμφωνα με τον σχεδιασμό του θα συγκροτηθεί μελλοντικά στους ακόλουθους ακαδημαϊκούς Τομείς:

(Α) Τομέας Κοινωνιολογικής Θεωρίας – Μακροκοινωνιολογίας- Συγκριτικής Κοινωνιολογίας.

(Β) Τομέας Κοινωνιολογίας της Εργασίας και της Τεχνολογίας.

(Γ) Τομέας Κοινωνιολογίας των Πόλεων και Αγροτικής Κοινωνιολογίας.

(Δ) Τομέας της Κοινωνιολογίας της Νεότητας, του Αθλητισμού και της Αναψυχής.

(Ε) Τομέας Μεθόδων και Τεχνικών της Κοινωνικής Έρευνας.

(ΣΤ) Τομέας Πολιτικής Κοινωνιολογίας.

Αρχές και Δομή του Προγράμματος Σπουδών

Το Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας αποτελεί:

α) το παιδαγωγικό εργαλείο για την επίτευξη των στόχων του Τμήματος και συγχρόνως

β) τη βάση πάνω στην οποία αναπτύσσεται η ερευνητική στρατηγική του.

Σε σχέση με το παιδαγωγικό του στόχο, το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει:

A) Τη διάκριση των μαθημάτων σε Υποχρεωτικά, Υποχρεωτικά κατ' επιλογή και Σεμινάρια.

Τα Υποχρεωτικά είναι τα μαθήματα που κρίνονται απαραίτητα για τη βασική θεωρητική και μεθοδολογική εκπαίδευση του φοιτητή μέσα από την οποία συγκροτεί την κοινωνιολογική του ταυτότητα. Τα μαθήματα αυτά ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να τα παρακολουθήσει επιτυχώς, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την απονομή πτυχίου.

Τα Υποχρεωτικά κατ' επιλογή είναι μαθήματα που συμπληρώνουν την επιστημονική φυσιογνωμία του φοιτητή και παρέχουν περισσότερο εξειδικευμένες γνώσεις οι οποίες θεωρούνται βασικές για ευρεία κατηγορία κοινωνιολογικών απασχολήσεων στην αγορά εργασίας. Από τα μαθήματα αυτά ο φοιτητής είναι υποχρεωμένος να επιλέξει συγκεκριμένο αριθμό από δεδομένο πίνακα.

Τα Σεμινάρια καλύπτουν ιδιαίτερες επιστημονικές αναζητήσεις ή περισσότερο εντοπισμένες ειδικές επιλογές. Από τον πίνακα των σεμιναριακών μαθημάτων, ο φοιτητής πρέπει να επιλέξει έναν ορισμένο αριθμό που καλύπτει τις κυριότερες επαγγελματικές ειδικότητες της κοινωνιολογίας.

B) Τα μαθήματα είναι περιορισμένα σε αριθμό κατά εξάμηνο ώστε να μην κατακεραματίζεται η οργάνωση της μελέτης και της εργασίας του φοιτητή. Καλύπτουν έτσι ευρεία πεδία και συνθετικές ενότητες ύλης.

Γ) Η διδασκαλία πραγματοποιείται με τη μέθοδο της μελέτης επιλεγμένης βιβλιογραφίας υπό την καθοδήγηση του διδάσκοντος που την ασκεί με υποβοηθητικά σεμιναριακά και φροντιστηριακά μαθήματα. Για την ανίχνευση της προόδου των φοιτητών απαιτείται η συγγραφή σύντομων εργασιών που καταδεικνύουν την κριτική αφομοίωση των γνωστικών αντικειμένων.

Δ) Οι ώρες διδασκαλίας ποικίλουν ανά μάθημα, αλλά συνήθως είναι 3. Ανάλογα με τον αριθμό των ωρών διδασκαλίας που απαιτούνται για κάθε συγκεκριμένο μάθημα ορίζεται και ο αριθμός των διδακτικών μονάδων που του αντιστοιχούν.

Σε σχέση με τους γενικότερους ερευνητικούς του στόχους το Τμήμα προσανατολίζεται σε τρεις βασικές κατευθύνσεις:

- (α). ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ
- (β). ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ
- (γ). ΕΜΠΕΙΡΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ

• Ως προς τη Γενική Θεωρία, στόχος του Τμήματος είναι να συμβάλει στη μελέτη των θεωρητικών υποδειγμάτων και μοντέλων της κοινωνιολογίας, να προαγάγει τις μεθοδολογικές γνώσεις που συνδέονται με συγκεκριμένες εμπειρικές έρευνες και να

συμμετάσχει ενεργά στις σύγχρονες συζητήσεις της διεθνούς κοινωνιολογικής κοινότητας.

- Ως προς τη Μεθοδολογία, ο στόχος είναι να αξιοποιηθούν τα κατάλληλα αναλυτικά και συνθετικά εργαλεία των κοινωνιολογικών μεθόδων, τόσο ποσοτικών όσο και ποιοτικών, για την υποστήριξη της εμπειρικής έρευνας. Σε αυτό το στόχο συμβάλει η διευρυμένη χρήση των τεχνικών της πληροφορικής.

- Ως προς την Εμπειρική Έρευνα, το Τμήμα Κοινωνιολογίας εστιάζει σε συγκεκριμένες και τεκμηριωμένες έρευνες των σύγχρονων κοινωνικών προβλημάτων, όπως ο κοινωνικός αποκλεισμός, η υγεία, η ασθένεια, το έγκλημα και ο φόβος, η δημογραφική εξέλιξη, οι κοινωνικές και περιφερειακές ανισότητες, η εθνική και πολιτισμική σύγκρουση, οι χρήσεις του ελεύθερου χρόνου, η κατανομή της πολιτικής και πολιτισμικής επιρροής, η διάχυση της πληροφορίας και της γνώμης κ.ο.κ. Ιδιαίτερη θέση στις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος έχουν ο ευρύτερος κοινωνικός και πολιτισμικός ιστός του Αρχιπελάγους καθώς και ο χώρος της Ανατολικής Μεσογείου.

- **Ο Θεσμός του Συμβούλου Σπουδών**

Ο Σύμβουλος Σπουδών αποτελεί έναν θεσμό που έχει ως σκοπό την ουσιαστική βοήθεια στο φοιτητή ώστε να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά απορίες, προβλήματα και προκλήσεις του ακαδημαϊκού περιβάλλοντος. Η βοήθεια αυτή αφορά τις σπουδές, τα ερευνητικά ενδιαφέροντα, τον επαγγελματικό προσανατολισμό και ευρύτερα θέματα της ακαδημαϊκής σταδιοδρομίας του φοιτητή (μεταπτυχιακές σπουδές, υποτροφίες κλπ).

Ως Σύμβουλος Σπουδών ορίζεται, για κάθε φοιτητή, ένας Καθηγητής, είτε από τη Γενική Συνέλευση στο 1^ο έτος είτε, αργότερα, με ελεύθερη επιλογή από τους ίδιους τους φοιτητές με σχετική δήλωση που υποβάλλουν.

- **Προσφερόμενα Μαθήματα**

Τα μαθήματα κατανέμονται ανά Εξάμηνο σύμφωνα με μία συγκεκριμένη παιδαγωγική και εκπαιδευτική λογική. Στα πρώτα Εξάμηνα δίδεται έμφαση σε μαθήματα εισαγωγής, βασικών κοινωνιολογικών γνώσεων και μεθοδολογίας. Από το τρίτο Εξάμηνο και έπειτα, τα γνωστικά πεδία διευρύνονται και συγχρόνως μερικεύονται εξετάζοντας συγκεκριμένες πλευρές των κοινωνικών και πολιτισμικών φαινομένων. Παράλληλα, η ανάπτυξη των μαθημάτων επιλογής επιτρέπει την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών στην υλοποίηση του προγράμματος σπουδών σε συνδυασμό με τη λειτουργία εργαστηρίων για κάθε Τομέα.

Η κατανομή των μαθημάτων ανά εξάμηνο προβλέπεται ως εξής:

Εξάμηνο Α' (Χειμερινό Εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία
Κωδικός: 101 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-101-gr.pdf>
Διδάσκουσα: Μαρία Μαρκαντωνάτου /

Κλασική Κοινωνιολογική Θεωρία
Κωδικός: 107 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-107-gr.pdf>
Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος /

Ποιοτικές Μέθοδοι και Τεχνικές των Κοινωνικών Επιστημών
Κωδικός: 325 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-325-gr.pdf>
Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος /

Οικονομία και Κοινωνία στη Σύγχρονη Ελλάδα
Κωδικός: 601 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-601-gr.pdf>
Διδάσκουσα: Συρμαλή Μαρία Ελένη

Κοινωνιολογία του Πολιτισμού
Κωδικός: 603 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-603-gr.pdf>
Διδάσκων: Μπακάλης Χρήστος /

Εξάμηνο Β' (Εαρινό Εξάμηνο)

Στατιστική Ι
Κωδικός: 108 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-108-gr.pdf>
Διδάσκων: Ρόντος Κώστας /

Ευρωπαϊκοί Θεσμοί
Κωδικός: 110 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-110-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος

Κωδικός: 213 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-213-gr.pdf>

Διδάσκοντες: Χτούρης Σωτήρης & Μπακάλης Χρήστος /

Κοινωνική Ταυτότητα στη Μετανεωτερική Κοινωνία

Κωδικός: 341 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-341-gr.pdf>

Διδάσκων: Ψημίτης Μιχάλης /

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Κωδικός: 467 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-467-gr.pdf>

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης

Η Ταξική Διάρθρωση των Σύγχρονων Κοινωνιών

Κωδικός: 501 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-501-gr.pdf>

Διδάσκων: Αλεξίου Αθανάσιος

Εξάμηνο Γ (Χειμερινό Εξάμηνο)

Μεθοδολογία Εμπειρικής Έρευνας των Κοινωνικών Επιστημών

Κωδικός: 102 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-102-gr.pdf>

Διδάσκων: Κάλλας Ιωάννης /

Κοινωνιολογία της Εργασίας

Κωδικός: 214 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-214-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Κοινωνιολογία των Κοινωνικών Κινημάτων

Κωδικός: 215 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-215-gr.pdf>

Διδάσκων: Ψημίτης Μιχάλης

Κοινωνική Ψυχολογία Ι

Κωδικός: 217 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-217-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Κοινωνιολογία της Γνώσης

Κωδικός: 462 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-462-gr.pdf>

Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος

Κοινωνιολογία των Δικτύων: Θεωρία και Μέθοδοι Έρευνας

Κωδικός: 611 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-611-gr.pdf>

Διδάσκων: Χτούρης Σωτήρης

Εξάμηνο Δ' (Εαρινό Εξάμηνο)

Διαμόρφωση και Αρχές της Νεωτερικότητας

Κωδικός: 103 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-103-gr.pdf>

Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος

Σύγχρονη Κοινωνιολογική Θεωρία

Κωδικός: 216 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-216-gr.pdf>

Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος /

Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης

Κωδικός: 219 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-219-gr.pdf>

Διδάσκων: Κουρούτζας Χρήστος

Πολιτική Κοινωνιολογία

Κωδικός: 336 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-336-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία

Κοινωνιολογία με Έμφαση στη Μετανάστευση

Κωδικός: 343 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-343-gr.pdf>

Διδάσκων: Ξυπολυτάς Νικόλαος

Περιφερειακή Κοινωνική Ανάλυση

Κωδικός: 500 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-500-gr.pdf>

Διδάσκων: Ρόντος Κώστας

Πολιτισμός και Τοπικές Κοινωνίες

Κωδικός: 604 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-604-gr.pdf>

Διδάσκων: Μπακάλης Χρήστος

Κριτική Κοινοτική Ψυχολογία

Κωδικός: 605 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-605-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Εξάμηνο Ε' (Χειμερινό Εξάμηνο)

Μικροκοινωνιολογία - Θεωρία και Ερευνητικές Προσεγγίσεις

Κωδικός: 326 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-326-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος

Κοινωνία, Κοινότητα & Υγεία [Σεμινάριο]

Κωδικός: 327 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-327-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Μεθοδολογία Έρευνας και Διαδίκτυο

Κωδικός: 345 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-345-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Κοινωνία και Βιοπολιτική

Κωδικός: 613 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-613-gr.pdf>

Διδάσκων: Κουρούτζας Χρήστος

Θεσμικές και Κοινωνικές Προσεγγίσεις της Οικονομικής Ανάπτυξης

Κωδικός: 615 / Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-615-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Συρμαλή Μαρία Ελένη

Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση και Κοινωνικοοικονομικές κρίσεις: Η

Περίπτωση της Ελλάδας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 616 / Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-616-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Αγγλική Ορολογία των Κοινωνικών Επιστημών I

Κωδικός: ΞΓ0005 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-jg0005-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Νικολαρέα Αικατερίνη

Εξάμηνο ΣΤ' (Εαρινό Εξάμηνο)

Ειδικά Θέματα στις Ποιοτικές Μεθόδους και στις Τεχνικές της Κοινωνικής Έρευνας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 104-1 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-104-1-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος

Εφαρμογές της Πληροφορικής στο Σχεδιασμό Εμπειρικών Ερευνών [Σεμινάριο]

Κωδικός: 220 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-220-gr.pdf>

Διδάσκων: Κάλλας Ιωάννης

Επαγγελματικός Προσανατολισμός / Πρακτική Άσκηση

Κωδικός: 340 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-340-gr.pdf>

Διδάσκοντες: Χτούρης Σωτήρης & Ζήση Αναστασία

Απασχόληση και Κοινωνική Οικονομία

Κωδικός: 342 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-342-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Πολιτικές Ιδεολογίες και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση [Σεμινάριο]

Κωδικός: 353 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-353-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Ειδικά Θέματα Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 504 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-504-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Γενετική και Κοινωνικός Έλεγχος [Σεμινάριο]

Κωδικός: 619 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-619-gr.pdf>

Διδάσκων: Κουρούτζας Χρήστος

Εφαρμογές Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάλυσης στον Ελληνικό Χώρο [Σεμινάριο]

Κωδικός: 620 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-620-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Συρμαλή Μαρία Ελένη

Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας/ Κωδικός: 621

Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές
Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-621-gr.pdf>

Διδάσκων: Πουλημάς Μιχάλης

Αγγλική Ορολογία των Κοινωνικών Επιστημών II

Κωδικός: ΞΓ0003 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-jg0003-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Νικολαρέα Αικατερίνη

Εξάμηνο Ζ' (Χειμερινό Εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Έρευνα [Σεμινάριο]

Κωδικός: 346-2 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-346-2-gr.pdf>

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης

Κοινωνιολογία του Κράτους και των Διεθνών Οργανισμών
Κωδικός: 348 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-348-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία

Νέες Τεχνολογίες και Έρευνα στη Διά Βίου Μάθηση και την Εκπαίδευση
Ενηλίκων

Κωδικός: 349-2 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-349-2-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Διεθνές Δίκαιο [Σεμινάριο]

Κωδικός: 473 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-473-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Διδακτική της Κοινωνιολογίας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 477 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-477-gr.pdf>

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης

Ένταξη και Αποκλεισμός από την Αγορά Εργασίας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 481 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-481-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Ειδικά Θέματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 498 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-498-gr.pdf>

Διδάσκοντες: Μαραγκουδάκης Μανούσος & Ναγόπουλος Νικόλαος

Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Διαστρωμάτωση της Ελληνικής Κοινωνίας
[Σεμινάριο]

Κωδικός: 602 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-602-gr.pdf>

Διδάσκων: Πουλημάς Μιχάλης

Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας

Κωδικός: 618/ Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-618-gr.pdf>

Διδάσκων: Ξυπολυτάς Νικόλαος

Ιστορία της Οικονομικής Σκέψης

Κωδικός: ΟΙ-402 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν (Διατμηματικό Μάθημα Σχολής Κοινωνικών Επιστημών) / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-oi-402-gr.pdf>

Διδάσκων: Μπέλλας Χριστόδουλος

Εξάμηνο Η' (Εαρινό Εξάμηνο)

Κοινωνία της Πληροφορίας

Κωδικός: 465 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-465-gr.pdf>

Διδάσκων: Κάλλας Ιωάννης

Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

Κωδικός: 476 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 6 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 12,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-476-gr.pdf>

κάθε Διδάσκων / Διδάσκουσα

Η Μικροκοινωνιολογία της Καθημερινής Ζωής [Σεμινάριο]

Κωδικός: 482 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-482-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος

Ειδικά Θέματα Πολιτικής Κοινωνιολογίας [Σεμινάριο]

Κωδικός 491 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-491-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία

Χρήση Νέων Τεχνολογιών στην Κοινωνική Έρευνα. Παραδείγματα Εφαρμογών [Σεμινάριο]

Κωδικός: 505 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-505-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Η Πολιτική Θρησκεία στην Ελλάδα
Κωδικός: 506 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-506-gr.pdf>

Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος

Το Κίνημα της Αντιψυχιατρικής και Εναλλακτικές Προσεγγίσεις στον Ψυχικό Πόνο [Σεμινάριο]

Κωδικός: 608 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-608-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Ευρωπαϊκό Σύστημα Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου [Σεμινάριο]
Κωδικός: 609 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-609-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης
Κωδικός: 610 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3/
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-610-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Κοινωνιολογία της Τέχνης και της Φύσης [Σεμινάριο]
Κωδικός: 612 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /
Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-612-gr.pdf>

Διδάσκων: Χτούρης Σωτήρης

Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις των Προσφυγικών Ροών και της Προσφυγικής Κρίσης

Κωδικός: 622 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-622-gr.pdf>

Διδάσκων: Ξυπολυτάς Νικόλαος

Η Κριτική Θεωρία της Σχολής της Φρανκφούρτης
Κωδικός: Φ-472 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν (Διατμηματικό Μάθημα Σχολής Κοινωνικών Επιστημών) / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-f-472-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ιακώβου Βασιλική

ΟΛΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΧΟΥΝ 6 ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ (ECTS).

Υ: Υποχρεωτικά, **Ε:** Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΠΤΥΧΙΟΥ

Έτος εγγραφής 2017-18, 2016-17, 2015-16 και 2014-15

Η επιτυχία στα 17 υποχρεωτικά μαθήματα «κορμού» των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων. Η συμπλήρωση κατ' ελάχιστο 240 πιστωτικών μονάδων – ECTS (σαράντα μαθήματα). Η επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 4 (τεσσάρων) σεμιναρίων.

Έτος εγγραφής 2013-14.

Η επιτυχία στα 17 υποχρεωτικά μαθήματα «κορμού» των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων.

Η ολοκλήρωση: είτε (α) σαράντα (40) μαθημάτων χωρίς τη συγγραφή πτυχιακής εργασίας είτε (β) τριάντα-οκτώ (38) μαθημάτων και συγγραφή πτυχιακής εργασίας. Απαιτείται η συμπλήρωση κατ' ελάχιστο 120 διδακτικών μονάδων και 240 πιστωτικών μονάδων –ECTS.

Η επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 4 (τεσσάρων) σεμιναρίων.

Έτος εγγραφής 2012-13, 2011-2012 και 2010-2011.

Η επιτυχία στα 19 υποχρεωτικά μαθήματα «κορμού» των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων.

Η ολοκλήρωση: είτε (α) σαράντα (40) μαθημάτων χωρίς τη συγγραφή πτυχιακής εργασίας είτε (β) τριάντα-οκτώ (38) μαθημάτων και συγγραφή πτυχιακής εργασίας. Απαιτείται η συμπλήρωση κατ' ελάχιστο 120 διδακτικών μονάδων και 240 πιστωτικών μονάδων –ECTS.

Η επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 4 (τεσσάρων) σεμιναρίων.

Έτος εγγραφής 2009-2010.

Η επιτυχία στα 20 υποχρεωτικά μαθήματα «κορμού» των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων.

Η ολοκλήρωση: είτε (α) σαράντα (40) μαθημάτων χωρίς τη συγγραφή πτυχιακής εργασίας είτε (β) τριάντα-οκτώ (38) μαθημάτων και συγγραφή πτυχιακής εργασίας.

Η επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 4 (τεσσάρων) σεμιναρίων.

Απαιτείται η συμπλήρωση κατ' ελάχιστο 120 διδακτικών μονάδων.

Έτος εγγραφής 2006-2007, 2007-8 και 2008-2009.

Η επιτυχία στα 20 υποχρεωτικά μαθήματα «κορμού» των τεσσάρων πρώτων εξαμήνων.

Η συγκέντρωση τουλάχιστον 136 διδακτικών μονάδων.

Η επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 4 (τεσσάρων) σεμιναρίων.

Έτος εγγραφής 2004-2005 και 2005-2006.

Η επιτυχία σε τουλάχιστον 20 υποχρεωτικά μαθήματα.

Η συγκέντρωση τουλάχιστον 136 διδακτικών μονάδων.

Η επιτυχής παρακολούθηση τουλάχιστον 3 (τριών) σεμιναρίων

Έτος εγγραφής πριν το ακαδημαϊκό έτος 2004-2005.

Η επιτυχία σε τουλάχιστον 19 υποχρεωτικά μαθήματα.
Η συγκέντρωση τουλάχιστον 136 διδακτικών μονάδων.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Διαδικασία επιλογής φοιτητών σε σεμινάριο και δήλωσής του:

Οι φοιτητές που ενδιαφέρονται να δηλώσουν σεμιναριακά μαθήματα θα πρέπει να εκδηλώσουν σχετικό ενδιαφέρον, απευθυνόμενοι στους διδάσκοντες, κατά την διάρκεια της πρώτης διάλεξης των μαθημάτων και στις ώρες που είναι προγραμματισμένα τα σεμινάρια ή με εναλλακτικό τρόπο που υποδεικνύει ο διδάσκοντας (π.χ. δήλωση συμμετοχής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο προς τον διδάσκοντα).

Για την επιλογή των ενδιαφερομένων σε σεμινάριο, ισχύουν συνδυαστικά τα πιο κάτω κριτήρια:

α. Βαθμολογία σε προαπατούμενα ή συναφή με το σεμινάριο μαθήματα. Τα εν λόγω μαθήματα ορίζονται από τον/την διδάσκοντα/ουσα και είναι σταθερά.

β. Αριθμός σεμιναρίων που έχει ήδη δηλώσει ο φοιτητής/τρια. Προηγούνται οι φοιτητές/τριες που έχουν δηλώσει λιγότερα από 4 σεμινάρια (κατά ελάχιστο αριθμό σεμιναρίων).

γ. Ορίζεται ποσόστωση συμμετεχόντων φοιτητών στο σεμινάριο ανάλογα με το εξάμηνο φοίτησής τους. Επί των θέσεων του σεμιναρίου ορίζεται ποσοστό συμμετοχής από φοιτητές που φοιτούν στο ίδιο εξάμηνο με το εξάμηνο στο οποίο ανήκει το σεμινάριο και από φοιτητές που φοιτούν σε εξάμηνα μεγαλύτερα από το εξάμηνο του σεμιναρίου.

Διευκρινίζεται ότι η χρονική στιγμή της δήλωσης – αίτησης συμμετοχής σε σεμινάριο δεν επηρεάζει την τελική επιλογή.

Ο αριθμός των συμμετεχόντων στα σεμινάρια είναι κατ' ελάχιστο είκοσι (20) φοιτητές/φοιτήτριες και δεν μπορεί να υπερβαίνει τους/τις εικοσιπέντε (25).

Η παρακολούθηση των σεμιναρίων είναι υποχρεωτική. Μπορούν να γίνουν το πολύ έως τρεις (3) απουσίες (συμπεριλαμβανομένων των δικαιολογημένων απουσιών).

Οι διδάσκοντες κατατάσσουν όλους τους φοιτητές/τριες που ενδιαφέρονται να συμμετέχουν στο σεμινάριο, σύμφωνα με τα παραπάνω κριτήρια.

Η επιλογή των φοιτητών που θα συμμετέχουν στο σεμινάριο οριστικοποιείται τη 2η εβδομάδα των σεμιναρίων, αξιοποιώντας όπου χρειαστεί, τους επιλαχόντες από τη σειρά κατάταξης του συνόλου των φοιτητών που αιτήθηκαν-δήλωσαν συμμετοχή.

Μετά την τελική επιλογή, οι διδάσκοντες αποστέλλουν τους καταλόγους με τους επιλεγέντες φοιτητές/τριες στη Γραμματεία, η οποία κοινοποιεί τους τελικούς καταλόγους των συμμετεχόντων στα σεμινάρια.

Διευκρινίζεται, επομένως, ότι τα σεμιναριακά μαθήματα θα εμφανίζονται ως επιλέξιμα στην ηλεκτρονική πλατφόρμα StudentWeb μόνο μετά την ανακοίνωση του τελικού καταλόγου των επιλεγέντων φοιτητών/τριών στα σεμινάρια.

ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ

Στο Ερευνητικό Σεμινάριο παρουσιάζονται οι πτυχιακές και διπλωματικές εργασίες, εκθέσεις προόδου των διδακτορικών διατριβών ώστε να διασφαλίζεται η απαραίτητη δημοσιότητα, αλλά και εισηγήσεις διδασκόντων/διδασκουσών του Τμήματος

Κοινωνιολογίας ώστε να αναπτυχτεί εντός του Τμήματος ένα φόρουμ για ακαδημαϊκή συζήτηση.

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Από το 1ο έως και το 4ο εξάμηνο ο ανώτατος αριθμός μαθημάτων που μπορεί να δηλωθεί ανά εξάμηνο είναι έξι (6).

Κατά τα δυο πρώτα έτη σπουδών, δεν επιτρέπεται η δήλωση μαθημάτων ανώτερου εξαμήνου από αυτό που διανύει ο φοιτητής.

Από το 5ο έως το 7ο εξάμηνο σπουδών υπάρχει η δυνατότητα δήλωσης έως και επτά (7) μαθημάτων από τους φοιτητές υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τα δύο (2) από τα επτά (7) μαθήματα θα είναι μαθήματα προηγούμενων χρονολογικά εξαμήνων. Κατά το 8ο εξάμηνο υπάρχει η δυνατότητα δήλωσης έως και οκτώ (8) μαθημάτων από τους φοιτητές υπό την προϋπόθεση ότι τουλάχιστον τα τρία (3) από τα οκτώ (8) μαθήματα θα είναι μαθήματα προηγούμενων χρονολογικά εξαμήνων.

Φοιτητές που φοιτούν πέραν του 8ου εξαμήνου σπουδών έχουν τη δυνατότητα δήλωσης έως και οκτώ (8) μαθημάτων ανά εξάμηνο.

Η απόφαση αυτή (αρ. συνεδρ. Γενικής Συνέλευσης 18/06-07-2011) τίθεται σε ισχύ από το ακαδ. έτος 2012-2013 για όλους τους προπτυχιακούς φοιτητές του Τμήματος ανεξαρτήτως τους έτους εγγραφής.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Δυνατότητα δήλωσης των κατ' επιλογήν υποχρεωτικών μαθημάτων α) Προετοιμασία και β) Έρευνα και Συγγραφή (πτυχιακή εργασία) έχουν οι φοιτητές με μέσο όρο βαθμολογίας 7,00 συμπεριλαμβανομένης της επίδοσης στο 7^ο εξάμηνο σπουδών. Η επιλογή φοιτητή/φοιτήτριας με μέσο όρο βαθμολογίας μικρότερο του 7,00 εναποτίθεται στη διακριτική ευχέρεια κάθε μέλους του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος.

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Προϋποθέσεις δήλωσης: Οι φοιτητές που βρίσκονται στο τρίτο έτος σπουδών μπορούν να δηλώσουν το υποχρεωτικό επιλογής μάθημα της πρακτικής άσκησης υπό την προϋπόθεση ότι μέχρι το δεύτερο έτος σπουδών τους έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον 90 ECTS (15 μαθήματα) και οι φοιτητές του τέταρτου έτους να έχουν συγκεντρώσει μέχρι το τρίτο έτος σπουδών 120 ECTS (20 μαθήματα).

III. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Ακαδημαϊκού Έτους 2018 – 2019

<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-proptixiako>

Εξάμηνο Α' (Χειμερινό Εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Κοινωνιολογία

Κωδικός: 101 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-101-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρία Μαρκαντωνάτου /

Γίνεται εισαγωγή σε βασικές έννοιες της επιστήμης της κοινωνιολογίας καθώς και στις κυριότερες θεωρήσεις των κλασσικών της κοινωνιολογίας (Comte, Marx, Weber, Elias κ.ά.). Περαιτέρω, το μάθημα επισκοπεί μια σειρά θεματικές και ζητήματα από τα ευρύτερα γνωστικά πεδία της σύγχρονης κοινωνιολογίας. Ενδεικτικά, εξετάζονται ενότητες όπως: οι διαδικασίες κοινωνικοποίησης και οι μορφές τυπικού και άτυπου κοινωνικού ελέγχου καθώς και η έννοια της κοινωνικής τάξης· η ανάπτυξη των πολιτικών θεσμών αλλά και της γραφειοκρατίας ως απόκριση στις ανάγκες της μεταφεουδαρχικής, βιομηχανικής κοινωνίας· η κοινωνική διαστρωμάτωση των βιομηχανικών κοινωνιών· ο ρόλος των μέσων μαζικής ενημέρωσης στην διαμόρφωση της κοινής γνώμης και την κατασκευή προτύπων συμπεριφοράς· η οικογένεια ως θεσμός κοινωνικής αναπαραγωγής και οι μετασχηματισμοί της· η έννοια του εγκλήματος και της παραβατικής συμπεριφοράς· η κοινωνική κατασκευή του φύλου κ.ά.

Κλασική Κοινωνιολογική Θεωρία

Κωδικός: 107 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-107-gr.pdf>

Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος /

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγική προσέγγιση στην κοινωνιολογική θεωρία, μώνοντας τον/την φοιτητή/τρια στις θεμελιώδεις αρχές της όπως αυτές τέθηκαν τόσο τους «πατέρες» της κοινωνιολογίας, δηλ. τους Ντυρκέμ, Μαρξ, και Βέμπερ, όσο και σημαντικούς κοινωνικούς στοχαστές του 19^{ου} αιώνα. Θέματα όπως η νεωτερικότητα, η κοινωνική τάξη, η κοινωνική συνοχή και οι κοινωνικές συγκρούσεις, η ηθική και το συμφέρον, η διαφοροποίηση και η κινητικοποίηση, αποτελούν σημεία αναφοράς του μαθήματος.

Ποιοτικές Μέθοδοι και Τεχνικές των Κοινωνικών Επιστημών

Κωδικός: 325 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-325-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος /

Το μάθημα καλύπτει την παράδοση της ποιοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες και την σχέση της με μεθοδολογικά ζητήματα και θέματα χρήσης των

διαφόρων τεχνικών έρευνας. Ειδικότερα, η έμφαση δίνεται αφενός στα πολλαπλά ζητήματα σχεδιασμού της μεθοδολογικής στρατηγικής που ακολουθείται, και αφετέρου στα διάφορα προβλήματα εφαρμογής των ποικίλων ερευνητικών τεχνικών (π.χ. βιογραφική-αφηγηματική συνέντευξη, ανοιχτό ερωτηματολόγιο, ημιδομημένες & ομαδικές συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, συμμετοχική παρατήρηση, ημερολόγια, αρχεία, αλληλογραφία, τεκμήρια πολλαπλών ειδών, κτλ).

Οικονομία και Κοινωνία στη Σύγχρονη Ελλάδα

Κωδικός: 601 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-601-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Συρμαλή Μαρία Ελένη

Η βασική θεωρητική και μεθοδολογική προσέγγιση που υιοθετείται έχει ως σκοπό την εξέταση και ανάλυση των σύγχρονων οικονομικών και κοινωνικών δομών που προσδίδουν στον ελληνικό κοινωνικό σχηματισμό τα ιδιαίτερα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά του εντός του ευρωπαϊκού και διεθνούς πλαισίου. Η οικονομική και κοινωνική συνιστώσα της ανάπτυξης, καθώς και η μεταξύ τους διάδραση, εξειδικεύονται σε ένα σύστημα ικανό, ώστε να κατανοηθούν οι αναπτυξιακές αφετηρίες της Σύγχρονης Ελλάδας. Το μάθημα είναι προσανατολισμένο στην κατεύθυνση της διεπιστημονικής διαχείρισης των οικονομικών φαινομένων, στοχεύοντας στη διάγνωση του χαρακτήρα των θεμελιακών εννοιών και πολιτικών που συνδέονται με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. Η πρόσφατη οικονομική κρίση και οι μακροχρόνιες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις της δημιουργούν ανάγκες ερμηνείας της υφιστάμενης πραγματικότητας, αλλά και αναζήτησης, επεξεργασίας και εφαρμογής κατάλληλων πολιτικών στο νέο οικονομικό και κοινωνικό πλαίσιο που διαμορφώνεται.

Κοινωνιολογία του Πολιτισμού

Κωδικός: 603 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-603-gr.pdf>

Διδάσκων: Μπακάλης Χρήστος /

Το μάθημα είναι μια εισαγωγή στην Κοινωνιολογία του Πολιτισμού. Αναλύει τις έννοιες πολιτισμός και κουλτούρα καθώς και τη σχέση του πολιτισμού με την κοινωνία, το χώρο και την ιστορία. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζονται οι θέσεις και οι προσεγγίσεις κλασικών της κοινωνιολογίας, της κοινωνικής ανθρωπολογίας και των πολιτισμικών σπουδών σχετικά με το φαινόμενο του πολιτισμού και του αντίκτυπου που αυτό έχει στην κοινωνική οργάνωση και δομή. Το μάθημα χωρίζεται σε 13 εισηγήσεις κατά τις οποίες παρουσιάζονται αναλυτικά οι θέσεις έντεκα γνωστών θεωρητικών που υπηρέτησαν τις επιστήμες της κοινωνιολογίας και κοινωνικής ανθρωπολογίας αναδεικνύοντας διαστάσεις και προεκτάσεις του πολιτισμού σε σχέση με ζητήματα της καθημερινής ζωής όσο και με ζητήματα της ιστορικής αλλαγής και του κοινωνικού μετασχηματισμού. Αναλυτικά οι εισηγήσεις πραγματεύονται τις θέσεις των Braudel, Marx, Weber, Simmel, Elias, Durkheim, Levi Strauss, Parsons, Harvey και Bourdieu

Εξάμηνο Β' (Εαρινό Εξάμηνο)

Στατιστική Ι

Κωδικός: 108 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-108-gr.pdf>

Διδάσκων: Ρόντος Κώστας /

Στο μάθημα Στατιστική Ι» θα διδαχθούν τα στάδια της ταξινόμησης, της παρουσίασης και της περιγραφικής ανάλυσης των στατιστικών δεδομένων, καθώς οι προηγούμενες εργασίες της επεξεργασίας και της συλλογής αυτών έχουν διδαχθεί στο Α' εξάμηνο σπουδών. Οι μέθοδοι της Περιγραφικής Στατιστικής περιορίζονται στην αποτύπωση των χαρακτηριστικών ιδιοτήτων μιας ομάδας πληθυσμού που προέρχονται από μετρήσεις που γίνονται σε όλες τις μονάδες αυτού. Η ομάδα αυτή δεν αντιπροσωπεύει έναν ευρύτερο πληθυσμό και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την στατιστική ανάλυση των ιδιοτήτων της δεν μπορούν να γενικευτούν. Η μεθοδολογία που αναπτύσσεται για την εκτίμηση παραμέτρων ενός πληθυσμού με βάση μετρήσεις που γίνονται ένα δείγμα αυτού, αναφέρεται στην «Επαγωγική Στατιστική» και διδάσκεται σε επόμενα εξάμηνα.

Ευρωπαϊκοί Θεσμοί

Κωδικός: 110 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-110-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Το μάθημα καλύπτει τα εξής θέματα: (α) Ιστορία εξέλιξης ιδέας ευρωπαϊκής ενοποίησης, (β) Έννομη τάξη ΕΕ- Πρωτογενές και παράγωγο δίκαιο ΕΕ, (γ) θεωρίες ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, (δ) Συνοχή ευρωπαϊκού χώρου, (ε) Ευρωπαϊκή διακυβέρνηση, και (στ) τις κοινές ευρωπαϊκές πολιτικές- εξευρωπαϊσμός εσωτερικών πολιτικών.

Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος

Κωδικός: 213 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-213-gr.pdf>

Διδάσκοντες: Χτούρης Σωτήρης & Μπακάλης Χρήστος /

Το μάθημα είναι μια εισαγωγή των φοιτητών στην Κοινωνιολογία των Πόλεων και του Περιβάλλοντος. Η δομή συγκροτείται πάνω σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζονται θεωρητικές προσεγγίσεις του αστικού χώρου οι οποίες αναπτύχθηκαν από την κλασική Κοινωνιολογία των Πόλεων και την μοντέρνα Πολεοδομία. Η δεύτερη ενότητα προσεγγίζει το περιβάλλον και τη φύση μέσα από την επιστήμη της κοινωνιολογίας. Η τρίτη ενότητα εστιάζει σε ζητήματα αστικής μορφογένεσης και αιφορικής ανάπτυξης των πόλεων.

Κοινωνική Ταυτότητα στη Μετανεωτερική Κοινωνία

Κωδικός: 341 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-341-gr.pdf>

Διδάσκων: Ψημίτης Μιχάλης /

Το μάθημα αναπτύσσει στις αναστοχαστικές θεωρητικές προσεγγίσεις της σύγχρονης προβληματικής για την κοινωνική ταυτότητα και τις διεργασίες της δυναμικής της ανάπτυξης. Συγκεκριμένα, περιγράφονται και αναλύονται τα χαρακτηριστικά της σύγχρονης κοινωνικής ταυτότητας και τα συγκρουόμενα πρότυπα πολιτισμικής αναπαράστασης της πραγματικότητας στη μετανεωτερικότητα. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιούνται οι ποιοτικές μέθοδοι έρευνας ως ιδιαίτερα εργαλεία προσέγγισης της κατασκευής ταυτοτήτων στη ρευστή πραγματικότητα της μετανεωτερικής κοινωνίας. Το μάθημα στοχεύει να εισαγάγει τους φοιτητές/τριες σε βασικούς προβληματισμούς μιας ερμηνευτικής κοινωνιολογίας με ποιοτικό προσανατολισμό και να συζητήσει ζητήματα που συνδέονται με το νόημα που τα σύγχρονα υποκείμενα προσδίδουν στη βιογραφία τους και στα κοινωνικά γεγονότα. Αυτή η νοηματοδότηση, ακόμη και όταν λαμβάνει το χαρακτήρα μιας εξατομικευμένης πορείας και σταδιοδρομίας, σχετίζεται στενά με ευρύτερες συλλογικές διαδρομές, με δομικές διεργασίες κοινωνικής θέσης, φύλου, ηλικίας, στιλ ζωής, με φαινόμενα ταξικότητας και ανισοκατανομής της κοινωνικής ισχύος και με πολιτισμικές ανισότητες.

Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης

Κωδικός: 467 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-467-gr.pdf>

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στην κοινωνιολογία της εκπαίδευσης. Πιο αναλυτικά, περιλαμβάνει: (α) τις βασικές έννοιες της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης, (β) τις βασικές σχολές στην Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης: Λειτουργισμός, (γ) όψεις της εκπαίδευσης ως κοινωνικού συστήματος [οικογένεια και σχολείο, κοινωνική προέλευση και σχολική επίδοση], (γ) την εκπαίδευση και τις κοινωνικές ανισότητες, (δ) το θέμα της ευφυΐα, των τεστ νοημοσύνης και της σχολικής επίδοσης, (ε) την σχέση των εκπαιδευτικών με τους μαθητές και τις μορφές παιδαγωγικής αλληλεπίδρασης, και τέλος (στ) την εκπαιδευτική πολιτική, την παγκοσμιοποίηση και την εκπαίδευση.

Η Ταξική Διάρθρωση των Σύγχρονων Κοινωνιών

Κωδικός: 501 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-501-gr.pdf>

Διδάσκων: Πουλημάς Μιχάλης

Στο μάθημα αυτό εξετάζεται η ταξική διάρθρωση των κοινωνιών ως ιστορική διαδικασία. Επιχειρείται, δηλαδή, να αναδειχτούν οι παράγοντες που καθορίζουν την ταξική διάρθρωση και συμβάλλουν σε αλλαγές στην κοινωνική διαστρωμάτωση των σύγχρονων κοινωνιών. Στο επίκεντρο του μαθήματος θα είναι θεωρήσεις που επιχειρούν να ερμηνεύσουν υποδειγματικά τη δυναμική κοινωνικών συλλογικοτήτων (κοινωνικές τάξεις, κοινωνικά στρώματα, κοινωνικό-πολιτισμικά περιβάλλοντα κ.λπ.) που έχουν προκληθεί από την αναδιάρθρωση της παραγωγής, τις μεταμορφώσεις της μισθωτής εργασίας και τους μετασχηματισμούς της κοινωνίας.

Εξάμηνο Γ (Χειμερινό Εξάμηνο)

Μεθοδολογία Εμπειρικής Έρευνας των Κοινωνικών Επιστημών

Κωδικός: 102 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-102-gr.pdf>

Διδάσκων: Κάλλας Ιωάννης /

Το μάθημα προσπαθεί να εισάγει τους φοιτητές στη μεθοδολογία της εμπειρικής κοινωνικής έρευνας καθώς και στη σχέση της με την επιστημολογία και την κοινωνική θεωρία. Παρουσιάζεται η συνολική ερευνητική διαδικασία και η διαδικασία σχεδιασμού της εμπειρικής έρευνας. Με αυτόν τον τρόπο οι φοιτητές διαμορφώνουν μια συνολική εικόνα για την έρευνα και αντιλαμβάνονται ότι αυτή πρέπει να οργανώνεται στη βάση συγκεκριμένων επιστημολογικών, μεθοδολογικών και οντολογικών προσεγγίσεων και δεν περιορίζεται στη χρήση γνωστών εργαλείων παραγωγής δεδομένων, όπως για παράδειγμα το ερωτηματολόγιο. Εξετάζονται ζητήματα που αφορούν στη διατύπωση ερευνητικών υποθέσεων, δειγματοληψία. Παρουσιάζονται, οι μέθοδοι παραγωγής και ανάλυσης τεκμηρίων. Παρουσιάζονται συνοπτικά οι διαφορετικές μεθοδολογικές προσεγγίσεις (μεθοδολογικά πλαίσια) καθώς επίσης και βασικές αρχές και κανόνες της κάθε μιας

Κοινωνιολογία της Εργασίας

Κωδικός: 214 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-214-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Στην σημερινή εποχή των νέων κοινωνικών ανακατατάξεων η κρίση της δημόσιας πολιτικής οικονομίας δεν διαφέρει από την κρίση της οικονομίας της αγοράς. Νέες μορφές συν-εταιριστικής οικονομίας, μη κερδοσκοπικής διαφέρουν αρκετά από τις προηγούμενες μορφές δράσης. Η κοινωνική οικονομία συνδέεται άρρηκτα με την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών αναπτύσσεται δε δυναμικά σε περιοχές όπου το κράτος και η οικονομία του καθώς και η "κερδοσκοπική" ιδιωτική οικονομία δεν εισέρχονται λόγω της περιορισμένης κερδοφορίας ή της περιορισμένης πρόσβασης λόγω επικοινωνιακής απομόνωσης, μεγέθους της αγοράς (περιφερειακό πρόβλημα που είναι και κοινωνικό αλλά έχει και έκφραση στον χώρο-τόπο) κτλ.

Κοινωνιολογία των Κοινωνικών Κινημάτων

Κωδικός: 215 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-215-gr.pdf>

Διδάσκων: Ψημίτης Μιχάλης

Το μάθημα αποτελεί ουσιαστικό στοιχείο του Προγράμματος Σπουδών ενός σύγχρονου Τμήματος Κοινωνιολογίας, επειδή αναφέρεται σε επίκαιρα φαινόμενα οργανωμένης συλλογικής δράσης και σύγκρουσης. Συναρτάται με το μάθημα «Κοινωνική Ταυτότητα στη Μετανεωτερική Κοινωνία», υπό την έννοια ότι η κοινωνική και πολιτισμική κατασκευή της ταυτότητας στη μεταβιομηχανική κοινωνία αποτελεί θεμελιώδη προϋπόθεση για τη διαμόρφωση και ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνικών

κινημάτων. Επομένως η ανάλυση και εξήγηση των χαρακτηριστικών της μετανεωτερικής κοινωνίας συνιστά ουσιώδη προϋπόθεση για την ανάπτυξη αμφοτέρων των μαθημάτων.

Κοινωνική Ψυχολογία Ι

Κωδικός: 217 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-217-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Η Κοινωνική Ψυχολογία είναι η επιστημονική μελέτη της ανθρώπινης συμπεριφοράς, ατομικής και διομαδικής, των ιδεολογικών φαινομένων και των διαδικασιών παραγωγής τους. Σύμφωνα με τον Doise, τέσσερα είναι τα επίπεδα της ανάλυσης: ενδο-ατομικό, διαπροσωπικό, διομαδικό και ιδεολογικό. Το συγκεκριμένο μάθημα εξετάζει τη θεωρία των στάσεων, ομαδικές διαδικασίες, στερεότυπα και προκαταλήψεις, φαινόμενα κοινωνικής επιρροής -πλειονοτικής και μειονοτικής- τα κλασικά πειράματα για την υποταγή στην εξουσία του Milgram και το πείραμα της προσομοίωσης της φυλακής του Zimbardo. Η θεωρία της κοινωνικής ταυτότητας και της αυτό-κατηγοριοποίησης παρουσιάζονται ως προς την εξήγηση της διομαδικής σύγκρουσης και της συγκρότησης του κοινωνικού εαυτού.

Κοινωνιολογία της Γνώσης

Κωδικός: 462 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-462-gr.pdf>

Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος

Το μάθημα αναπτύσσεται σε δύο φάσεις. Αρχικά αναφέρεται στην επιστημολογική ρήξη που συντελείται με τη σχετικοποίηση της έννοιας της ορθολογικότητας και αντικειμενικότητας των επιστημονικών θεωριών, η οποία ταυτόχρονα υποδηλώνει τις αναπόφευκτες ασυμμετρίες και ασυνέχειες που χαρακτηρίζουν την εξέλιξη των επιστημών. Στις πρώτες αυτές διαλέξεις δίδονται οι ορισμοί και εξετάζεται η σχέση της επιστήμης με την επιστημολογία, συζητείται η άποψη περί κοινωνικής κατασκευής της πραγματικότητας και παρουσιάζονται οι πτυχές μιας ερμηνευτικής θεμελίωσης των κοινωνικών επιστημών. Στο πλαίσιο αυτό γίνεται ιδιαίτερη αναφορά σε κείμενα που υποστηρίζουν τόσο ένα «ισχυρό», όσο και ένα «ασθενές» πρόγραμμα Κοινωνιολογίας της γνώσης, καθώς και σύγχρονες εκδοχές μιας Νέας Κοινωνιολογίας της γνώσης. Σε ένα δεύτερο επίπεδο γίνεται αναφορά στις σύγχρονες επιστήμες της γνώσης (Γνωσιοεπιστήμες- γνωσιακές επιστήμες), κυρίως στο πως επιτελούνται οι διάφορες γνωστικές λειτουργίες, στο βαθμό που είναι υπεύθυνες για την απόδοση του νοήματος και την ανάπτυξη μορφών επικοινωνίας.

Κοινωνιολογία των Δικτύων: Θεωρία και Μέθοδοι Έρευνας

Κωδικός: 611 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-611-gr.pdf>

Διδάσκων: Χτούρης Σωτήρης

Στο μάθημα θα παρουσιαστεί η θεωρητική και εμπειρική διάσταση της Κοινωνιολογίας των Δικτύων. Η Κοινωνιολογία πέρα από μία θεωρητική προσέγγιση,

παρουσιάζει σημαντικές δυνατότητες όσο αφορά την καταγραφή των κοινωνικών σχέσεων ως δικτύων και στην επίλυση κοινωνικών και περιβαλλοντικών προβλημάτων και δίνει ευκαιρίες παρέμβασης στις κοινωνικές διαδικασίες ιδιαίτερα εκεί όπου παρουσιάζονται αντιθέσεις και θεσμικές δυσλειτουργίες και ανάγκη πρόληψης περιβαλλοντικών καταστροφών. Με τον ίδιο τρόπο η Κοινωνιολογία στην εφαρμοσμένη της εκδοχή της Κοινωνιολογίας των δικτύων έχει έναν ιδιαίτερο ρόλο στην ατομική συμβουλευτική και στην υποστήριξη και εμπύχωση ατόμων που αντιμετωπίσουν δυσκολίες κοινωνικής ένταξης και οργάνωσης της μετάβασης τους στο επάγγελμα η στις διαπροσωπικές τους σχέσεις και στο φυσικό τους περιβάλλον. Η κοινωνιολογία των δικτύων όπως και η κλινική κοινωνιολογία στηρίζονται στην ιδέα της κοινωνικής παρέμβασης που βασίζεται στις σχέσεις του πολιτισμικού και κοινωνικού κεφαλαίου και στις δομές τους. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζεται και η αναπτυξιακή διάσταση των δικτύων για τη βέλτιστη και αειφόρο χρήση των διαθέσιμων οικονομικών και φυσικών πόρων και τη βελτίωση της υλικής παραγωγικής βάσης αλλά και των κοινωνικών σχέσεων που απορρέουν από αυτή.

Εξάμηνο Δ' (Εαρινό Εξάμηνο)

Διαμόρφωση και Αρχές της Νεωτερικότητας

Κωδικός: 103 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-103-gr.pdf>

Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος

Το μάθημα αποτελεί μία εισαγωγή στο πολύπλευρο θέμα της «νεωτερικότητας» έτσι όπως αυτή πρώτα διαμορφώθηκε, και κατόπιν εξελήχθηκε τόσο στην Δύση, όσο και αλλού. Πιο συγκεκριμένα, καλύπτει τα εξής θέματα: (α) τις βασικές διαφορές μεταξύ «προνεωτερικής» και «νεωτερικής» κατάστασης, (β) τις διαδικασίες και τους μηχανισμούς ανάπτυξης της οικονομίας και την μετατροπή της σε «καπιταλιστική» πρώτα στην Βρετανία και μετά αλλού, (γ) τις αιτίες και τον τρόπο ανάπτυξης της «νέας επιστημονικής μεθόδου» στην Βρετανία τον 17ο αιώνα, και τους διάφορους τρόπους εκκοσμίκευσης της Πολιτείας στη Δυτική Ευρώπη και την Αμερική, (δ) τις βαθιές κοινωνικές αλλαγές στην οικογένεια, τις έμφυλες σχέσεις, την εργασία, και την παιδεία στις νεωτερικές κοινωνίες, (ε) τον ρόλο του πολέμου ως καταλύτη κοινωνικών μεταβάσεων και αναδιαρθρώσεων των νεωτερικών κοινωνιών, και τέλος (στ) την «αμφιβολία» και την «αβεβαιότητα» ως εγγενή χαρακτηριστικά της νεωτερικής κατάστασης.

Σύγχρονη Κοινωνιολογική Θεωρία

Κωδικός: 216 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-216-gr.pdf>

Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος /

Το μάθημα αναφέρεται στα βασικά χαρακτηριστικά των κοινωνικών δομών και στα θεμέλια του κοινωνικού μετασχηματισμού. Με την εξέταση μορφών κοινωνικής στατικής και κοινωνικής δυναμικής, γίνεται αναφορά στη γένεση, τη λειτουργία και μετεξέλιξη των θεσμών, ενώ αναλύεται ο κοινωνικός μετασχηματισμός ως αποτέλεσμα

της σύγκρουσης ανάμεσα στις κοινωνικές ομάδες αλλά και των νομοτελειακών αντιφάσεων του κοινωνικού συστήματος. Στη συνέχεια εξετάζεται η έννοια της αιτιότητας σε μορφές κοινωνικής μεταβολής, γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στις προϋποθέσεις διατήρησης ή μεταβολής των κοινωνικών δομών και αναλύονται οι εξελικτικές και αντιεξελικτικές θεωρίες για τον κοινωνικό μετασχηματισμό. Στο πλαίσιο αυτό εξετάζεται κριτικά η δομολειτουργική θεωρία και η σχετική ανεπάρκειά της στο να προσδιορίσει συγκεκριμένες κοινωνικές μεταβολές. Αναλύεται η λειτουργική ενότητα του κοινωνικού συστήματος καθώς και οι θεωρίες του δομισμού και του νεολειτουργισμού. Στο μάθημα δίδεται έμφαση στις αντιπαραθέσεις ανάμεσα στη δομολειτουργική θεωρία και τη θεωρία των συγκρούσεων σχετικά με τον κοινωνικό μετασχηματισμό. Παράλληλα εξετάζονται οι νομοτελειακές συνθήκες που οδηγούν στη μετεξέλιξη των κοινωνικών συστημάτων καθώς και οι προϋποθέσεις και η δυνατότητα πρόγνωσης ή ελέγχου της κοινωνικής μεταβολής.

Κοινωνιολογία της Παρέκκλισης

Κωδικός: 219 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-219-gr.pdf>

Διδάσκων: Κουρούτζας Χρήστος

Κοινωνιολογική προσέγγιση της παρέκκλισης ως δομικής κατηγορίας που συγκροτείται από μια συνισταμένη κοινωνικο-ιστορικών παραγόντων αλλά και παραμέτρων της ανθρώπινης εξέλιξης που είναι χαρακτηριστικές της εφηβείας.

Πολιτική Κοινωνιολογία

Κωδικός: 336 / Είδος: Υποχρεωτικό / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-336-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία

Γίνεται η εισαγωγή των φοιτητών και φοιτητριών στις κύριες προβληματικές του αντικειμένου της πολιτικής κοινωνιολογίας. Εξετάζονται ζητήματα σχετικά με την ιστορική καταγωγή, τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά και την διοικητική οργάνωση του σύγχρονου κράτους, την λειτουργία των πολιτικών θεσμών και τις διαδικασίες νομιμοποίησης της πολιτικής εξουσίας. Ενδιαφέρουν, επίσης, οι διαφορετικές και σε μεγάλο βαθμό αντιμαχόμενες θεωρητικές προσεγγίσεις γύρω από το σύγχρονο κράτος και την σχέση κράτους-κοινωνίας: αυτή του πολιτικού φιλελευθερισμού, η βεμπεριανή θεώρηση, η μαρξιστική, η πλουραλιστική, η νεοθεσμική, η φεμινιστική θεώρηση, η θεωρία των ελίτ εξουσίας κ.ά. Έμφαση δίνεται, επίσης, στις τρέχουσες κοινωνικές εξελίξεις και μεταβολές αλλά και σε νέα μοντέλα διακυβέρνησης όπως αυτά διαμορφώνονται από διαδικασίες όπως η οικονομική φιλελευθεροποίηση και η διεθνοποίηση των μηχανισμών λήψης πολιτικών αποφάσεων

Κοινωνιολογία με Έμφαση στη Μετανάστευση

Κωδικός: 343 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-343-gr.pdf>

Διδάσκων: Ξυπολυτάς Νικόλαος

Το μάθημα έχει ως στόχο την εξέταση της μετανάστευσης υπό το πρίσμα της κοινωνιολογίας και θα χωριστεί σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη ενότητα θα δοθεί έμφαση στις θεωρητικές προσεγγίσεις του φαινομένου με στόχο την παράθεση και σύγκριση των διαφορετικών ερμηνευτικών σχημάτων των μεταναστευτικών ροών. Η δεύτερη ενότητα θα επικεντρωθεί στην αλληλεξάρτηση των δομικών χαρακτηριστικών και των πολιτισμικών διαστάσεων της μετανάστευσης. Αρχικά θα παρουσιαστεί η ολιστική προσέγγιση της μετανάστευσης τονίζοντας τρεις κεντρικές διαστάσεις: α) Την ανάλυση των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων στη χώρα προέλευσης. β) Την εξέταση της μεταναστευτικής διαδικασίας και της τοποθέτησης των μεταναστών / τριών σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς εργασίας της χώρας υποδοχής. γ) Την ανάδειξη της σημασίας της εργασίας για την κοινωνική ένταξη ή και αποκλεισμό των μεταναστευτικών πληθυσμών και για την αναπαραγωγή της κοινωνικής τους θέσης. Στη συνέχεια, με γνώμονα τη επίδραση της εργασίας θα αναλυθούν επιμέρους προβλήματα που αντιμετωπίζει ο μεταναστευτικός πληθυσμός όπως η υγεία και η εκπαίδευση. Η τρίτη ενότητα του μαθήματος αφορά τις πιο πρόσφατες μεταναστευτικές ροές δίνοντας έμφαση στην προσφυγική κρίση, τις αλλαγές που αυτή επιφέρει και τις προκλήσεις που σηματοδοτεί τόσο σε τοπικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Περιφερειακή Κοινωνική Ανάλυση

Κωδικός: 500 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-500-gr.pdf>

Διδάσκων: Ρόντος Κώστας

Στόχοι του μαθήματος είναι η παροχή βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων στο αντικείμενο της περιφερειακής ανάλυσης με έμφαση στην κοινωνική της διάσταση ώστε ο φοιτητής να εξοικειωθεί με τις σχετικές έννοιες, να καταστεί ικανός να χειρίζεται τα περιφερειακά δεδομένα και να εφαρμόζει βασικές τεχνικές περιφερειακής ανάλυσης σε συνδυασμό με τις μεθόδους ανάλυσης που έχει ήδη διδαχθεί σε άλλα μαθήματα. Επίσης, ο φοιτητής αντιλαμβάνεται τη φύση και το μέγεθος των σύγχρονων περιφερειακών προβλημάτων διεθνώς αλλά και στην Ελλάδα από πλευράς κοινωνικής, δημογραφικής, οικονομικής, περιβαλλοντικής και τεχνολογικής. Κατανοεί, επίσης, τη σχέση του χώρου με την ανθρώπινη δραστηριότητα και μαθαίνει να εντοπίζει και να μετρά περιφερειακές ανισότητες

Πολιτισμός και Τοπικές Κοινωνίες

Κωδικός: 604 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-604-gr.pdf>

Διδάσκων: Μπακάλης Χρήστος

Το μάθημα πραγματεύεται τη σχέση των τοπικών κοινωνιών με τις παραδοσιακές και σύγχρονες (νεωτερικές) κουλτούρες όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί και μετασηματιστεί κατά τους τελευταίους δυο αιώνες. Εστιάζει στον ελληνικό αγροτικό και αστικό χώρο. Παρουσιάζονται οι συναφείς επιστήμες (Κοινωνιολογία, Κοινωνική Ανθρωπολογία, Λαογραφία) καθώς οι τρόποι προσέγγισης και οι μέθοδοι μελέτης των πολιτισμικών πρακτικών σε τοπικό επίπεδο. Αναλύονται οι έννοιες παράδοση, εκσυγχρονισμός, λαϊκός και αστικός πολιτισμός. Στη συνέχεια εστιάζει στα δομικά

χαρακτηριστικά και τον τρόπο οργάνωσης των τοπικών κοινωνιών στον ελλαδικό χώρο (ηπειρωτικό και νησιωτικό), στον εθιμικό χαρακτήρα των κοινωνικών πρακτικών, στις αγροτικές και αστικού τύπου κοινότητες, στις συνθήκες μετασχηματισμού, στον αντίκτυπο των γεωπολιτικών αλλαγών καθώς και στις κοινωνικές, οικονομικές και πολιτισμικές δικτύσεις μέσω της μετανάστευσης, του εμπορίου και της τέχνης. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να παρουσιασθεί και να συζητηθεί η σχέση της κουλτούρας με τα δομικά κοινωνικά χαρακτηριστικά καθώς και με τα χαρακτηριστικά του γεωγραφικού χώρου ή και των γεωγραφικών χώρων όπου οργανώνεται και δικτυώνεται η κάθε τοπική κοινωνία. Επίσης, να παρουσιασθεί και να συζητηθεί η σημασία και ο ρόλος της ιστορικής διαδικασίας σε περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο ως προς τον μετασχηματισμό των τοπικών κοινωνιών και πολιτισμών.

Κριτική Κοινοτική Ψυχολογία

Κωδικός: 605 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-605-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Η Κριτική Κοινοτική Ψυχολογία είναι ένα αξιακά προσανατολισμένο και ανοιχτό πρόγραμμα απελευθερωτικής «ψυχολογικής πράξης», συνεργατικής δράσης και κοινωνικής παρέμβασης για την εξάλειψη της κοινωνικής αδικίας, των κοινωνικών διακρίσεων και του κοινωνικού αποκλεισμού ομάδων που υφίστανται διαφορετικές και πολλαπλές μορφές καταπίεσης. Η Κριτική Κοινοτική Ψυχολογία αντλεί από διαφορετικές πειθαρχίες αλλά και από εμπειρίες κινηματικών δράσεων, αγωνιστικών κοινοτήτων που πάλεψαν ενάντια στην ηγεμονική επιβολή και πρακτικές καταστολής. Τα ειδικά ακαδημαϊκά της ενδιαφέροντα καλύπτουν την κοινωνική ανάλυση των βαθύτερων διαδικασιών που παράγουν την κοινωνική ανισότητα και το ιδεολογικό της περιβάλλον, τον σχεδιασμό και την οργάνωση παρεμβάσεων που ενδυναμώνουν την ανάληψη της συλλογικής ευθύνης και την πολιτική συνειδητοποίηση, την επεξεργασία παραδειγμάτων κοινωνικού ακτιβισμού και μαχητικών κοινοτήτων. Τα θεωρητικά της εργαλεία εμπνέονται από την κριτική παιδαγωγική και το έργο του Freire, τον ιστορικό υλισμό, την κριτική κοινωνική και κοινωνιο-ψυχολογική θεωρία όπως και την απελευθερωτική θεολογία. Η παράδοση της κριτικής κοινοτικής ψυχολογίας, όπως αυτή αναπτύχθηκε σε ακαδημαϊκά κέντρα της Λατινικής Αμερικής και της νότιας Αφρικής δημιουργούν ένα «παραδείγμα» της διαλεκτικής μεταξύ θεωρίας και πράξης. Οι φιλοσοφικές της παραδοχές βασίζονται κυρίως στον κριτικό ρεαλισμό, τη φαινομενολογία και τον πραγματισμό. Τα μεθοδολογικά εργαλεία της Κριτικής Κοινοτικής Ψυχολογίας περιλαμβάνουν συμμετοχικές και συνεργατικές μεθόδους έρευνας και δράσης, την σύνδεση με την τέχνη και τον ακτιβισμό, την κυκλική και αναστοχαστική εργασία κατά την εφαρμογή ποιοτικών μεθόδων ανάλυσης εμπειρικού υλικού.

Εξάμηνο Ε' (Χειμερινό Εξάμηνο)

Μικροκοινωνιολογία - Θεωρία και Ερευνητικές Προσεγγίσεις

Κωδικός: 326 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-326-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεων του μαθήματος Μικροκοινωνιολογία: Θεωρία & Ερευνητικές Προσεγγίσεις θα παρουσιαστεί εκτενώς ένα αρκετά ευρύ θεωρητικό ρεύμα, το οποίο εντάσσεται κατά βάση στην παράδοση της ποιοτικής προσέγγισης της κοινωνικής ζωής. Ειδικότερα, η έμφαση θα αποδοθεί στα αναλυτικά εργαλεία και τις θεωρητικές έννοιες των διαφόρων εκδοχών και σχολών της μικροκοινωνιολογικής παράδοσης. Παράλληλα, θα επικεντρωθούμε σε εμπειρικά παραδείγματα, κυρίως ποιοτικού προσανατολισμού, που διερευνούν τους τρόπους συγκρότησης και νοηματοδότησης της ανθρώπινης εμπειρίας. Στις διαλέξεις του μαθήματος, θα συζητηθούν οι κλασικές προσεγγίσεις που αναδεικνύονται από τις μικρο-κοινωνιολογικές σχολές. Ταυτόχρονα, θα μελετηθούν κλασικά κείμενα, τα οποία προσφέρουν μια σχετική επισκόπηση των κυριότερων γνωστικών διαφορόντων αυτής της παράδοσης. Σε συνάρτηση με τα προηγούμενα, θα αναδειχθούν τα βασικά ερευνητικά πεδία μελέτης της μικρο-κοινωνιολογικής έρευνας και θα καταδειχθεί η ποιοτική ερευνητική στρατηγική ως η ενδεδειγμένη μεθοδολογία για την επιστημονική μελέτη διαφόρων περιοχών της καθημερινής ζωής.

Κοινωνία, Κοινότητα & Υγεία [Σεμινάριο]

Κωδικός: 327 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-327-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Το σεμινάριο Κοινωνία, Κοινότητα & Υγεία εξετάζει τους κοινωνικούς και δομικούς παράγοντες που προσδιορίζουν την υγεία -σωματική και ψυχική- ατόμων, ομάδων και πληθυσμών. Οι ειδικές θεματικές καλύπτουν: ταξικές ανισότητες και υγεία, εργασιακό περιβάλλον και υγεία, φάσεις του κύκλου ζωής, γεγονότα ζωής και υγεία, ανεργία και υγεία, κοινωνικές αναπαραστάσεις της υγείας και της ασθένειας, κοινωνικές σχέσεις, δίκτυα και υγεία. Τα θεωρητικά μοντέλα αντλούν από τις προσεγγίσεις του κύκλου ζωής, τις ψυχοκοινωνικές και τις νέο-υλιστικές.

Μεθοδολογία Έρευνας και Διαδίκτυο

Κωδικός: 345 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-345-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Το μάθημα αποτελεί μια εισαγωγή στη μεθοδολογία της έρευνας, μέσω διαδικτύου. Οι επιμέρους θεματικές ενότητες ενδεικτικά περιλαμβάνουν θέματα όπως (α) την μεθοδολογία της έρευνας (τι είναι η έρευνα, τύποι έρευνας, η ερευνητική διαδικασία), (β) το διαδίκτυο ως ερευνητικό εργαλείο (μέθοδοι δειγματοληψίας, διαδικτυακά ερωτηματολόγια, εργαλεία και τεχνικές), (γ) οι σχέσεις δικτυακών και μη

δικτυακών μεταβλητών, η διαχείριση πληροφοριών στο διαδίκτυο, (δ) τα διλήμματα ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας, (ε) το διαδίκτυο ως μέσο για ποιοτική έρευνα (το παράδειγμα της εθνογραφικής έρευνας), και (στ) τα ηθικά διλήμματα και η δεοντολογία έρευνας στο διαδίκτυο. Επίσης, διερευνά τρόπους ανάλυσης περιεχομένου, και η έρευνα στους τομείς της κοινωνιολογίας, της εκπαίδευσης και της ψυχολογίας με παραδείγματα ερευνών σε διάφορους τομείς. Καθώς το μάθημα προσανατολίζεται στην εμπειρική έρευνα, οι φοιτητές/φοιτήτριες θα επιλέξουν θέματα, θα χωρισθούν σε ομάδες, και θα προχωρήσουν στην διερεύνηση τους. Θα μάθουν πώς προσδιορίζεται το ερευνητικό θέμα, πώς σχεδιάζεται η έρευνα, πώς εφαρμόζεται, και εν τέλει, πώς παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας.

Κοινωνία και Βιοπολιτική

Κωδικός: 613 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2018-613-gr.pdf>

Διδάσκων: Κουρούτζας Χρήστος

Το μάθημα εισαγάγει τις φοιτήτριες και τους φοιτητές στις θεωρητικές προσεγγίσεις της βιοεξουσίας και της βιοπολιτικής. Στο πλαίσιο ενός κριτικού κοινωνιολογικού προβληματισμού, στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος τίθεται το εξουσιαστικό φαινόμενο και ειδικότερα οι τεχνικές ρύθμισης της ζωής και του θανάτου, παράγοντας καθεστώτα αλήθειας, διαμέσου των οποίων ελέγχεται και επιτηρείται το κοινωνικό σώμα. Συνακόλουθα, το μάθημα εξετάζει κοινωνιολογικά και σε σύνδεση με το κοινωνικο-ιστορικό πλαίσιο και τα πολιτισμικά συμφραζόμενα, μορφές καθυπόταξης ή και αντίστασης των σωμάτων.

Θεσμικές και Κοινωνικές Προσεγγίσεις της Οικονομικής Ανάπτυξης

Κωδικός: 615 / Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2018-615-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Συρμαλή Μαρία Ελένη

Στο πλαίσιο του μαθήματος επιχειρείται η σε βάθος διαχρονική εξέταση κείρων ζητημάτων που συνέβαλαν καθοριστικά στον ιδιότυπο χαρακτήρα της ελληνικής οικονομίας εστιάζοντας στις διαρθρωτικές ανισοροπίες και στη διαμόρφωση των κοινωνικών δομών. Έτσι, θα απαντηθούν κρίσιμα ερωτήματα που συνδέονται με τους παράγοντες εκείνους, οι οποίοι συνετέλεσαν στην οικονομική και κοινωνική καθυστέρηση της Ελλάδας. Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να μεταδώσει στους φοιτητές θεμελιώδεις γνώσεις για τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στην Ελλάδα, έχοντας ως αφετηρία τη μελέτη των σύγχρονων οικονομικών θεωρήσεων, καθώς και την εμπειρική έρευνα. Εκτός από τις θεωρητικές προσεγγίσεις, διερευνώνται με τη χρήση κατάλληλων εμπειρικών μεθόδων οι κοινωνικές και θεσμικές διαστάσεις των αναπτυξιακών πολιτικών, καθώς και οι αδυναμίες αντιμετώπισης των διαχρονικά σταθερών περιφερειακών ανισοτήτων. Κατ' αυτό τον τρόπο, αξιοποιούνται κριτικά ερευνητικές μεθοδολογίες ως αναλυτικά εργαλεία για την πρακτική μελέτη συγκεκριμένων πεδίων του σύγχρονου οικονομικού και κοινωνικού γίγνεσθαι. Επίσης, εξετάζονται οι πηγές των οικονομικών, κοινωνικών και θεσμικών παραγόντων στην πράξη καλύπτοντας έτσι θέματα που άπτονται του ευρύτερου φάσματος της

εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας. Το μάθημα περιλαμβάνει τη θεωρία επικεντρώνοντας παράλληλα την ανάλυση σε εμπειρικά παραδείγματα με βάση τη διεθνή επιστημονική βιβλιογραφία και πορίσματα συναφών ερευνών εισάγοντας τους φοιτητές στα κεντρικά ερευνητικά ερωτήματα. Κατ' αυτό τον τρόπο, εξαντλείται σε θεωρητικό επίπεδο το περιεχόμενο των παραπάνω αναφορών επιτρέποντας να κατανοήσουν οι φοιτητές την εξέλιξη των σύγχρονων οικονομικών και κοινωνικών δομών, τις διαχρονικές στρεβλώσεις και δυσκαμψίες και τη διασύνδεσή τους με τα ευρύτερα οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της Ελλάδας. Βάσει της επιστημονικής προσέγγισης του χαρακτήρα των οικονομικών και κοινωνικών προβλημάτων, αναλύονται οι ακολουθούμενες πολιτικές, οι οποίες υπερκαθορίζουν τις προοπτικές οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης στην Ελλάδα

Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση και Κοινωνικοοικονομικές κρίσεις: Η Περίπτωση της Ελλάδας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 616 / Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-616-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Με αφετηρία τις γενικές γνώσεις του μαθήματος του Β' εξαμήνου Ευρωπαϊκοί Θεσμοί, το παρόν μάθημα παρέχει εξειδικευμένη γνώση επί της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης. Πρωταρχικός σκοπός του μαθήματος είναι η μετάδοση γνώσης στους φοιτητές σχετικά με βασικά ζητήματα της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης, τον τρόπο λειτουργίας του υπόψη μηχανισμού και τις επιπτώσεις του στην οικονομία και στην κοινωνία γενικότερα. Επιπλέον, επιχειρείται, μέσω της έρευνας, η απάντηση στο ερώτημα γιατί η ύφεση έχει διαρκέσει τόσα χρόνια στην Ελλάδα, παρά τα σκληρά μέτρα που εφαρμόστηκαν και τα δάνεια που ελήφθησαν από τους μηχανισμούς της ΕΕ. Τέλος, οι φοιτητές αναμένεται να εξάγουν χρήσιμα συμπεράσματα για το μέλλον, από την μελέτη της πρόσφατης χρηματοοικονομικής κρίσης στην ΕΕ και ειδικότερα της Ελλάδας. Μέσω των επιστημονικών βοηθημάτων και των σημειώσεων, που προτείνονται και παρέχονται στους φοιτητές, προσφέρεται μία σε βάθος προσέγγιση των θεμάτων που προαναφέρθηκαν. Κατά συνέπεια, αυτοί θα μπορούν να αναπτύξουν κριτική προσέγγιση στα ηθικά, επιστημονικά, οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα που άπτονται της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Διακυβέρνησης. Τέλος, η παρακολούθηση του μαθήματος θα βοηθήσει τους φοιτητές σε περαιτέρω σπουδές (μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο), σχετικές με την Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση ή την Ευρωπαϊκή Ένωση, γενικότερα.

Αγγλική Ορολογία των Κοινωνικών Επιστημών I

Κωδικός: ΞΓ0005 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-jg0005-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Νικολαρέα Αικατερίνη

Μέσα από μια πληθώρα διδακτικού υλικού, δραστηριοτήτων εντός της αίθουσας διδασκαλίας και ομαδικών εργασιών, οι φοιτητές/-τριες: (1) Μαθαίνουν πως να κατανοούν μικρά και μεγάλα επιστημονικά κείμενα (έντυπα ή ηλεκτρονικά) γραμμένα στα αγγλικά (2) Εξοικειώνονται στη συγγραφή περιλήψεων στα αγγλικά και στα

ελληνικά δύσκολων επιστημονικών κειμένων, (3) Μαθαίνουν να συμερίζονται τις γνώσεις που αποκτούν μέσω των περιλήψεων με τους υπόλοιπους συμφοιτητές και συμφοιτήτριές τους προφορικά στην αγγλική γλώσσα. (4) Διδάσκονται πώς να διεξάγουν έρευνα στην ειδικότητά τους στην αγγλική γλώσσα σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή, και (5) Μαθαίνουν πως μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις γνώσεις που απέκτησαν στην ζωή τους και την επαγγελματικής τους σταδιοδρομία (Knowledge management), με τη δημιουργία και χρήση της ηλεκτρονικής δίγλωσσης Βάσης Δεδομένων Ορολογίας (ΒΔΟ) [αγγλικά: ελληνικά].

Εξάμηνο ΣΤ' (Εαρινό Εξάμηνο)

Ειδικά Θέματα στις Ποιοτικές Μεθόδους και στις Τεχνικές της Κοινωνικής Έρευνας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 104-1 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-104-1-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου Ειδικά Θέματα στις Ποιοτικές Μεθόδους και στις Τεχνικές της Κοινωνικής Έρευνας, οι φοιτητές/τριες αναμένεται αφενός να εμβαθύνουν περισσότερο σε επιστημολογικά, θεωρητικά και μεθοδολογικά ζητήματα της ποιοτικής έρευνας αφετέρου να εξοικειωθούν στο μέτρο του δυνατού με τις τεχνικές του συγκεκριμένου ερευνητικού παραδείγματος. Συγκεκριμένα, θα υπάρξουν κάποιες εισαγωγικές διαλέξεις του διδάσκοντα και εκτενείς παρουσιάσεις θεωρητικών και εμπειρικών θεμάτων από τους συμμετέχοντες/ουσες. Τα επιστημολογικά, μεθοδολογικά και τεχνικά ζητήματα που θα διερευνηθούν σχετίζονται βασικά με τις διαφορετικές προσεγγίσεις στην ποιοτική έρευνα και με το σχεδιασμό και την υλοποίηση μιας ποιοτικής έρευνας από την φάση της αρχικής ιδέας, δηλαδή της ανάδειξης και της θεματοποίησης του προβλήματος, μέχρι τη στιγμή της πραγματοποίησης και της πιθανής δημοσίευσης της.

Εφαρμογές της Πληροφορικής στο Σχεδιασμό Εμπειρικών Ερευνών [Σεμινάριο]

Κωδικός: 220 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-220-gr.pdf>

Διδάσκων: Κάλλας Ιωάννης

Το μάθημα εστιάζει στον εννοιολογικό σχεδιασμό εμπειρικών ερευνών που αναλύουν σύνθετα κοινωνικά φαινόμενα τα οποία δεν μπορούν να αναπαρασταθούν από τη στατιστική οντολογία και απαιτούν πιο σύνθετα εννοιολογικά μοντέλα. Οι φοιτητές διδάσκονται τη χρήση του μοντέλου οντοτήτων συσχετίσεων για τον σχεδιασμό πιο σύνθετο εννοιολογικών σχημάτων. Διδάσκονται επίσης πώς να σχεδιάζουν ερωτηματολόγια και βιβλία κωδικοποίησης που αντιστοιχούν σε έναν τέτοιο εννοιολογικό σχεδιασμό

Επαγγελματικός Προσανατολισμός / Πρακτική Άσκηση

Κωδικός: 340 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-340-gr.pdf>

Διδάσκοντες: Χτούρης Σωτήρης & Ζήση Αναστασία

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών. Λήψη αποφάσεων. Αυτόνομη εργασία. Ομαδική εργασία. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Απασχόληση και Κοινωνική Οικονομία

Κωδικός: 342 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-342-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Στην σημερινή εποχή των νέων κοινωνικών ανακατατάξεων η κρίση της δημόσιας πολιτικής οικονομίας δεν διαφέρει από την κρίση της οικονομίας της αγοράς. Νέες μορφές συν-εταιριστικής οικονομίας, μη κερδοσκοπικής διαφέρουν αρκετά από τις προηγούμενες μορφές δράσης. Η κοινωνική οικονομία συνδέεται άρρηκτα με την ανάπτυξη της κοινωνίας των πολιτών, αναπτύσσεται δε δυναμικά σε περιοχές όπου το κράτος και η οικονομία του καθώς και η "κερδοσκοπική" ιδιωτική οικονομία δεν εισέρχονται λόγω της περιορισμένης κερδοφορίας ή της περιορισμένης πρόσβασης λόγω επικοινωνιακής απομόνωσης, μεγέθους της αγοράς (περιφερειακό πρόβλημα που είναι και κοινωνικό αλλά έχει και έκφραση στον χώρο-τόπο) κτλ. Τέτοιοι χώροι είναι κυρίως οι χώροι όπου κυρίως ανελαστικές αναπτυξιακές ανάγκες κοινωνικού χαρακτήρα, όπως η ανάπτυξη καταναλωτικής πίστης, πολιτιστικών δράσεων τοπικού χαρακτήρα, υπηρεσίες εκπαίδευσης και υγείας, επιχειρηματικών δράσεων για τους νέους ιδιαίτερα, αποτελούν ένα κύριο τομέα για την εταιρική οικονομία, την κοινωνική οικονομία. Οι μεν βασικές υπηρεσίες αποτελούν την βάση του κοινωνικού κεφαλαίου η οποία πρέπει να προέρχεται από δημόσιες αλλά και ιδιωτικές όμως μη κερδοσκοπικές κοινωνικές επιχειρήσεις οι δε κοινωνικο- πολιτιστικές και οικονομικές μπορούν να είναι προϊόντα συνεταιριστικού μη κερδοσκοπικού κεφαλαίου. Αυτή η προσέγγιση μας βοηθά να κατανοήσουμε την σχέση (διαχρονική βέβαια) της νέας συνεταιριστικής οικονομίας και των ύστερων μορφών εργασίας και κοινωνικής ανάπτυξης. Η ανάπτυξη του θέματος ξεκινά με τα προβλήματα των τοπικών κοινωνιών και των οικογενειών λόγω «υπανάπτυξης» και απομόνωσης χαρακτηριστικά στοιχεία βιοποριστικής απασχόλησης.

Πολιτικές Ιδεολογίες και Ευρωπαϊκή Ενοποίηση [Σεμινάριο]

Κωδικός: 353 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-353-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Παρέχεται εξειδικευμένη γνώση επί της ανάπτυξης της υπερεθνικής διάστασης της ευρωπαϊκής ενοποίησης, του εκδημοκρατισμού του θεσμικού συστήματος της ΕΕ και της μείωση/εξάλειψης του δημοκρατικού ελλείμματος στην ΕΕ, του ενισχυόμενου διαρκώς ρόλου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην ενωσιακή διαδικασία λήψης αποφάσεων, της ιστορίας της ιδέας της ευρωπαϊκής ενοποίησης από την εποχή του Καρλομάγνου (Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία του Γερμανικού Έθνους) μέχρι σήμερα, της σχέσης των ιδεολογικών, φιλοσοφικών και καλλιτεχνικών ρευμάτων που αναπτύχθηκαν

στην Ευρώπη του 20ου αιώνα με το κοινοτικό/ενωσιακό φαινόμενο. Μέσω των επιστημονικών βοηθημάτων και των σημειώσεων, που προτείνονται και παρέχονται στους φοιτητές, θεωρούμε ότι επιτυγχάνεται η σε βάθος προσέγγιση των εν λόγω θεμάτων. Οι φοιτητές μέσω των εργασιών, που εκπονούν στην διάρκεια του εξαμήνου οπότε και παρακολουθούν το σεμιναριακού χαρακτήρα μάθημα, αποδεικνύουν ότι κατέχουν την αποκτηθείσα γνώση έτσι ώστε με την εξέλιξη και εξειδίκευση που αυτή θα γνωρίσει στην διάρκεια των σπουδών τους θα μπορέσουν να την χρησιμοποιήσουν και σε επαγγελματικό επίπεδο είτε εντασσόμενοι στην υπαλληλία της ΕΕ είτε απασχολούμενοι σε πεδία που συνδέουν την ευρωπαϊκή ενοποιητική διαδικασία με εξειδικευμένες περί την ιδεολογική και πολιτισμική ταυτότητα της. Η παρακολούθηση αυτού του μαθήματος επιτρέπει στους φοιτητές να αποκτούν ένα ισχυρό γνωστικό θεμέλιο γύρω από την ιστορία, την πολιτισμική, ιδεολογική και πολιτική ταυτότητα της ευρωπαϊκής ταυτότητας. Τέλος, τα παραπάνω εφόδια τους επιτρέπουν να λειτουργούν με μια σημαντική αυτονομία στις περαιτέρω σπουδές τους (σε μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο) εφόσον αυτές αφορούν στην μελέτη της ΕΕ και του ιδεολογικού προσανατολισμού της πολιτικής και θεσμικής ταυτότητας της ΕΕ.

Ειδικά Θέματα Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 504 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-504-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Ο κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η εκμάθηση της μεθοδολογίας της έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες, η κατανόηση του ιδιαίτερου χαρακτήρα της, η παρουσίαση και η διερεύνηση των βασικών μεθόδων ποιοτικού και ποσοτικού χαρακτήρα και η πρακτική εξάσκηση των φοιτητών, ούτως ώστε να μπορούν να σχεδιάσουν μια κοινωνική έρευνα. Θα διδαχθούν τα μεθοδολογικά χαρακτηριστικά, τους σκοπούς, τα είδη και τη χρησιμότητα της έρευνας. Ειδικότερα το μάθημα αποσκοπεί να προσφέρει στους φοιτητές βασικές γνώσεις ποσοτικών μεθόδων που χρησιμοποιούνται στις επιστημονικές έρευνες, να εξοικειωθούν στη μεθοδολογία έρευνας με τη χρήση στατιστικών προγραμμάτων για περιγραφική και επαγωγική στατιστική και παλινδρόμηση με τη χρήση του εξειδικευμένου λογισμικού SPSS. Θα διδαχθούν τη μεθοδολογία διεξαγωγής ποιοτικών και ποσοτικών ερευνητικών μεθόδων, τα διάφορα είδη ερευνών και τα στάδια διεξαγωγής τους, τη διαδικασία ανάπτυξης ερευνητικών εργαλείων, τις διαδικασίες συγκέντρωσης και ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων, τους μηχανισμούς ελέγχου της εγκυρότητας και αξιοπιστίας μιας έρευνας. Ιδιαίτερη σημασία θα δοθεί στην εξαγωγή, ανάλυση και ερμηνεία αποτελεσμάτων του στατιστικού προγράμματος και της ερευνητικής εργασίας στο σύνολό της.

Γενετική και Κοινωνικός Έλεγχος [Σεμινάριο]

Κωδικός: 619 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-619-gr.pdf>

Διδάσκων: Κουρούτζας Χρήστος

Το μάθημα εμβαθύνει στις σύγχρονες κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της γενετικής. Ειδικότερα, στο μάθημα εξετάζεται κοινωνικο-ιστορικά η γενετική γνώση ως

μορφή ιατρικού εξουσιαστικού λόγου και κατ' επέκταση ως πεδίο κοινωνικού ελέγχου. Υπό το πρίσμα της γενετικοποίησης του ατομικού-κοινωνικού σώματος, αναφέρονται κρίσιμα κοινωνιολογικά πεδία μελέτης και έρευνας, στα οποία θα εισχωρήσουν οι φοιτήτριες και οι φοιτητές του μαθήματος, μεταξύ των οποίων οι γενετικές διακρίσεις και η ετικετοποίηση, η διαμόρφωση νέων κοινωνικών ταυτοτήτων και γενετικών κοινωνικών ομαδοποιήσεων, οι νέες μορφές κοινωνικού ελέγχου μέσω των βιοτραπεζών, καθώς και το ζήτημα της εμπορευματοποίησης των γονιδίων

Εφαρμογές Οικονομικής και Κοινωνικής Ανάλυσης στον Ελληνικό Χώρο
[Σεμινάριο]

Κωδικός: 620 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 /

Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-620-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Συρμαλή Μαρία Ελένη

Βασικός στόχος του μαθήματος είναι να μεταδώσει στους φοιτητές θεμελιώδεις γνώσεις για τις οικονομικές και κοινωνικές εξελίξεις στον Ελληνικό χώρο, έχοντας ως αφετηρία τη μελέτη των σύγχρονων οικονομικών θεωρήσεων, καθώς και την εμπειρική παρατήρηση. Εκτός από τις θεωρητικές προσεγγίσεις, διερευνώνται με τη χρήση κατάλληλων εμπειρικών μεθόδων οι κοινωνικές και θεσμικές όψεις των αναπτυξιακών πολιτικών, αλλά και οι αδυναμίες αντιμετώπισης των διαχρονικά σταθερών περιφερειακών ανισοτήτων. Ειδικότερα, αναλύεται η τοπική και περιφερειακή διάσταση των κυριότερων κοινωνικοοικονομικών φαινομένων εντός του ευρωπαϊκού και ευρύτερου διεθνούς πλαισίου.

Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας/ Κωδικός: 621

Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές

Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-621-gr.pdf>

Διδάσκων: Πουλημάς Μιχάλης

Το μάθημα “Κοινωνιολογία της Υγείας και της Ασθένειας” εξετάζει τους μηχανισμούς και τις διαδικασίες μέσω των οποίων οι κοινωνικοί παράγοντες επιδρούν στην υγεία του κοινωνικού συνόλου. Σκοπός είναι να παρέχει στους φοιτητές/τριες γνώσεις σχετικά με τις α) τις διαδικασίες κατασκευής του φυσιολογικού και του παθολογικού, β) το βιοϊατρικό μοντέλο υγείας, το ολιστικό μοντέλο υγείας και την κατασκευή της ιατρικής εξουσίας, γ) την ασθένεια ως κοινωνική απόκλιση, δ) τις κοινωνικές ανισότητες στην υγεία (κοινωνική τάξη, εργασιακές σχέσεις, εισόδημα, φύλο, και εθνικότητα), ε) την επαγγελματικοποίηση της ιατρικής ως κοινωνικο-ιστορική διαδικασία, στ) τα μοντέλα και το περιεχόμενο της σχέσης ιατρού-ασθενή, ζ) τις έννοιες της δημόσιας υγείας, της προαγωγής της υγείας και τους μετασχηματισμούς τους, η) το ρόλο της συμμετοχής των οργανώσεων ασθενών στην λήψη αποφάσεων αναφορικά με την δημόσια πολιτική υγείας, θ) τις προκλήσεις και τους κινδύνους για την δημόσια υγεία τον 21ο αιώνα

Αγγλική Ορολογία των Κοινωνικών Επιστημών II

Κωδικός: ΞΓ0003 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-jg0003-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Νικολαρέα Αικατερίνη

Μέσα από μια πληθώρα διδακτικού υλικού, δραστηριοτήτων εντός της αίθουσας διδασκαλίας και ομαδικών εργασιών, οι φοιτητές/-τριες: (1) Αποκτούν ακαδημαϊκές δεξιότητες στην αγγλική γλώσσα (EAP): Μέσα από υψηλού επιπέδου έρευνα στη βιβλιοθήκη και το διαδίκτυο προς εξεύρεση βιβλιογραφικών αναφορών και αξιολόγηση τους, (2) Αποκτούν υψηλού επιπέδου Συγγραφικές και Προφορικές Δεξιότητες στα αγγλικά: Μέσα από: a. Προφορικές παρουσιάσεις στα αγγλικά. b. Τη συγγραφή επιστημονικού Δοκιμίου (essay writing) και μικτής βιβλιογραφίας (βιβλιογραφικές πηγές γραμμένες στο Λατινικό αλφάβητο [π.χ. αγγλικά, γαλλικά] και βιβλιογραφικές πηγές γραμμένες σε άλλο σύστημα γραφής [π.χ. ελληνικά, αραβικά, κινέζικα, ρώσικα]). c. Παράφραση, αναδιατύπωση επιστημονικών απόψεων επιστημόνων χωρίς να διολισθαίνουν στο παράπτωμα της λογοκλοπής (plagiarism). d. Συγγραφή Συνοδευτικής Επιστολής (Cover Letter) στα αγγλικά; και e. Συγγραφή Βιογραφικού Σημειώματος (CV) στα αγγλικά. (3) Αποκτούν διαγλωσσικές και διαπολιτισμικές ικανότητες: Μέσα από τη μελέτη και σύγκριση: a. Διαφορετικών ύφων γραφής και παρουσίασης στα αγγλικά (π.χ. Βρετανικά και Αμερικάνικα Αγγλικά) έτσι ώστε οι φοιτητές/-τριες να αναπτύξουν διαπολιτισμική ικανότητα των αγγλικών που χρησιμοποιούνται ανά τον κόσμο (Englises), και b. Των ακαδημαϊκών και επαγγελματικών δεξιοτήτων στην αγγλική και την ελληνική γλώσσα.

Εξάμηνο Ζ' (Χειμερινό Εξάμηνο)

Εισαγωγή στην Εκπαιδευτική Έρευνα [Σεμινάριο]

Κωδικός: 346-2 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-346-2-gr.pdf>

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης

Το μάθημα αποτελεί μια γενική εισαγωγή στη μεθοδολογία της εκπαιδευτικής έρευνας. Έμφαση κατά την διάρκεια των μαθημάτων θα δοθεί στο σχεδιασμό και στην ανάλυση εκπαιδευτικών ερευνών (ποσοτικά και ποιοτικά παραδείγματα), καθώς και την ενσωμάτωσή τους σε ένα ενιαίο μεθοδολογικό παράδειγμα. Κεντρικά ζητήματα που θα προσεγγισθούν είναι η επιλογή η διασύνδεση θεωρία και ερευνητικής πράξης, η στοχοθεσία της έρευνας, η ανάλυση ερευνητικών παραδειγμάτων και οι μεταγνωστικές και κριτικές αποτιμήσεις της έρευνας.

Κοινωνιολογία του Κράτους και των Διεθνών Οργανισμών

Κωδικός: 348 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-348-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία

Το μάθημα μελετά την σχέση του κράτους με διεθνείς οργανισμούς και φορείς εξουσίας. Συζητείται πως επηρεάζονται οι διαδικασίες της πολιτικής στο πλαίσιο του έθνους κράτους από επίσημους διεθνείς οργανισμούς (π.χ. οργανισμούς της ΕΕ, NATO, ΔΝΤ, ΠΟΥ κ.ά.) και ημιεπίσημους οργανισμούς (π.χ. διεθνείς οίκους αξιολόγησης, οργανισμούς πιστοποίησης, προτυποποίησης κ.ά.). Εξετάζονται οι λόγοι για την

αυξημένη δυναμική και επιρροή αυτών των οργανισμών σήμερα. Εξετάζεται το ζήτημα της παγκοσμιοποίησης (βασικές θεωρήσεις, περιοδολογήσεις, αιτίες προώθησης της και οικονομικο-κοινωνικές συνέπειες) καθώς και οι βασικές κατανοήσεις της διεθνούς πολιτικής από τις θεωρητικές προσεγγίσεις του ρεαλισμού, του ιδεαλισμού, του πλουραλισμού, του μαρξισμού κ.ά. Ενδιαφέρει, επίσης, η επίδραση στο κράτος οργανωμένων ομάδων συμφερόντων, μη- κυβερνητικών οργανώσεων, ομάδων της κοινωνίας των πολιτών, δικτύων πολιτικής δράσης, νέων κοινωνικών κινημάτων κ.ά., που δρουν τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Νέες Τεχνολογίες και Έρευνα στη Διά Βίου Μάθηση και την Εκπαίδευση Ενηλίκων

Κωδικός: 349-2 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-349-2-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Οι επιμέρους θεματικές ενότητες ενδεικτικά περιλαμβάνουν: 1. Εισαγωγή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. 2. Γενική παρουσίαση του πλαισίου της εκπαίδευσης ενηλίκων και των βασικών θεωριών μάθησης. Έμφαση δίνεται στη χρήση νέων τεχνολογιών και του Διαδικτύου για το σχεδιασμό εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Πλατφόρμες τηλεεκπαίδευσης. 3. Δυναμική της ομάδας- Θεωρίες και εφαρμογές στην τάξη. Ρόλοι, όρια, συνεργατική μάθηση, μαθησιακό κλίμα, επικοινωνία. 4. Θεωρίες μάθησης και βασικές αρχές εκπαίδευσης ενηλίκων. Τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευομένων. Αποτελεσματική μάθηση. 5. Εκπαιδευτική Πολιτική και κοινωνικο-οικονομικό πλαίσιο. 6. Διαφυλικές διαφορές και διαπολιτισμικότητα στην εκπαίδευση ενηλίκων. 7. Ο ρόλος του εκπαιδευτή ενηλίκων και ο σχεδιασμός της μάθησης. Διερεύνηση εκπαιδευτικών αναγκών και στόχων -Διαμόρφωση εκπαιδευτικού χώρου. Ο χώρος διεξαγωγής της συνάντησης. Εποπτικά μέσα. 8. Διδακτική Μεθοδολογία και σχεδιασμός έρευνας στην Εκπαίδευση Ενηλίκων. Εκπαιδευτικές μέθοδοι και τεχνικές διδασκαλίας Σχεδιασμός και παραδείγματα μικροδιδασκαλίας. 9. Αξιολόγηση εκπαιδευτικού έργου και διδασκαλίας. 10. Ασκήσεις μικροδιδασκαλίας.

Διεθνές Δίκαιο [Σεμινάριο]

Κωδικός: 473 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-473-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Με αφετηρία τις γενικές γνώσεις του μαθήματος του Β' εξαμήνου Ευρωπαϊκοί Θεσμοί και κυρίως τις αρχές εκείνες του δικαίου της ΕΕ που παραπέμπουν στο διεθνές δίκαιο (πχ αρχή της υπεροχής του ευρωπαϊκού δικαίου έναντι του εσωτερικού) αλλά και το γεγονός ότι η ΕΕ είναι ένας (sui generis) διεθνής οργανισμός (υποκείμενο του διεθνούς δικαίου) παρέχεται βασική γνώση επί των πηγών (συνθήκες, διεθνές έθιμο), των υποκειμένων (κράτη, διεθνείς οργανισμοί) του διεθνούς δικαίου, το διεθνές δίκαιο των δικαιωμάτων του ανθρώπου. Μέσω των επιστημονικών βοηθημάτων και των σημειώσεων, που προτείνονται και παρέχονται στους φοιτητές, θεωρούμε ότι επιτυγχάνεται η σε βάθος προσέγγιση των εν λόγω θεμάτων. Οι φοιτητές μέσω των εργασιών, που εκπονούν στην διάρκεια του εξαμήνου οπότε και παρακολουθούν το

σεμιναριακού χαρακτήρα μάθημα, αποδεικνύουν ότι κατέχουν την αποκτηθείσα γνώση έτσι ώστε να αποδεικνύουν την κατανόηση της σχέσης μεταξύ της κοινωνιολογίας και των διεθνών σπουδών.

Διδακτική της Κοινωνιολογίας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 477 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-477-gr.pdf>

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης

Το μάθημα περιλαμβάνει τις εξής θεματικές: (α) Η έννοια της διδασκαλίας, (β) η δομή του προγράμματος σπουδών και η επίδραση του στη διδασκαλία, (γ) σχεδιασμός και οργάνωση της διδασκαλίας και της μάθησης, (δ) μέθοδοι και στρατηγικές διδασκαλίας της κοινωνιολογίας, (ε) χρήση εκπαιδευτικού υλικού και κριτήρια, και (στ) σχεδιασμός διδασκαλίας για την Κοινωνιολογία. Το μάθημα περιλαμβάνει παρουσίαση και έλεγχο εργασιών.

Ένταξη και Αποκλεισμός από την Αγορά Εργασίας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 481 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-481-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Το παρόν μάθημα συνιστά μια προσπάθεια κάλυψης του κενού των κοινωνικών επιστημών στη χώρα μας, όσον αφορά κοινωνιολογικές πρακτικές στην κοινωνική οργάνωση της κοινωνικής προστασίας και εργασίας, λαμβάνοντας υπόψιν κεντρικές αναφορές στο επίπεδο της ΕΕ. Το ζήτημα του Κοινωνικού Αποκλεισμού από την Αγορά Εργασίας αποτελεί σήμερα τη βασική μορφή κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ και χαρακτηρίζεται από τον “Νέο Συντονισμό εναντίον της φτώχειας”, ο οποίος έχει αναδειχθεί στη νέα “κοινωνική διαδικασία ολοκλήρωσης”. Αυτή η διαδικασία σχεδιάζεται σήμερα στη μακροπρόθεσμη μάθηση και στη δημιουργία μαθησιακών περιβάλλοντων. Το μάθημα οργανώνεται σε διαλέξεις, μελέτη και επεξεργασία κειμένων, γραμμένα στα Ελληνικά και Αγγλικά, με έμφαση σε συγκεκριμένα παραδείγματα και εφαρμογές κατά τη διάρκεια των εβδομαδιαίων σεμιναρίων. Στα σεμινάρια οι φοιτητές παρουσιάζουν εργασία και μελέτες από την Ελληνική και την Ευρωπαϊκή εμπειρία. Ο στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους φοιτητές με τη γέννηση και την ανάπτυξη των μορφών κοινωνικής ολοκλήρωσης στην ΕΕ και στην Ελλάδα και να συνδέσει την νέα Ευρωπαϊκή μορφή ευημερίας εντός του πλαισίου του πολιτικού διαλόγου, της μακροπρόθεσμης μάθησης και της ενδυνάμωσης του θεσμού της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Ειδικά Θέματα Κοινωνιολογικής Θεωρίας και Κοινωνικής Έρευνας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 498 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-498-gr.pdf>

Διδάσκοντες: Μαραγκουδάκης Μανούσος & Ναγόπουλος Νικόλαος

Το σεμινάριο εξετάζει την εξέλιξη του δομολειτουργικού παραδείγματος σε αυτό του νεοδομολειτουργισμού και, σήμερα, της πολιτισμικής κοινωνιολογίας και τα

ερευνητικά προγράμματα γύρω από την κοινωνιολογία της κουλτούρας. Οι φοιτητές-τριες καλούνται να σχεδιάσουν και να πραγματοποιήσουν μικρές έρευνες της ελληνικής κουλτούρας βασιζόμενοι στα θεωρητικά πρότυπα και τα ερευνητικά εργαλεία της πυκνής περιγραφής. Στα πλαίσια αυτά εξετάζουμε: 1. Την κατάσταση της κοινωνικής έρευνας σήμερα και τους λόγους που συντελούν στην ανάπτυξη του θέματος «κοινωνικό κεφάλαιο». 2. Διακρίνουν μεταξύ συγγενών κοινωνιολογικών όρων όπως «κοινωνική εμπιστοσύνη», «κοινωνικό κεφάλαιο», «πολιτισμικό κεφάλαιο», «κοινωνική ανάπτυξη», «κοινωνικές αξίες» και «πολιτισμικά πρότυπα» και να τους συνδέουν με βασικές κοινωνιολογικές έννοιες και θέματα. 3. Τις διαφορές μεταξύ «υλιστικών» και «μεταυλιστικών» αξιών. 4. Τις μεγάλες ποσοτικές έρευνες που συνδέουν τις πολιτισμικές αξίες με την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη. 5. Την ανάπτυξη του πεδίου της «κουλτουραλιστικής κοινωνιολογίας» (cultural sociology), την διαφορά του από την «κοινωνιολογία της κουλτούρας» (sociology of culture) και την σύνδεσή της με την κοινωνιολογική έρευνα. 6. Την κοινωνιολογική προβληματική για την σχέση μεταξύ «κοινωνικής δομής» και «κοινωνικής δράσης» και τις ερευνητικές συνεπαγωγές της. 7. Τις διαφορές των τεσσάρων τύπων της βεμπεριανής «κοινωνικής δράσης» και τους τρόπους που ενεργοποιούνται στην κοινωνιολογική έρευνα.

Ειδικά Θέματα στην Κοινωνική Διαστρωμάτωση της Ελληνικής Κοινωνίας [Σεμινάριο]

Κωδικός: 602 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-602-gr.pdf>

Διδάσκων: Πουλημάς Μιχάλης

Το σεμινάριο εξετάζει ιστορικά την κοινωνική διαστρωμάτωση του ελληνικού κοινωνικού σχηματισμού, με αφετηρία την συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους. Εξειδικεύεται κυρίως στους κοινωνικούς μετασχηματισμούς που συνέβησαν τη χρονική περίοδο που εκτείνεται από τη δεκαετία του '80 έως σήμερα. Κεντρική θέση κατέχει η ανάλυση της κρίσης του ελληνικού καπιταλισμού κατά την περίοδο 2009-2017. Στόχος του σεμιναρίου είναι η ανάλυση των ιδιαίτερων όψεων της ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας, μέσα από την συγκροτημένη πρόσληψή της, με ιδιαίτερη έμφαση στην χρονική συγκυρία της κρίσης και την αντιμετώπισή της μέσω των πακέτων στήριξης και των μνημονίων.

Κοινωνιολογία των Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας

Κωδικός: 618/ Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-618-gr.pdf>

Διδάσκων: Ξυπολυτάς Νικόλαος

Το μάθημα έχει ως στόχο την παρουσίαση του κοινωνιολογικού προβληματισμού γύρω από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και είναι χωρισμένο σε τρεις ενότητες. Στην πρώτη επιδιώκεται η παρουσίαση της ιστορικής εξέλιξης των ΜΜΕ από το 17ο μέχρι και 21ο αιώνα καθώς και η παράθεση των κυρίαρχων θεωρητικών προσεγγίσεων. Στη δεύτερη ενότητα εξετάζονται ζητήματα μεθοδολογίας της μελέτης των ΜΜΕ με έμφαση στις ποσοτικές και ποιοτικές διερευνήσεις. Η τρίτη ενότητα επικεντρώνεται στην επίδραση των ΜΜΕ στο κοινό τους, με ιδιαίτερη έμφαση στο ρόλο τους ως μηχανισμών

ταξικής, φυλετικής και έμφυλης κυριαρχίας

Ιστορία της Οικονομικής Σκέψης

Κωδικός: ΟΙ-402 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν (Διατμηματικό Μάθημα Σχολής Κοινωνικών Επιστημών) / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-oi-402-gr.pdf>

Διδάσκων: Μπέλλας Χριστόδουλος

Εξετάζεται η πορεία της οικονομικής σκέψης από το δεύτερο ήμισυ του 18ου αιώνα ως τις μέρες μας. Σημείο αφετηρίας, μετά από σύντομες αναφορές στην αρχαιότητα, τον μεσαίωνα, τον μερκαντιλισμό και τους φυσιοκράτες, αποτελεί η συμβολή του Α. Smith στην οικονομική σκέψη. Αναλύεται επίσης το έργο των κλασικών οικονομολόγων του 19ου αιώνα (Ricardo, Malthus, Mill) αλλά και των ουτοπικών σοσιαλιστών. Ακολουθεί η παρουσίαση της θεωρίας του Marx για την φύση και δυναμική του καπιταλισμού. Εξετάζονται στη συνέχεια η ανάδυση της νεοκλασικής θεωρίας και η αντίδραση σε αυτήν από στοχαστών όπως ο Veblen και ο Hobson. Η ανάλυση της συμβολής του Keynes στη διαμόρφωση των μεταπολεμικών ιδεών για τον ρόλο του κράτους στην οικονομία και η αντίδραση στον κεϋνσιανισμό με την επανεμφάνιση της ποσοτικής θεωρίας του χρήματος ολοκληρώνουν τη θεματολογία

Εξάμηνο Η' (Εαρινό Εξάμηνο)

Κοινωνία της Πληροφορίας

Κωδικός: 465 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-465-gr.pdf>

Διδάσκων: Κάλλας Ιωάννης

Το μάθημα αναλύει τις κοινωνικές αλλαγές που χαρακτηρίζουν τις σύγχρονες κοινωνίες και οι οποίες σχετίζονται με τον τρόπο παραγωγής και διαχείρισης της Πληροφορίας. Η διαδικασία παγκοσμιοποίησης της οικονομίας και της επικοινωνίας φαίνεται ότι είναι άμεσα συνυφασμένη με την τεχνολογική επανάσταση που προκαλεί η ψηφιακή τεχνολογία και οι τεχνολογίες που είναι διασυνδεδεμένες μαζί της. Η κοινωνική δομή και οι κοινωνικές σχέσεις επηρεάζονται άμεσα από αυτή την εξέλιξη σε εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Εκπόνηση Πτυχιακής Εργασίας

Κωδικός: 476 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 6 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 12,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-476-gr.pdf>

Κάθε Διδάσκων / Διδάσκουσα

Το μάθημα έχει ως στόχο να βοηθήσει τους προπτυχιακούς φοιτητές στη συγγραφή της πτυχιακής τους εργασίας, τόσο ως προς τη δομή και τους τυπικούς όρους συγγραφής (εξώφυλλο, συνοδευτικά φύλλα, αρίθμηση, μορφοποίηση, συστήματα παραπομπών, βιβλιογραφία κλπ) όσο και ως προς την ανάπτυξη της συγγραφής με αναφορά στο αντικείμενο και το περιεχόμενο της εργασίας (περίληψη σε ελληνική και

αγγλική γλώσσα, πίνακας περιεχομένων, σκοπός, ενότητες, δομή και διάταξη κεφαλαίων και υποκεφαλαίων, συμπεράσματα κλπ).

Στην περίπτωση που η εργασία περιλαμβάνει πρωτογενή ή δευτερογενή έρευνα συζητείται ο τρόπος παρουσίασης στον κορμό της πτυχιακής εργασίας. Τέλος, στο μάθημα δίδονται παραδείγματα εργασιών τα οποία συζητούνται την ώρα του μαθήματος με σκοπό να αναζητηθούν και να εντοπισθούν από τους/τις συμμετέχοντες φοιτητές/τριες πιθανά λάθη και τρόποι διόρθωσης αυτών καθώς και δεοντολογικά ζητήματα που συνδέονται με τη συγγραφή επιστημονικής εργασίας.

Η Μικροκοινωνιολογία της Καθημερινής Ζωής [Σεμινάριο]

Κωδικός: 482 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-482-gr.pdf>

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος

Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου Η μικρο-κοινωνιολογία της καθημερινής ζωής θα προσεγγιστούν θεωρητικά και εμπειρικά ζητήματα που σχετίζονται με την ικανότητα διείσδυσης και πρακτικής χρήσης της κοινωνιολογικής οπτικής στον κόσμο της πρακτικής καθημερινότητας. Ως εκ τούτου, η έμφαση θα αποδοθεί στο υποκειμενικό νόημα που τα κοινωνικά υποκείμενα αποδίδουν στη δράση τους και στους τρόπους που «επιτελούν» τις ρουτίνες της καθημερινής ζωής. Αυτό το δι-υποκειμενικό νόημα με το οποίο οι κοινωνικοί δρώντες επενδύουν, και στη συνέχεια, αντικειμενοποιούν τις πράξεις τους θα τοποθετηθεί στα ιστορικά του συμφραζόμενα, δηλαδή θα ιστορικοποιηθεί. Η καθημερινότητα των ανθρώπων φαίνεται να αποτελεί έναν προνομιακό εμπειρικό τόπο κοινωνιολογικής εργασίας.

Ειδικά Θέματα Πολιτικής Κοινωνιολογίας [Σεμινάριο]

Κωδικός 491 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-491-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία

Το Σεμινάριο εμβαθύνει σε μια σειρά από ζητήματα που έχουν τεθεί και αναλυθεί στο μάθημα «Πολιτική Κοινωνιολογία». Κάθε χρόνο το Σεμινάριο εστιάζει σε μια διαφορετική θεματική από το γνωστικό πεδίο της Πολιτικής Κοινωνιολογίας. Βασικοί άξονες είναι οι κοινωνικές αλλαγές που σημειώνονται μετά την οικονομική κρίση της δεκαετίας του 1970 και οι εξελίξεις των τελευταίων δεκαετιών, όπως η διευρυνόμενη απορρύθμιση του κράτους πρόνοιας και η μετάβαση από Κεϋνσιανά μοντέλα κοινωνικο-οικονομικής αναπαραγωγής στην «επιχειρηματικά-φιλική» πολιτική, το «ανταγωνιστικό κράτος» και τις παγκοσμιοποιημένες και παγκοσμιοποιητικές οικονομίες του χρέους. Κάποια από τα ερωτήματα που ενδιαφέρουν το Σεμινάριο είναι τα εξής: Ποιες κοινωνικο-ιστορικές συνθήκες οδήγησαν στην σταδιακή εγκατάλειψη του μεταπολεμικού μοντέλου ανάπτυξης προς όφελος της οικονομικής φιλελευθεροποίησης και διεθνοποίησης με άξονα την χρηματοπιστωτική σφαίρα; Ποιες οι συνέπειες του νεοφιλελευθερισμού για την προνοιακή και κοινωνική πολιτική αλλά και για την γραφειοκρατική-δοικητική μορφή του κράτους; Ποιες οι συνέπειες της σύγχρονης οικονομικής κρίσης για τις κοινωνίες;

Χρήση Νέων Τεχνολογιών στην Κοινωνική Έρευνα. Παραδείγματα Εφαρμογών [Σεμινάριο]

Κωδικός: 505 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-505-gr.pdf>

Διδάσκων: Παπάνης Ευστράτιος

Ο κύριος σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις νέες τεχνολογίες και η εφαρμογή τους στο σχεδιασμό εμπειρικής έρευνας. Παράλληλα με την περαιτέρω εκμάθηση των εφαρμογών του SPSS, ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αξιοποίηση των μέσων, που παρέχει το διαδίκτυο, τόσο όσον αφορά τις βάσεις δεδομένων, όσο και στο σχεδιασμό και υλοποίηση ποσοτικής και ποιοτικής έρευνας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη δεοντολογία της έρευνας και στην ορθή χρήση της τεχνολογίας, ενώ γίνονται αναφορές στην αλληλεπίδραση ερευνητή- λογισμικού, καθώς και στην τελική σύνθεση των ευρημάτων για τη διαμόρφωση της κοινωνικής θεωρίας. Στο σεμινάριο παρουσιάζονται ξανά οι προϋποθέσεις εκείνες που σχετίζονται με τη σωστή συγγραφή μίας ερευνητικής εργασίας όπως για παράδειγμα η δομή και τα περιεχόμενα μίας εργασίας, οι παραπομπές και η βιβλιογραφία, η οργάνωση των αποτελεσμάτων κλπ.

Η Πολιτική Θρησκεία στην Ελλάδα

Κωδικός: 506 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-506-gr.pdf>

Διδάσκων: Μαραγκουδάκης Μανούσος

Το μάθημα εξετάζει τη διαμόρφωση και τα κύρια χαρακτηριστικά της Ελληνικής κοινωνίας ως «ηθική, πολιτική, κοινότητα την περίοδο της Μεταπολίτευσης. Στα πλαίσια αυτά, οι φοιτητές-τριες θα διδαχθούν να... (α) αναγνωρίζουν τα αναλυτικά χαρακτηριστικά γνωρίσματα της πολιτικής θρησκείας, (β) διακρίνουν την «λειτουργιστική-θεσμική» από την «οντολογική-ηθική» διάσταση της πολιτικής θρησκείας, και (γ) κατανοούν τη διαμόρφωση της ελληνικής πολιτικής θρησκείας και τους τρόπους που αυτή συνυφαίνεται με πολιτικές ιδεολογίες, κομματικά προγράμματα, και το δημόσιο λόγο (ΜΜΕ και ηλεκτρονικά κοινωνικά δίκτυα).

Το Κίνημα της Αντιψυχιατρικής και Εναλλακτικές Προσεγγίσεις στον Ψυχικό Πόνο [Σεμινάριο]

Κωδικός: 608 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/ppls/2017-608-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ζήση Αναστασία

Το σεμινάριο αυτό εξετάζει την ιστορική πορεία και την εξέλιξη του κινήματος της αντιψυχιατρικής δίνοντας έμφαση στην ειδική συμβολή των Laing, Cooper και Bateson, όπως και τις πολιτικές αποασυλοποίησης και αποϊδρυματισμού που εφαρμόστηκαν στην Αμερική και την Ευρώπη από τη δεκαετία του '60. Στόχευση του σεμιναρίου είναι η επιστημονικά τεκμηριωμένη αποδόμηση του βιο-ιατρικού μοντέλου της ψυχικής ασθένειας μέσα από την παρουσίαση σύγχρονων ευρημάτων που στηρίζουν την κοινωνική κατασκευή των γνωστών και κατεστημένων ψυχιατρικών διαγνώσεων,

όπως και ευρημάτων που στηρίζουν τη σημασία των κοινωνικών προσδιοριστών της ψυχικής υγείας. Σε δεύτερο επίπεδο, θα γίνει μια επεξεργασία των σύγχρονων εναλλακτικών προσεγγίσεων για την αντιμετώπιση του ψυχικού πόνου, όπως προγραμμάτων αυτό-βοήθειας, του ανοιχτού διαλόγου και της κοινοτικής εργασίας.

Ευρωπαϊκό Σύστημα Προστασίας των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου [Σεμινάριο]

Κωδικός: 609 /Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-609-gr.pdf>

Διδάσκων: Γρηγορίου Παναγιώτης

Με αφετηρία τις γενικές γνώσεις του μαθήματος του Β΄ εξαμήνου Ευρωπαϊκοί Θεσμοί και κυρίως τις αρχές εκείνες του δικαίου της ΕΕ που παραπέμπουν στο διεθνές δίκαιο (πχ αρχή της υπεροχής του ευρωπαϊκού δικαίου έναντι του εσωτερικού) αλλά και το γεγονός ότι η ΕΕ είναι ένας (sui generis) διεθνής οργανισμός (υποκείμενο του διεθνούς δικαίου) αλλά και των ειδικών γνώσεων που αποκτώνται στο πλαίσιο του σεμιναρίου Διεθνές Δίκαιο (Ζ΄ εξάμηνο) ο φοιτητής προχωρεί στην απόκτηση εξειδικευμένης γνώσης περί της διεθνούς προστασίας δικαιωμάτων του ανθρώπου μέσα από το ισχύον διεθνές συμβατικό δίκαιο (διεθνείς πολυμερείς συνθήκες), τους διεθνείς οργανισμούς (Συμβούλιο της Ευρώπης) και τα ειδικά δικαιοδοτικά όργανα (Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου).

Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης

Κωδικός: 610 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3/ Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-610-gr.pdf>

Διδάσκων: Τσομπάνογλου Γιώργος

Στο παρόν μάθημα πραγματοποιείται μια πολυδιάστατη προσέγγιση αναφορικά με τους κύριους προσδιοριστικούς παράγοντες και τις κύριες οικονομικές, κοινωνικές και επιχειρηματικές δραστηριότητες, οι οποίες διαδραματίζουν σήμερα έναν σημαντικό ρόλο στην κοινωνικό-οικονομική ανάπτυξη, επηρεάζοντας άμεσα τους οικονομικούς φορείς, τις περιφέρειες και τα κράτη, καθώς και τους κοινωνικούς κανόνες και τις δομές διακυβέρνησης. Λόγω αυτού, εκφράζεται η ελπίδα, ότι μέσα από τα παρόν μάθημα και τις προτάσεις πολιτικής που διαμορφώνει, θα μπορέσει ο φοιτητής/τρια να κατανοήσει ιδιαίτερα το θέμα της αξιοποίησης της γνώσης και της καινοτομίας, αναφορικά με τον στόχο της ενίσχυσης, της ανταγωνιστικότητας για την επίτευξη κοινωνικής ανάπτυξης, συνοχής και ολοκλήρωσης, με ιδιαίτερη έμφαση στην περιφερειακή διάσταση των μέτρων πολιτικής. Ειδικότερα καταγράφονται, αναλύονται και αξιολογούνται, μέσα από την θεωρία, την εμπειρική τεκμηρίωση και την ανάλυση των ασκούμενων πολιτικών, οι βασικότερες παράμετροι που καθορίζουν το επίπεδο και την αποτελεσματικότητα των αναπτυξιακών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και Ελλάδα, τόσο σε εθνικό, όσο και περιφερειακό επίπεδο.

Κοινωνιολογία της Τέχνης και της Φύσης [Σεμινάριο]

Κωδικός: 612 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-612-gr.pdf>

Διδάσκων: Χτούρης Σωτήρης

Το σεμινάριο ασχολείται με τους δημιουργούς της τέχνης και το κοινωνικό - πολιτισμικό τους περιβάλλον. Με αναφορά σε συγκεκριμένα παραδείγματα –κυρίως από την σύγχρονη τέχνη – θα μελετηθούν περιπτώσεις καλλιτεχνών και έργων τέχνης που έπαιξαν/παίζουν καθοριστικό ρόλο στη συγκρότηση νέων ρευμάτων και σχολών. Τα κοινωνικά και πολιτισμικά δίκτυα αποτελούν ένα σημαντικό σημείο αναφορά και ένα κρίσιμο ερευνητικό εργαλείο για την κατανόηση της του καλλιτέχνη και του έργου τέχνης.

Στο ίδιο σεμινάριο η τέχνη και η αισθητική θα μελετηθεί ως το πεδίο μέσα από το οποίο ο σύγχρονος άνθρωπος προσεγγίζει και κατανοεί τη φύση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον δίνεται σε κρίσιμα θέματα όπως η ποιότητα της ζωής, η υποβάθμιση του περιβάλλοντος των πόλεων και η κλιματική αλλαγή, κυρίως όπως αυτά προσεγγίζονται από την τέχνη και την αντίληψη του καλλιτέχνη για τον φυσικό μας κόσμο.

Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις των Προσφυγικών Ροών και της Προσφυγικής Κρίσης

Κωδικός: 622 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2018-622-gr.pdf>

Διδάσκων: Ξυπολυτάς Νικόλαος

Το μάθημα έχει ως στόχο την κοινωνιολογική εξέταση του προσφυγικού ζητήματος. Αρχικά η έμφαση θα δοθεί σε εννοιολογικές αποσαφηνίσεις που σχετίζονται με τις νομικές και ιστορικές διαφοροποιήσεις των προσφυγικών ρευμάτων από άλλες μορφές μεταναστευτικών ροών. Στη συνέχεια το μάθημα θα επικεντρωθεί στην πρόσφατη προσφυγική κρίση δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στους ακόλουθους τρεις άξονες: 1) Τα αίτια ανάπτυξης των πρόσφατων προσφυγικών ροών και η σύνδεσή τους με τη διεθνή οργάνωση της οικονομίας και τους διεθνείς γεωπολιτικούς συσχετισμούς. 2) Την ανάδειξη των κεντρικών πυλώνων της Ευρωπαϊκής προσφυγικής πολιτικής και τον τρόπο που αυτοί επιδρούν επάνω στους προσφυγικούς πληθυσμούς σε επίπεδο κοινωνικής ένταξης ή κοινωνικού αποκλεισμού. 3) Την εξέταση των συνεπειών της προσφυγικής πολιτικής στις τοπικές κοινωνίες δίνοντας έμφαση στην περίπτωση της Ελλάδας και της Λέσβου πιο συγκεκριμένα.

Η Κριτική Θεωρία της Σχολής της Φρανκφούρτης

Κωδικός: Φ-472 / Είδος: Υποχρεωτικό κατ' Επιλογήν (Διατμηματικό Μάθημα Σχολής Κοινωνικών Επιστημών) / Διδακτικές Μονάδες: 3 / Πιστωτικές Μονάδες ECTS: 6,

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-f-472-gr.pdf>

Διδάσκουσα: Ιακώβου Βασιλική

Μετά από δύο εισαγωγικές διαλέξεις για το εγχείρημα της Κριτικής Θεωρίας, το μάθημα εστιάζει στις ακόλουθες θεματικές: α) Το πρόβλημα της αυθεντίας στην αστική εποχή· β) Αντισημιτισμός, ναζισμός, ολοκαύτωμα· γ) Πρόοδος και/ή βαρβαρότητα στην ιστορία· δ) Πολιτιστική βιομηχανία.

IV. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1. ΠΜΣ Έρευνα για την Τοπική Κοινωνική Ανάπτυξη και Συνοχή

<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-ma/gr-m-etkas>

Διευθυντής, Ναγόπουλος Νικόλαος
Αντικείμενο του ΠΜΣ:

Αντικείμενο του συγκεκριμένου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι η εκπαίδευση φοιτητών, καθώς και επιστημόνων, ερευνητών/τριών και στελεχών κοινωνικών οργανισμών, ΟΤΑ, ΜΚΟ, Ινστιτούτων και επιχειρήσεων του κοινωνικού τομέα σε κρίσιμα πεδία κοινωνικής ανάπτυξης και συνοχής. Επιπλέον, το ΠΜΣ στοχεύει α) στην εξοικείωση των εκπαιδευόμενων στους θεματικούς άξονες: κοινωνικής οργάνωσης, κοινωνικών ανισοτήτων και κοινωνικού αποκλεισμού, πολιτικών απασχόλησης και κοινωνικής ανάπτυξης, παραβατικότητας και αντεγκληματικής πολιτικής καθώς και β) στην απόκτηση ειδικών γνώσεων στη θεωρία και μεθοδολογία της κοινωνικής έρευνας και κυρίως των τεχνικών και των αναλυτικών εργαλείων της για τη μελέτη και επιστημονική εμβάθυνση των θεωρητικών και εφαρμοσμένων πεδίων κοινωνικής ανάπτυξης.

Η εκπαίδευση στη διεξαγωγή εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας στα παραπάνω θεματικά πεδία περιλαμβάνει την ακριβή διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και υποθέσεων, την ανάπτυξη ερευνητικού σχεδίου και ερευνητικών τεχνικών, τη διαδικασία συλλογής δεδομένων καθώς και την ποιοτική και ποσοτική τους επεξεργασία. Τέλος επιδίωξη είναι η επεξεργασία εναλλακτικών μοντέλων κοινωνικής ανάπτυξης, βασισμένα στις τοπικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες, με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης κοινωνικά ευάλωτων ομάδων και τη μείωση κινδύνων για την κοινωνική τους περιθωριοποίηση.

Στόχοι του ΠΜΣ:

Με την εμπέδωση του αναλυτικού και συνθετικού χαρακτήρα του ΠΜΣ καθώς και με τη σύνδεση του θεωρητικού με τον ερευνητικό και εφαρμοσμένο κύκλο μαθημάτων οι φοιτητές αποκτούν γνώσεις και αναπτύσσουν δεξιότητες στους ακόλουθους τομείς:

α. Αποκτούν γνώσεις αναφορικά με τους θεματικούς άξονες που αναλύθηκαν παραπάνω αλλά και σε δεξιότητες μεθοδολογικού σχεδιασμού, κοινωνικής ανάλυσης και διεξαγωγής εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας στα θεματικά πεδία. Η εκπαίδευση αυτή περιλαμβάνει την ακριβή διατύπωση ερευνητικών ερωτημάτων και υποθέσεων, απόρροια μιας εμπειριστατωμένης θεωρητικής εμβάθυνσης στα θεματικά πεδία, την ανάπτυξη ερευνητικού σχεδίου και ερευνητικών τεχνικών, τη διαδικασία συλλογής δεδομένων, την ποιοτική και ποσοτική τους επεξεργασία και, τέλος τη συγγραφή των αποτελεσμάτων, ορισμένα από τα οποία μπορούν να δημοσιεύονται μετά από συνεργασία των διδασκόντων.

β. Στην προώθηση προσεγγίσεων που γεφυρώνουν τη θεωρία με την εμπειρική έρευνα εξασφαλίζοντας την θεωρητική εμβάθυνση και την εμπειρικά τεκμηριωμένη διαμόρφωση πολιτικών κοινωνικής συνοχής και ανάπτυξης.

γ. Στην εξοικείωση και εμπέδωση εξειδικευμένων τεχνικών ποσοτικής και

ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων με κύριο προσανατολισμό τη δευτερογενή ανάλυση δεδομένων και την πρωτογενή έρευνα.

δ. Στην εφαρμογή των παραπάνω δεξιοτήτων στο σχεδιασμό, την οργάνωση και τη διαχείριση προγραμμάτων κοινωνικής ανάπτυξης αλλά και στη διαμόρφωση νέων πολιτικών ευρωπαϊκής, εθνικής και περιφερειακής διακυβέρνησης.

ε. Στην επεξεργασία προτάσεων εναλλακτικών μοντέλων κοινωνικής ανάπτυξης, βασισμένα στις τοπικές και περιφερειακές ιδιαιτερότητες, με στόχο την προώθηση της κοινωνικής και οικονομικής ενσωμάτωσης κοινωνικά ευάλωτων ομάδων και τη μείωση κινδύνων για κοινωνική περιθωριοποίηση».

Το πρόγραμμα είναι διεπιστημονικού χαρακτήρα με την έννοια ότι δεν περιορίζεται αποκλειστικά στην περαιτέρω εξειδίκευση Κοινωνιολόγων αλλά στην εξοικείωση με γενικά και ειδικά γνωστικά αντικείμενα της Κοινωνιολογίας και στην εκμάθηση των μεθόδων και των τεχνικών της ερευνητικής διαδικασίας ενός ευρύτερου φάσματος Κοινωνικών Επιστημόνων ως και Πτυχιούχων Ανθρωπιστικών Επιστημών. Επίσης, οι Κοινωνιολόγοι που παρακολουθούν το εν λόγω πρόγραμμα εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους σε ειδικά θέματα της Κοινωνιολογίας και της Εμπειρικής Έρευνας.

Με την έννοια αυτή οι χώροι επαγγελματικής απασχόλησης των αποφοίτων εκτείνεται σε ένα ευρύτατο φάσμα ειδικοτήτων και φορέων τόσο στο δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Στην εκπαίδευση, ανάλογα και με το βασικό τους πτυχίο
- Ως στελέχη σε κεντρικές διαφόρων Υπουργείων, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΔΕΚΟ και άλλων κρατικών οργανισμών με αντικείμενα, εκτός των άλλων, το σχεδιασμό, τη διαχείριση ή την αξιολόγηση προγραμμάτων
- Σε Περιφερειακές Υπηρεσίες και στους ΟΤΑ, δεδομένης της Έμφασης του προγράμματος στη Τοπική και Περιφερειακή Κοινωνική Ανάπτυξη
- Σε διοικητικές και ερευνητικές θέσεις των ΑΕΙ και ΤΕΙ, στη Γεν. Γραμματεία Ισότητας, στους Συμβουλευτικούς Σταθμούς Γεν. Γραμματείας Νέας Γενιάς και στα Κέντρα Νεολαίας, στη Γεν. Γραμματεία Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Ενηλίκων ή Απόδημου Ελληνισμού)
- Ως στελέχη στις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και του ΟΑΕΔ, ως Σύμβουλοι Εργασίας, σε σχολές μαθητείας του ΟΑΕΔ για άνεργους ή ΑμεΑ, σε επιθεωρήσεις εργασίας, ως εκπαιδευτικοί σε κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, ως σύμβουλοι σε Κέντρα Προώθησης στην Απασχόληση (ΚΠΑ).
- Σε φορείς που ασχολούνται με την έρευνα των εργασιακών σχέσεων, των συνθηκών εργασίας, με τα εργασιακά δικαιώματα και με την προστασία ή υποστήριξη των εργαζομένων απασχολούν μικρό αριθμό κοινωνιολόγων της εργασίας.
- Σε εταιρείες δημοσκοπήσεων, ερευνών, κοινωνικών μελετών και προγραμμάτων, εφαρμοσμένων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και ειδικών δράσεων.
- Σε ΜΚΟ και σε Ινστιτούτα ή θεσμούς που ασχολούνται με θέματα όπως ισότητα, μετανάστευση, πολιτική, Ινστιτούτα Δια Βίου Μάθησης, Κέντρα Κατάρτισης και Σχολές Δεύτερης Ευκαιρίας.

Διάρκεια: Τρία εξάμηνα (χειμερινό, εαρινό, χειμερινό).

Γλώσσα Εργασίας: Ελληνικά. Καθώς το Πρόγραμμα συνεργάζεται με επισκέπτες καθηγητές της αλλοδαπής, η γνώση της αγγλικής γλώσσας είναι καλοδεχούμενη.

Ο αριθμός των εισακτέων στο ΠΜΣ για το Πανεπιστημιακό έτος ορίζεται σε είκοσι πέντε (25) φοιτητές.

Για την παρακολούθηση του ΠΜΣ προβλέπεται η καταβολή διδάκτρων, ύψους 1.000€, τα οποία θα καταβάλλονται σε δύο δόσεις, 500 € κατά την εγγραφή στο Α΄ και Β΄ εξάμηνο σπουδών.

Σε φοιτητές/τριες του ΠΜΣ είναι δυνατή η χορήγηση υποτροφιών ή απαλλαγή από την καταβολή διδάκτρων μέσω προσφοράς εκ μέρους τους ανταποδοτικής εργασίας μετά από απόφαση των αρμόδιων οργάνων.

Πρόγραμμα Σπουδών

Εξάμηνο Α΄

Τίτλος: **Κοινωνιολογία: Έννοιες, Θεωρίες και Προσανατολισμοί** (Υ)

Διδάσκουσα: Μαρκαντωνάτου Μαρία / Κωδικός: 183-01-17

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-01-17-gr.pdf>

Τίτλος: **Μεθοδολογία Σχεδιασμού Ποιοτικής Κοινωνικής Έρευνας** (Υ)

Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος / Κωδικός: 183-02-17

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-02-17-gr.pdf>

Τίτλος: **Κοινωνιολογικές Προσεγγίσεις στο Έγκλημα και την Αντιμετώπισή του** (Υ)

Διδάσκων: Παπάνης Στράτος / Κωδικός: 183-03-13

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-03-13-gr.pdf>

Τίτλος: **Κοινωνικός Τομέας: Οργανισμοί και Υπηρεσίες** (Υ)

Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος / Κωδικός: 183-04-17

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-04-17-gr.pdf>

Τίτλος: **Κοινωνική Συνοχή: Μετανάστευση και Εκπαίδευση** (Υ)

Διδάσκων: Γιαβρίμης Παναγιώτης / Κωδικός: 183-05-13

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-05-13-gr.pdf>

Τίτλος: **Κοινωνικός Αποκλεισμός, Περιθωριοποίηση και Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες** (Υ)

Διδάσκων: Ψημίτης Μιχάλης / Κωδικός: 183-06-13

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-06-13-gr.pdf>

Εξάμηνο Β΄

Τίτλος: **Έρευνα στη Μετανάστευση και στην Εκπαίδευση** (ΥΕ)

Διδάσκουσα: Γιαβρίμης Παναγιώτης / Κωδικός: 183-07-13

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-07-13-gr.pdf>

Τίτλος: Έρευνα στο Έγκλημα και την Αντεγκληματική Πολιτική (ΥΕ)
Διδάσκων: Παπάνης Στράτος / Κωδικός: 183-08-13
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-08-13-gr.pdf>

Τίτλος: Έρευνα σε Οργανισμούς και Υπηρεσίες του Κοινωνικού Τομέα (ΥΕ)
Διδάσκων: Ναγόπουλος Νικόλαος / Κωδικός: 183-09-17
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-09-17-gr.pdf>

Τίτλος: Έρευνα στον Κοινωνικό Αποκλεισμό, την Περιθωριοποίηση και τις Ευάλωτες Κοινωνικές Ομάδες (ΥΕ)
Διδάσκων: Ψημίτης Μιχάλης / Κωδικός: 183-10-13
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-10-13-gr.pdf>

Τίτλος: Ποιοτική Έρευνα. Εφαρμογές και Μελέτες Περίπτωσης (Υ)
Διδάσκων: Σαββάκης Μάνος / Κωδικός: 183-11-17
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/etkas-2017-183-11-17-gr.pdf>

Τρίτο Εξάμηνο

Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας

2. ΠΜΣ Ευρωπαϊκές Κοινωνίες και Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση,
<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-ma/gr-m-ekeo>

Διευθυντής, Γρηγορίου Παναγιώτης

Αντικείμενο του ΠΜΣ:

Αντικείμενο του συγκεκριμένου Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας είναι οι κοινωνικές-πολιτισμικές δυναμικές και προκλήσεις που εμφανίζονται στον ευρύτερο ευρωπαϊκό χώρο ιδιαίτερα μετά τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς την Κεντρική, Ανατολική/ Νοτιοανατολική και Μεσογειακή Ευρώπη. Επίσης, οι δυνατότητες δόμησης του ενιαίου κοινωνικού ευρωπαϊκού χώρου και της ευρωπαϊκής ιθαγένειας (πολιτειότητας, European Citizenship), και η δυναμική των ευρωπαϊκών κρατών μεμονωμένα αλλά και συνολικά ως Ευρωπαϊκή Ένωση σε ευρύτερα θέματα που απασχολούν τη διεθνή κοινότητα

Στόχοι του ΠΜΣ:

Μεταξύ των στόχων του συγκεκριμένου ΠΜΣ η κατάρτιση νέων επιστημόνων ικανών για έρευνα με στόχο την αποτύπωση της κοινωνικής δυναμικής και της ισορροπίας μεταξύ κεντρομόλων και κεντρόφυγων κοινωνικών δυνάμεων προς την κοινωνική / οικονομική και θεσμική ολοκλήρωση της Ευρώπης και η μύηση του φοιτητή στη δι-επιστημονική διερεύνηση και προσέγγιση των ευρωπαϊκών κοινωνιών, και των πολλαπλών προκλήσεων που αντιμετωπίζουν σήμερα οι ευρωπαίοι πολίτες – πολιτικών,

θεσμικών, οικονομικών, πολιτισμικών, και γεωπολιτικών.

Διάρκεια: Τρία εξάμηνα (χειμερινό, εαρινό, χειμερινό).

Γλώσσα Εργασίας: Η γλώσσα διδασκαλίας είναι η ελληνική, αλλά η εκπαιδευτική δραστηριότητα συμπεριλαμβάνει και μελέτη βιβλιογραφίας στην αγγλική γλώσσα.

Ο αριθμός των εισακτέων στο ΠΜΣ για το Πανεπιστημιακό έτος ορίζεται σε τριάντα (30) φοιτητές.

Τα διδάκτρα για το συνολικό διάστημα των σπουδών ορίζονται στα 1500 ευρώ, τα οποία θα πρέπει να καταβληθούν σε δύο ισόποσες δόσεις, με την έναρξη του πρώτου και του δεύτερου εξαμήνου σπουδών.

Σε φοιτητές/τριες είναι δυνατή η χορήγηση υποτροφιών ή απαλλαγή από την καταβολή διδάκτρων μέσω προσφοράς εκ μέρους τους ανταποδοτικής εργασίας μετά από απόφαση των αρμοδίων οργάνων.

Το ΠΜΣ υλοποιείται σε περιβάλλον μικτής διαδικασίας μάθησης, το οποίο δεν απαιτεί τη διαρκή φυσική παρουσία των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών στην έδρα του Τμήματος. Τα δύο πρώτα εξάμηνα περιλαμβάνουν διδασκαλία μαθημάτων που υλοποιείται με τεχνολογία σύγχρονης εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, αξιοποιώντας ηλεκτρονική πλατφόρμα η οποία υποστηρίζει την εκπαιδευτική διαδικασία κατά τη διάρκεια όλων των διδακτικών εβδομάδων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η παρακολούθηση των διαλέξεων και της συνολικής εκπαιδευτικής διαδικασίας απαιτεί τη συστηματική συμμετοχή όλων των φοιτητών/τριών μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας σε όλη τη διάρκεια του μεταπτυχιακού κύκλου σπουδών. Κατά την έναρξη των δύο πρώτων εξαμήνων πραγματοποιείται ένας σύντομης διάρκειας κύκλος εντατικών διαλέξεων στην έδρα του Τμήματος.

Η παρακολούθηση των μαθημάτων και η συμμετοχή στις κάθε είδους εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι υποχρεωτική. Στις δραστηριότητες αυτές είναι δυνατόν να περιλαμβάνονται ειδικά ταχύρρυθμα σεμιναριακά μαθήματα που να επιτρέπουν στους φοιτητές μας την εμπέδωση της λειτουργίας του ευρωπαϊκού μηχανισμού λήψης αποφάσεων (παραγωγή νομοθεσίας) και της διάκρισης διακυβερνητικής και υπερεθνικής διάστασης, τη λειτουργία των δύο ευρωπαϊκών δικαιοδοτικών οργάνων, δηλαδή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, εργαστηριακά μαθήματα ή άλλα επίκαιρα ή αναγκαία, για τις Ευρωπαϊκές Σπουδές, θέματα.

Επαγγελματική Απασχόληση

Με την αποφοίτησή τους οι μεταπτυχιακοί φοιτητές μπορούν να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους στα ευρωπαϊκά θέματα σε διάφορες θέσεις απασχόλησης, όπως :

- Σε διοικητικές και ερευνητικές θέσεις των ΑΕΙ και ΤΕΙ της Ελλάδας ή του εξωτερικού
- Σε διοικητικές θέσεις στον θεσμικό μηχανισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του Συμβουλίου της Ευρώπης και άλλων ευρωπαϊκών οργανισμών,
- Στο Υπουργείο Εξωτερικών είτε ως διπλωμάτες είτε ως διοικητικά στελέχη,
- Συμμετοχή στις ειδικές εξετάσεις εισαγωγής στην Εθνική Σχολή Δημόσιας

Διοίκησης,

- Στην εκπαίδευση και ειδικότερα σε τομείς που προάγουν ή ενισχύουν τις ευρωπαϊκές πολιτικές, τόσο στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος, όσο και στη συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση καθώς και σε δράσεις δια βίου μάθησης.

- Σε εθνικούς ή αυτοδιοικητικούς φορείς υποστήριξης και προστασίας του πολίτη με εφαρμογή ευρωπαϊκών οδηγιών και σε θέσεις που προβλέπονται θεσμικές διασυνδέσεις μέσα από τη διοικητική μεταρρύθμιση.

- Σε ανεξάρτητες διοικητικές αρχές και συγκεκριμένα σε θέσεις εργασίας που αφορούν εναρμονισμένες προς τις ευρωπαϊκές οδηγίες ή την ευρωπαϊκή νομοθεσία αρχές και πολιτικές, όπως στην απασχόληση και την κοινωνική προστασία, τη διαφορετικότητα, τις ίσες ευκαιρίες, τα κοινωνικά δικαιώματα, την ίση μεταχείριση και τη μη διάκριση των πολιτών.

- Σε εταιρείες δημοσκοπήσεων, και σε Κέντρα κοινωνικών ερευνών που αναλαμβάνουν συγκριτικές κοινωνικοοικονομικές μελέτες, ή προσεγγίσεις διαφορετικών πολιτισμικών προτύπων μεταξύ των ευρωπαϊκών κοινωνιών, αλλά και των διαφορετικών ευρωπαϊκών περιφερειών στο πλαίσιο εφαρμοσμένων ευρωπαϊκών προγραμμάτων και ειδικών δράσεων.

- Σε ΜΚΟ και θεσμούς που αναλαμβάνουν και υλοποιούν δράσεις κοινωνικής ένταξης στο πλαίσιο ευρωπαϊκών ή εθνικών πολιτικών ολοκλήρωσης και διερεύνησης νέων προοπτικών που εμβαθύνουν τη συνεργασία και την κοινωνική συνοχή στο εσωτερικό των ευρωπαϊκών χωρών και των περιφερειών.

- Σε φορείς, οργανισμούς ή εταιρίες που αξιοποιούν στοιχεία περιφερειακότητας (π.χ νησιώτικης περιφέρειας) και αναζητούν ευρύτερες διαπεριφερειακές συνεργασίες σε εθνικό επίπεδο ή σε επίπεδο ευρωπαϊκών περιφερειών.

- Σε οργανισμούς ή ιδιωτικές εταιρείες που επιχειρούν με επιστημονικό ερευνητικό σχεδιασμό διάφορα αναπτυξιακά προγράμματα δίδοντας ιδιαίτερη έμφαση στη διακρατικότητα και την ανταλλαγή εμπειριών και τεχνογνωσίας με αντίστοιχους φορείς που δραστηριοποιούνται σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

- Σε κεντρικές υπηρεσίες διαφόρων Υπουργείων, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ΔΕΚΟ και άλλων κρατικών οργανισμών ως ειδικό επιστημονικό προσωπικό με αντικείμενο που άπτεται των ευρωπαϊκών διαδικασιών ολοκλήρωσης και ενσωμάτωσης.

- Τέλος σε φορείς που αναλαμβάνουν έργο τεκμηρίωσης ή και αξιολόγησης ειδικών ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και δράσεων ως εμπειρογνώμονες και υπεύθυνοι επιστημονικοί σύμβουλοι.

Πρόγραμμα Σπουδών

Εξάμηνο Α'

Συγκριτική Ευρωπαϊκή Κοινωνιολογία (Υ)

Διδάσκων: *Μαραγκουδάκης Μανούσος* / Κωδικός: 183-51-13

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-51-13-gr.pdf>

Δημογραφία της Ευρώπης και Μεταναστευτικές / Προσφυγικές Ροές: Έρευνα και Πολιτική (Υ)

Διδάσκοντες: *Ρόντος Κώστας και Ναγόπουλος Νικόλαος* / Κωδικός: 183-52-17
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-52-17-gr.pdf>

Ευρωπαϊκή Οικονομία και Διεθνές Οικονομικό Περιβάλλον (Υ)
Διδάσκοντες: *Ρόντος Κώστας και Συρμαλή Μαρία Ελένη* / Κωδικός: 183-53-13
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-53-13-gr.pdf>

Εισαγωγή στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο (Υ)
Διδάσκων: *Γρηγορίου Παναγιώτης* / Κωδικός: 183-54-17
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-54-17-gr.pdf>

Εξάμηνο Β'

Δικαιώματα του Ανθρώπου στην Ευρώπη (Υ)
Διδάσκων: *Γρηγορίου Παναγιώτης* / Κωδικός: 183-55-17
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-55-17-gr.pdf>

Ευρωπαϊκές Πολιτικές για την Απασχόληση και την Κοινωνική Προστασία (Υ)
Διδάσκων: *Ναγόπουλος Νικόλαος* / Κωδικός: 183-56-13
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-56-13-gr.pdf>

Μεθοδολογία Ανάλυσης Κειμένων (Υ)
Διδάσκων: *Κάλλας Ιωάννης* / Κωδικός: 183-57-17
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-57-17-gr.pdf>

Ευρωπαϊκές Ταυτότητες και Ευρωπαϊκά Πολιτισμικά Πρότυπα (Υ)
Διδάσκων: *Μαραγκουδάκης Μανούσος* / Κωδικός: 183-58-13
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekeo-2017-183-58-13-gr.pdf>

Εξάμηνο Γ'

Συγγραφή Διπλωματικής Εργασίας

3. ΠΜΣ, Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη,
<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-ma/gr-m-ekkt>

Διευθυντής, Χτούρης Σωτήρης

Ειδική Διατηματική Επιτροπή:

Παναγιώτης Γρηγορίου, καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Αναστασία Ζήση, αναπληρωτής καθηγήτρια, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Γιάννης Ζιώγας, επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας,

Βασίλης Μπούζας, επίκουρος καθηγητής, Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών, Σχολή Καλών Τεχνών, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Σωτήρης Χτούρης, Καθηγητής, Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Διευθυντής ΜΠΣ και Υπεύθυνος Δεοντολογίας

Πληροφορίες για το πρόγραμμα μαθημάτων του ΠΜΣ

Κατηγορίες Πτυχιούχων

Στο Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι Τμημάτων Πανεπιστημίων και Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων της ημεδαπής ή αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. Η Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ) ορίζει τη διαδικασία, τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, την Επιτροπή αξιολόγησης των υποψηφιοτήτων και επικυρώνει την επιλογή των μεταπτυχιακών φοιτητών/τριών, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3685/2008, όπως ισχύει.

Χρονική Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια για την απονομή τίτλου για το Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) ορίζεται σε τρία (3) εξάμηνα: δύο (2) ακαδημαϊκά εξάμηνα πλήρους φοίτησης για την παρακολούθηση μαθημάτων, και ένα (1) εξάμηνο για τη συγγραφή της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας ή την τεκμηρίωση ενός καλλιτεχνικού έργου.

Σε φοιτητές/τριες είναι δυνατή η χορήγηση υποτροφιών ή απαλλαγή από την καταβολή διδάκτρων μέσω προσφοράς εκ μέρους τους ανταποδοτικής εργασίας μετά από απόφαση των αρμοδίων οργάνων. Η εργασία αυτή θα έχει ως αντικείμενο: διοικητικές, ερευνητικές,

καλλιτεχνικές ή άλλες οργανωτικές δραστηριότητες του ΠΜΣ Εφαρμοσμένη-Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη».

Πρόγραμμα Μαθημάτων

Τα μαθήματα διδάσκονται στην ελληνική γλώσσα ή, κατά περίπτωση, στην αγγλική. Συγκεκριμένα μαθήματα, συμπεριλαμβανομένων αυτών των επισκεπτών καθηγητών, μπορούν να διεξάγονται στην αγγλική γλώσσα.

Μαθήματα ΠΜΣ 2018-2019

Εξάμηνο Α'

Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία και Τέχνη: Βασικές Έννοιες και Αρχές (7,5 ECTS)

Διδάσκοντες: Σωτήρης Χτούρης, Αναστασία Ζήση, Γιάννης Ζιώγας
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-a-1-gr.pdf>

Θεωρία και Μεθοδολογία της Κοινωνικής Έρευνας Ι: Σχεδιασμός και Μέθοδοι (7,5 ECTS)

Διδάσκουσα: Αναστασία Ζήση
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-a-2-gr.pdf>

Παρεμβατική και Βιοματική Τέχνη στο Σύγχρονο Κοινωνικό Περιβάλλον (7,5 ECTS)

Διδάσκοντες: Γιάννης Ζιώγας, Βασίλης Μπούζας
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-a-3-gr.pdf>

Κριτικές Αναγνώσεις στην Κοινωνιολογική Θεωρία και στην Αισθητική Θεωρία (7,5 ECTS)

Διδάσκων: Σωτήρης Χτούρης
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-a-4-gr.pdf>

Σύνολο: 30 ECTS.

Εξάμηνο Β'

Εφαρμοσμένη - Κλινική Κοινωνιολογία: Κοινωνική Παρέκκλιση, Ομάδες αποκλεισμού και Ψυχική Υγεία (7,5 ECTS)

Διδάσκουσα: Αναστασία Ζήση
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-b-1-gr.pdf>

Θεωρία και Μεθοδολογία της Κοινωνικής Έρευνας ΙΙ: Τεκμηρίωση και Ανάλυση (7,5 ECTS)

Διδάσκων: Σωτήρης Χτούρης
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-b-2-gr.pdf>

Τέχνη και Δημιουργικές Κοινότητες (7,5 ECTS)

Διδάσκοντες: Γιάννης Ζιώγας, Βασίλης Μπούζας
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-b-3-gr.pdf>

Δράση της Κοινωνιολογίας και της Τέχνης για την Κοινωνική Αλλαγή: Συλλογικότητες, Ενδυνάμωση, Συναγορά, Συμβουλευτική (7,5 ECTS)

Διδάσκοντες: Γιάννης Ζιώγας, Σωτήρης Χτούρης, Αναστασία Ζήση
<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/mps/ekkt-2017-b-4-gr.pdf>

Σύνολο: 30 ECTS.

Εξάμηνο Γ

**Έρευνα Πεδίου και Πρακτικά Προγράμματα με Ιδιαίτερη Έμφαση στα Αστικά
Σημεία Σύγκρουσης**

Διδακτικές Μονάδες: 5 / ECTS: 10 ECTS

Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία

Διδακτικές Μονάδες: 10 / ECTS: 20 ECTS

V. ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

1. Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό

<http://www.soc.aegean.gr/index.php/gr-m-prosopiko/gr-m-akadimaiko-prosopiko>

Πρόεδρος Τμήματος

Ψημίτης Μιχάλης, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία με Έμφαση στη Συλλογική Δράση και τα Κοινωνικά Κινήματα.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36514, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: psimitis@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη 12:00 - 14:00.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Μιχάλης Ψημίτης είναι καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στο γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιολογία με έμφαση στη συλλογική δράση και τα κοινωνικά κινήματα». Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα περιλαμβάνουν τα κοινωνικά κινήματα, τη συλλογική δράση, την κοινωνική ταυτότητα και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Είναι πρόεδρος του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου (2016 - σήμερα), και διευθυντής του Εργαστηρίου Συλλογικών Δράσεων και Κοινωνικών Κινήματων.

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-psimitis.pdf>

Αναπληρωτής Πρόεδρος Τμήματος

Γρηγορίου Παναγιώτης, Γνωστικό Αντικείμενο: Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση.

Γραφείο: Κτίριο "Περιβάλλοντος" (Ξενία Β') στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36521, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Παναγιώτης Γρηγορίου γεννήθηκε στη Θεσσαλονίκη. Πτυχιούχος της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών (Νομικό Τμήμα). Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στις Ευρωπαϊκές Σπουδές (Institut des Hautes Etudes Européennes, Στρασβούργο) και στο Διεθνές Δίκαιο (Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Στρασβούργου). Διδάκτορας Δημοσίου Δικαίου (Διεθνές Δίκαιο) του Πανεπιστημίου Robert Schuman του Στρασβούργου. Ιδρυτικό μέλος του ΠΜΣ «Ευρωπαϊκές Κοινωνίες & Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και πρώτος Διευθυντής του (2008-2011). Επανήλθε στην διεύθυνση του ΠΜΣ τον Ιανουάριο 2018. Έχει αναγορευθεί από την Γαλλική Δημοκρατία Chevalier de l'Ordre des Palmes Académiques. Έχει διατελέσει Πρόεδρος της Ελληνικής Πανεπιστημιακής Ένωσης

Ευρωπαϊκών Σπουδών, ενώ διευθύνει και το Ευρωπαϊκό Κέντρο Jean Monnet του Πανεπιστημίου Αιγαίου. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-grigoriou.pdf>

Καθηγητές

Αλεξίου Αθανάσιος, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Πολιτική.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36515, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Πέμπτη 10:30 - 12:00 και όλες τις εργάσιμες κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Θανάσης Αλεξίου είναι διδάκτωρ του Τμήματος Κοινωνιολογίας (Πανεπιστήμιο Münster) (1994) και υπότροφος του ΙΚΥ. Αυτός έχει διδάξει στο Πανεπιστήμιο Κρήτης (Τμήμα Κοινωνιολογίας), στο Πολυτεχνείο Κρήτης (Γενικό Τμήμα), στο Διδασκαλείο του Δημήτρη Γληνός (ΑΠΘ). Έχει διδάξει επίσης σε διάφορα ΜΠΣ. Υπήρξε Επιστημονικός Υπεύθυνος (με τον Καθηγητή Γιώργο Γρόλλιο) του 1ου, 2ου & 3ου Θερινού Σχολείου Κοινωνική Τάξη, Σχολείο και Κοινωνική, <https://schooling2015.pns.aegean.gr/el/>. Ο Θανάσης Αλεξίου εποπτεύει (ή εποπτεύει) 5 διδακτορικές διατριβές: Κορομπόκης, Δ. Τεχνοκρατική Ιδεολογία και Εκπαιδευτική Πολιτική στην Ελλάδα τον 20ο αιώνα. Όρια και αντιφάσεις (υποστήριξη Ιούνιος 2008). Βλαχόπουλος, Σ. Εκπαιδευτική πολιτική και πρακτικές γραμματισμού στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (υποστήριξη Ιούλιος 2015). Πουλημάς, Μ. Νεομαρξιστικές προσεγγίσεις της κοινωνικής δομής: Η έννοια της «μεσαίας τάξης» και το κοινωνικό υποκείμενο στον Ε. Ο. Wright (υποστήριξη Ιανουάριος 2017). Τσιάμη, Δ., Ταξικές θέσεις και τύποι σχολείων στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Ελλάδα. Κωνσταντίνου, Κ., Τα μεσαία αστικά στρώματα στην κυπριακή κοινωνία. Κοινωνικές και πολιτισμικές διαστάσεις. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-alexiou.pdf>

Γεωργούλας Ευστράτιος, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία του Ελεύθερου Χρόνου, της Αναψυχής, του Αθλητισμού και της Νεότητας.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36519, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: s.georgoulas@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 15:00 - 16:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Ευστράτιος Γεωργούλας γεννήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 1972 στην Αθήνα, κατάγεται από το Μανδαμάδο Λέσβου και κατοικεί στη Μυτιλήνη. Από τις 21.6.2000 έχει εκλεγεί στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με γνωστικό αντικείμενο «Κοινωνιολογία της Νεότητας του Ελεύθερου Χρόνου, του Αθλητισμού και της Αναψυχής» και από το 2006 - σήμερα, Διευθνήτης του Εργαστηρίου Κοινωνιολογίας της Νεότητας του Ελεύθερου Χρόνου και του Αθλητισμού, στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Είναι μέλος της Επιστημονικής και Οργανωτικής επιτροπής σε πλήθος επιστημονικών εκδηλώσεων, όπως του 38ου Ετήσιου Συνεδρίου του European

Group for the study of deviance and social control (1-5 Σεπτεμβρίου 2010, Μυτιλήνη). Επίσης, μέλος πολλών διεθνών ενώσεων, όπως του European Group for the Study of Deviance and Social Control. Επίσης, είναι κάτοχος υποτροφιών, διεθνών διακρίσεων και επισκέπτης καθηγητής σε πανεπιστήμια, όπως: Υπότροφος του Ιδρύματος Fulbright για διδασκαλία και έρευνα σε Αμερικάνικο Πανεπιστήμιο (Florida State University) για το ακαδ. έτος 2004-5, Υπότροφος του Καναδά στο πρόγραμμα Faculty Enrichment Program, University of Toronto, ακαδ. έτος 2006-7, Υπότροφος του ΥΠΕΠΘ, στο πρόγραμμα Μορφωτικών ανταλλαγών 2006, University of Damascus, Συρία (άνοιξη 2007), Υπότροφος του ΥΠΕΠΘ, στο πρόγραμμα Μορφωτικών ανταλλαγών 2010, University of Amman, Ιορδανία, Υπότροφος προγράμματος Jean Monnet (2011-2014) για το μάθημα "European Studies on deviance and social control", κ.α. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-georgoulas.pdf>

Ζήση Αναστασία, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Ψυχολογία.

Γραφείο: Κτίριο "Περιβάλλοντος" (Ξενία Β') στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36516, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Πέμπτη 10:00 - 12:00 κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Αναστασία Ζήση είναι Αναπληρώτρια Καθηγήτρια με γνωστικό αντικείμενο «Κοινότητα και Ψυχική Υγεία» στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Εκπόνησε τη διδακτορική της διατριβή ως υπότροφος του Κοινωφελούς Ιδρύματος Αλέξανδρος Ωνάσης στην Σχολή Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Birmingham, Ηνωμένο Βασίλειο. Είναι Διευθύντρια του Εργαστηρίου Κοινωνικής, Πολιτισμικής και Ψηφιακής Τεκμηρίωσης του Παν/μιου Αιγαίου, μέλος της Συντονιστικής Επιτροπής του Π.Μ.Σ.: Εφαρμοσμένη-Κλινική Κοινωνιολογία & Τέχνη, και Τμηματική Υπεύθυνη της Πρακτικής Άσκησης φοιτητών/ριών του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Διετέλεσε Επιστημονική Ευθύνη σε μια σειρά ερευνητικών προγραμμάτων, όπως ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ & ΑΡΙΣΤΕΙΑ με θεματικά και ερευνητικά αντικείμενα την ψυχική υγεία, τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων, τη διάγνωση αναγκών ομάδων που ζουν σε ιδιαίχουσες συνθήκες ζωής, και τις κοινωνικο-οικονομικές ανισότητες. Έχει οργανώσει θερινά εργαστηριακά σχολεία στην ποιοτική μεθοδολογία και την συμμετοχική έρευνα δράσης. Έχει δημοσιεύσει σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά υψηλής ερευνητικής απήχησης όπως στο Psychological Medicine, Social Psychiatry & Psychiatric Epidemiology, Journal of Community & Applied Social Psychology και είναι συγγραφέας δύο μονογραφιών: Κοινωνία, Κοινότητα και Ψυχική Υγεία (2013, Gutenberg) και Επανάταξη Χρονίων Ψυχικά Πασχόντων. Είναι ενεργός στην κοινωνική δράση και την ενδυνάμωση κοινωνικά καταπιεσμένων ομάδων. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-zissi.pdf>

Κάλλας Ιωάννης, Γνωστικό Αντικείμενο: Μέθοδοι και Πληροφορικές Τεχνικές των Κοινωνικών Επιστημών.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου,

81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36559, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 12:00 - 15:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Γιάννης Κάλλας γεννήθηκε στην Αθήνα στις 7 Μαρτίου 1954. Σπούδασε στο Κολλέγιο Αθηνών, στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, στη Σχολή Ηλεκτρολόγων Μηχανολόγων Μηχανικών από την οποία έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα. Μιλάει Αγγλικά και Γαλλικά. Από τον Σεπτέμβριο 2010 έως τον Σεπτέμβριο του 2014 διετέλεσε Αντιπρύτανης Οικονομικού Προγραμματισμού και Ανάπτυξης του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Από τον Σεπτέμβριο του 2010, είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου, του οποίου διετέλεσε πρόεδρος από 2006-2010. Επίσης, από τον Νοέμβριο του 2007 έως τον Νοέμβριο του 2008 υπήρξε Διευθυντής του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Αιγαίου. Νωρίτερα, την περίοδο 1996-2005 διετέλεσε Διευθυντής Υποστήριξης Ερευνών στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ). Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου διδάσκει: Εφαρμογές της πληροφορικής στον σχεδιασμό εμπειρικών ερευνών, Μεθοδολογία της εμπειρικής έρευνας των Κοινωνικών επιστημών και Κοινωνία της Πληροφορίας. Διδάσκει ακόμη το μάθημα ανάλυσης κειμένων στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΕΚΕΟ).

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-kallas.pdf>

Μαραγκουδάκης Μανούσος, Γνωστικό Αντικείμενο: Συγκριτική Κοινωνιολογία.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36557, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: m.marangudakis@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Πέμπτη 12:00 - 13:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Μανούσος Μαραγκουδάκης γεννήθηκε στην Αθήνα στις 12 Αυγούστου του 1963. Σπούδασε Οικονομικές Επιστήμες στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης και ακολούθησε το μεταπτυχιακό και διδακτορικό πρόγραμμα Κοινωνιολογίας στο Πανεπιστήμιο McGill στο Montreal του Καναδά. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα καλύπτουν τον χώρο της ιστορικής και συγκριτικής κοινωνιολογίας με έμφαση στην κοινωνιολογία των πολιτισμών και έχει δημοσιεύσει άρθρα σε μία πλειάδα διεθνών επιστημονικών επιθεωρήσεων. Είναι διευθυντής του διεθνούς Θερινού Σχολείου Cultural Trauma. Έχει διατελέσει επισκέπτης καθηγητής στα Πανεπιστήμια London School of Economics, University of Ulster, Queen's University in Belfast, University of Glasgow, University College Cork και Yale University - Center for Cultural Sociology, στα πλαίσια υποτροφίας του Ιδρύματος Fulbright. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-marangudakis.pdf>

Ναγόπουλος Νικόλαος, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της Γνώσης.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36523, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: n.nagoropoulos@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη 15:00 - 16:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Νίκος Ναγόπουλος ολοκλήρωσε τις σπουδές του στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνιογλωσσολογία στο Πανεπιστήμιο της Χαϊδελβέργης. Σήμερα, διδάσκει ως Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με επιστημονικό αντικείμενο : Κοινωνιολογία της γνώσης. Κατά την περίοδο 2014-15 δίδαξε «Νέες προσεγγίσεις στην Κοινωνιολογία της γνώσης» στο Πανεπιστήμιο της Βιέννης (Ινστιτούτο Κοινωνιολογίας) και απασχολήθηκε ως ερευνητής στο «Αρχείο Lazarsfeld των κοινωνικών επιστημών». Υπήρξε διευθυντής του ΜΠΣ «Έρευνα στην τοπική κοινωνική ανάπτυξη και συνοχή», στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Διδάσκει επίσης στο ΜΠΣ : «Ευρωπαϊκές κοινωνίες, Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση» στο ίδιο Τμήμα. Μεταξύ των άλλων έχει αποκτήσει πιστοποιημένες γνώσεις από το Ελληνικό Κέντρο Διαπολιτισμικής Ψυχιατρικής & Περίθαλψης και συμμετείχε σε κοινωνικές έρευνες για τις συνθήκες διαβίωσης και τη σχέση με την αγορά εργασίας ευπαθών και μη ευνοημένων πληθυσμιακών ομάδων. Εργάστηκε ως ανεξάρτητος ακαδημαϊκός εμπειρογνώμονας στα Υπουργεία Εργασίας Ελλάδας και Κύπρου στον τομέα σχεδιασμού και εφαρμογής της κοινωνικοεπιστημονικής γνώσης στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής και απασχόλησης. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-nagopoulos.pdf>

Ρόντος Κώστας, Καθηγητής: Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Δημογραφία και Στατιστική.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36517, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: (εκπαιδευτική άδεια)

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Κων/νος Ρόντος είναι Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου με γνωστικό αντικείμενο Κοινωνική Δημογραφία και Στατιστική. Είναι Διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνικής Πληροφορικής, Στατιστικής και Ερευνητικών Υποδομών. Είναι, τέλος, ο οργανωτής και Διευθυντής του προγράμματος e-learning «Εμπειρική Κοινωνική Έρευνα» και του θερινού σχολείου «Μεθοδολογία Έρευνας, Ποσοτικής και Ποιοτικής Ανάλυσης» του Πανεπιστημίου Αιγαίου από το 2012. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-rontos.pdf>

Τσομπάνογλου Γιώργος, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της Εργασίας με Έμφαση στις Σύγχρονες Τάσεις και Εξελίξεις.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36518, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: g.tsobanoglou@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 18:00 - 19:00 και κάθε Τετάρτη 15:00 - 16:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Γιώργος Τσομπάνογλου είναι Αναπληρωτής Καθηγητής στο Τμήμα

Κοινωνιολογίας, Παν/μιου Αιγαίου και Διευθύνει το Εργαστήριο Κοινωνιολογίας της Εργασίας-“Εργαζία” στο Τμήμα αυτό. Είναι ο Πρόεδρος της Επιτροπής Έρευνας της Διεθνούς Κοινωνιολογικής Ένωσης-Κοινωνιοτεχνική-Κοινωνιολογική Πρακτική #26 (www.isa-rc26.org). Μέλος, OECD-LEED forum on partnerships and local governance, Επισκέπτης Ερευνητικός Εταίρος (Visiting Research Fellow), Center of Urban and Regional Development Studies (CURDS), University of Newcastle-upon-Tyne, Newcastle-upon-Tyne, England, United Kingdom. (2010-2011). Είναι υπεύθυνος Ελληνικής Συμμετοχής Παν/μιο Αιγαίου, Horizon 2020, Marie Curie Actions – “RurAction: Social entrepreneurship in structurally weak rural regions: Analysing innovative troubleshooters in action”. Επίσης είναι υπεύθυνος Ελληνικής Συμμετοχής Παν/μιο Αιγαίου, Leonardo EUCoopCampus, καθώς και Επιστημονικός Υπεύθυνος Ελλάδα, Πρόγραμμα Έρευνας με Ευρωπαίους Εταίρους, Γερμανία (Wurzburg University), Κάτω Χώρες (University of Maastricht), Ισραήλ (University of Haifa) και Ελλάδα, Quality of Life and Management of Living Resources, “Employment of Persons with Developmental Disabilities: Vocational Mobility and Social Inclusion” (QLAM-2001-00032), VOMASI, QOL-2000-11). <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-tsobanoglou.pdf>

Χτούρης Σωτήρης, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία των Αστικών Χώρων.

Γραφείο: Κτίριο "Περιβάλλοντος" (Ξενία Β') στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36524, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη 14:00 - 15:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Σωτήρης Χτούρης είναι καθηγητής του τμήματος Κοινωνιολογίας, όπου διδάσκει Κοινωνιολογία των Πόλεων, Κοινωνιολογία των δικτύων (η σχέση Μικρο - Μακρο), Κοινωνιολογία της Τέχνης. Απέκτησε το Δίπλωμα και το διδακτορικό του δίπλωμα στην Κοινωνιολογία από το τμήμα Κοινωνικών επιστημών, του Πανεπιστημίου Φρανκφούρτης. Σήμερα είναι διευθυντής του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) Πόλη και Περιβάλλον, Εφαρμοσμένη και Κλινική Κοινωνιολογία, το οποίο εξειδικεύεται στα θέματα της ποιότητας ζωής και τις προστασίας των ευπαθών ομάδων στο σύγχρονο αστικό περιβάλλον. Ο Σ. Χτούρης είναι διευθυντής του Εργαστηρίου Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ψηφιακής Τεκμηρίωσης, το οποίο έχει πραγματοποιήσει τα τελευταία 18 χρόνια μία σειρά σημαντικών ερευνών σε θέματα κοινωνικής προστασίας και πολιτισμού. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-chtouris.pdf>

Επίκουροι Καθηγητές

Γιαβρίμης Παναγιώτης, Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου,

81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36554, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: giavrimis@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Παρασκευή 12:00 - 13:00 και όλες τις εργάσιμες κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Παναγιώτης Γιαβρίμης αποφοίτησε από την Παιδαγωγική Ακαδημία Μυτιλήνης. Φοίτησε στο ΜΔΔΕ (Ειδική Αγωγή) και είναι κάτοχος μεταπτυχιακού Σχολικής Ψυχολογίας (Τμ. Φ.Π.Ψ., ΕΚΠΑ), μεταπτυχιακού σχετικό με την τοπική ανάπτυξη και έρευνα (Τμ Κοινωνιολογίας, Παν. Αιγαίου) κα διδακτορικού του Τμήματος ΦΠΨ του ΕΚΠΑ. Διορίστηκε ως δάσκαλος το 1987 και από το 2003 έως το 2009 διετέλεσε Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ, Υποδ/ντής του Π.Ε.Κ. Μυτιλήνης, Προϊστάμενος Παιδαγωγικής Επιστημονικής Καθοδήγησης στην Περιφέρεια του Β. Αιγαίου, Υπ. Σχολών Γονέων στο Ν. Λέσβου και δίδαξε βάσει του ΠΔ 407/80 στο Παν/μιο Αιγαίου. Τον Μάιο του 2009 διορίστηκε ως Λέκτορας στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Σήμερα είναι Επίκουρος καθηγητής με γνωστικό αντικείμενο "Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης και Εκπαιδευτική Έρευνα". Από το 1997 μέχρι και σήμερα συμμετέχει ενεργά σε επιμορφωτικές, παρεμβατικές και ερευνητικές δραστηριότητες. Έχει δημοσιεύσει 10 βιβλία και εργασίες σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά, σε πρακτικά συνεδρίων και συλλογικούς τόμους. Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στο πλαίσιο της Κοινωνιολογίας της Εκπαίδευσης και αφορούν τις εκπαιδευτικές ανισότητες, τις ΤΠΕ, τη δια βίου εκπαίδευση, την ειδική αγωγή, την εκπαιδευτική πολιτική και έρευνα και τη διδακτική της Κοινωνιολογίας.

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-giavrimis.pdf>

Μαρκαντωνάτου Μαρία, Γνωστικό Αντικείμενο: Πολιτική Κοινωνιολογία.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36510, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: mmarkant@soc.aegean.gr, Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 13:00 - 15:00 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Μαρία Β. Μαρκαντωνάτου διδάσκει Πολιτική Κοινωνιολογία στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Αρχικά δίδαξε ως εντεταλμένη διδασκαλίας (407/1980) (2007-2013), κατόπιν στην βαθμίδα του Λέκτορα (2013-2017) και σήμερα ως Επίκουρη Καθηγήτρια (2017-). Εκπόνησε την διδακτορική της διατριβή στο Πανεπιστήμιο Albert Ludwigs του Freiburg, με υποτροφία από το Ίδρυμα Friedrich Ebert Stiftung και βαθμό Magna Cum Laude (2001-2005). Στο πλαίσιο του διδακτορικού της διεξήγαγε έρευνα με υποτροφία «Marie Curie Fellowship» στο Τμήμα Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών του Πανεπιστημίου της Αμβέρσας (2004-2005) και στο Τμήμα Εγκληματολογίας του Πανεπιστημίου του Keele, (2003-2004). Είναι απόφοιτη του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου και κάτοχος Μεταπτυχιακού Τίτλου Σπουδών από το ίδιο Τμήμα (1998-2000). Έχει εκπονήσει μεταδιδακτορικές σπουδές (post-doc) στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Humboldt στο Βερολίνο στο πλαίσιο του Προγράμματος «Research Network, Urban Europe» (2005-2006). Έχει εργαστεί ως ερευνήτρια σε διεθνή ερευνητικά προγράμματα (2012-2013) όπως το «Landnahme, Beschleunigung, Aktivierung. Dynamik und (De-

)Stabilisierung moderner Wachstumsgesellschaften» της Deutsche Forschungsgemeinschaft (DFG) στο Kolleg Postwachstumsgesellschaften του Πανεπιστημίου Friedrich Schiller της Ιένας. Ήταν επισκέπτρια ερευνήτρια στο Max-Planck-Institut für ausländisches und internationales Strafrecht στο Freiburg με υποτροφία από την Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD) (02.2000-05.2000) και στο Max-Planck-Institut für Gesellschaftsforschung της Κολωνίας (04.2012-10.2012) με υποτροφία από την Max-Planck-Gesellschaft. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-markantonatou.pdf>

Παπάνης Ευστράτιος, Γνωστικό Αντικείμενο: Μέθοδοι της Εμπειρικής Κοινωνικής Έρευνας.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36520, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 09:00 - 15:00 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Ευστάτιος Παπάνης γεννήθηκε το 1969 στην Αγιάσο της Λέσβου. Σπούδασε Ψυχολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και Μεθοδολογία Έρευνας σε μεταπτυχιακό επίπεδο {MSc} στο Πανεπιστήμιο Reading της Βρετανίας. Απέκτησε το Διδακτορικό του δίπλωμα στην Παιδαγωγική από το Πανεπιστήμιο Κρήτης. Παράλληλα έχει τελειώσει Δημοσιογραφία και κατέχει δίπλωμα Συστημικής Οικογενειακής Θεραπείας. Δίδαξε στη Σχολή Αξιωματικών της Ελληνικής Αστυνομίας, στο Τμήμα Προσχολικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Θράκης, στο τμήμα Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, στο διδασκαλείο "Αλέξανδρος Δελμούζος", στα Π.Ε.Κ. Λέσβου και στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Σήμερα είναι Επίκουρος Καθηγητής του τμήματος Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου, ερευνητής στο Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Πρόεδρος της Επιστημονικής Επιτροπής για τα ΚΕΚΥΚΑΜΕΑ Αιγαίου, Αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Κοινωνικής Πρόνοιας "Θεομήτωρ", μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Πρόληψης κατά των εξαρτήσεων "Πνοή" και Πρόεδρος του Συλλόγου για την "Φύλων του Ιδρύματος Θεομήτωρ". Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα αφορούν στο χώρο της Ψυχολογίας, της Παιδαγωγικής, της Κοινωνιολογίας και της Μεθοδολογίας Έρευνας, ενώ εστιάζονται στη μελέτη της Μεθοδολογίας Έρευνας στο Διαδίκτυο και των θεωρητικών και πρακτικών μεταβολών, που πρέπει να επέλθουν στα κλασικά όργανα μέτρησης, ώστε να επικαιροποιηθούν και να περικλείσουν τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις. Η ερευνητική προσπάθεια, τέλος, επικεντρώνεται στην κριτική προσέγγιση των διάφορων ποιοτικών και ποσοτικών μεθοδολογιών και την σύνθεσή τους υπό ένα διευρυμένο θεωρητικό μοντέλο και πλαίσιο εφαρμογής.

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-papanis.pdf>

Σαββάκης Μάνος, Γνωστικό Αντικείμενο: Μικροκοινωνιολογία & Ποιοτικές Μέθοδοι.

Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36556, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη 14:00 - 15:00, κάθε Πέμπτη 12:00 - 13:00 και κατόπιν

συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Μάνος Σαββάκης γεννήθηκε στο Ηράκλειο Κρήτης. Αποφοίτησε από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης, ολοκλήρωσε τις μεταπτυχιακές του σπουδές στην Κοινωνιολογία και την Κοινωνική Φιλοσοφία στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου του Μάντσεστερ, και απέκτησε το διδακτορικό του δίπλωμα από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης. Διδάσκει ως Επίκουρος Καθηγητής στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε προπτυχιακό και σε μεταπτυχιακό επίπεδο. Τα γνωστικά του ενδιαφέροντα σχετίζονται κυρίως με τη σύγχρονη κοινωνιολογική θεωρία, τη μικροκοινωνιολογία, τον ερευνητικό σχεδιασμό, την επιστημολογία της εφαρμοσμένης κοινωνικής έρευνας και τις ποιοτικές μεθόδους και τις τεχνικές των κοινωνικών επιστημών. Επίσης ασχολείται επιστημονικά και συγγραφικά με ζητήματα κοινωνικού αποκλεισμού/ένταξης, μετανάστευσης, υγείας, ασθένειας, αναπηρίας και σώματος. Είναι ο συγγραφέας του βιβλίου, *Οι Λεπροί της Σπιναλόγκας. Ιατρική, Εγκλεισμός, Βιωμένες Εμπειρίες (1903-1957)* (2008) και *Μικροκοινωνιολογία και Ποιοτική έρευνα, Θεωρητικά Παραδείγματα και Εμπειρικές Εφαρμογές*, Αθήνα, Κριτική, (2013).

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-savvakis.pdf>

Ε.ΔΙ.Π. της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών

Μπακάλης Χρήστος, Κοινωνιολογία του Πολιτισμού και Πολιτισμικά Δίκτυα

Γραφείο: Κτίριο "Περιβάλλοντος" (Ξενία Α') στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36555, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τρίτη 15:00 - 17:00 και κάθε Τετάρτη 13:00 - 15:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ολοκλήρωση προπτυχιακών σπουδών στο τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας (1999) του Πανεπιστημίου Αιγαίου και στη συνέχεια εκπόνηση διδακτορικής διατριβής (2007) στο τμήμα Κοινωνιολογίας, στο πεδίο της κοινωνιολογίας του πολιτισμού και της αστικής κοινωνιολογίας. Ερευνητικό ενδιαφέρον για τη μελέτη χωρικών και κοινωνικών μετασχηματισμών, σχέσεων ανάμεσα στον αγροτικό και αστικό χώρο, νησιωτικών κοινωνιών, πολιτισμικών δικτύων και πολιτισμικής αλλαγής. Η ερευνητική εμπειρία εστιάζει κυρίως στο νησιωτικό χώρο του Αιγαίου καθώς επίσης και στην περιοχή της Αιτωλοακαρνανίας στη δυτική Ελλάδα. Η περίοδος μελέτης είναι ο 19ος και 20ος αιώνας.

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-bakalis.pdf>

Ε.Ε.Π. της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών

Νικολαρέα Αικατερίνη, Γνωστικό Αντικείμενο: Αγγλική γλώσσα για τη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Γραφείο: Κτίριο "Γεωγραφίας" στον 2ο όροφο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36438, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: , Ώρες Συνεργασίας: κάθε Τετάρτη 15:00 - 20:00 και κατόπιν συνεννόησης στο

ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Νικολαρέα Αικατερίνη πήρε το πτυχίο της από το Τμήμα Αγγλικής και Ελληνικής Φιλολογίας του ΕΚΠΑ, τον Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό Τίτλο Σπουδών στη Συγκριτική Γραμματολογία, με εξειδίκευση στη Μετάφραση, Κλασσικές Σπουδές και Θέατρο από το Πανεπιστήμιο Carleton και Πανεπιστήμιο της Αλμπέρτα του Καναδά αντίστοιχα. Έλαβε μεγάλες υποτροφίες, βραβεία και Μεταδιδακτορική Υποτροφία στον Καναδά για τη συμβολή της στις Μεταφραστικές Σπουδές. Από τότε που επέστρεψε στην Ελλάδα, η Νικολαρέα διδάσκει Αγγλικά για Ειδικούς Σκοπούς (ESP: English for Specific Purposes) και Αγγλικά για Ακαδημαϊκούς Σκοπούς (EAP: English for Academic Purposes) στα Τμήματα Γεωγραφίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Ιστορίας, Πολιτιστικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας, Κοινωνιολογίας (Σχολή Κοινωνικών Επιστημών) και στο Τμήμα Θαλασσιών Επιστημών (Σχολή Περιβάλλοντος) του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Λέσβο. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-nikolarea.pdf>

Πανεπιστημιακοί Υπότροφοι

Κουρούτζας Χρήστος, Κοινωνία και Βιοπολιτική, Γραφείο: Κτίριο "Περιβάλλοντος" (Ξενία Α') στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36535, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: chr.kouroutzas@soc.aegean.gr

Ώρες Συνεργασίας: κάθε Παρασκευή 10:00- 12:00 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Χρήστος Κουρούτζας, ολοκλήρωσε τις διδακτορικές του σπουδές στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, της Σχολής Κοινωνικών Επιστημών, του Πανεπιστημίου Αιγαίου, με τίτλο διδακτορικής διατριβής: «Η γενετικοποίηση της παρεκκλίνουσας συμπεριφοράς. Συμβολή στην Κριτική Εγκληματολογία και την Κοινωνιολογία της Γενετικής» (χαρακτηρισμός: ομόφωνα άριστα). Τα επιστημονικά και ερευνητικά του ενδιαφέροντα άπτονται των πεδίων της κοινωνιολογίας και εγκληματολογίας της γενετικής και του θανάτου. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-kouroutzas.pdf>

Ευπολυτάς Νικόλαος, Κοινωνιολογία της Μετανάστευσης, Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36553, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: nxyrol@soc.aegean.gr

Ώρες Συνεργασίας: κάθε Πέμπτη 12:00 - 14:00

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Νίκος Ευπολυτάς γεννήθηκε το 1979 στην Αθήνα, είναι Πανεπιστημιακός Υπότροφος στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ειδικεύεται στην εργασία και τη μετανάστευση. Σπούδασε Κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο του Newcastle upon Tyne (2001-2004) και έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στην Οικονομική Κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Οξφόρδης (2005). Ολοκλήρωσε τη διδακτορική

του διατριβή στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (2012) όπου εξέτασε τις συνέπειες της εσωτερικής οικιακής εργασίας στις οικογενειακές σχέσεις και στις σχέσεις αλληλεγγύης των μεταναστριών.

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-xypolytas.pdf>

Πουλημάς Μιχάλης, Κοινωνική Διαστρωμάτωση και Κοινωνικές Ανισότητες, Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36515, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: Ώρες Συνεργασίας: κάθε Πέμπτη 19:00 - 21:00.

Βιογραφικό Σημείωμα

Ο Μιχάλης Α. Πουλημάς σπούδασε Κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και έκανε τις μεταπτυχιακές του σπουδές (D.E.A.) στο τμήμα Ανθρωπιστικών και Κοινωνικών Επιστημών του Πανεπιστημίου Paris X - Nanterre. Κατά τη διάρκεια της διδακτορικής του διατριβής υπήρξε υπότροφος εσωτερικού του ΙΚΥ και ανακηρύχθηκε διδάκτορας από το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου το Νοέμβριο του 2016. Η διατριβή του έχει τίτλο «Νέο-μαρξιστικές προσεγγίσεις της ταξικής δομής: η νέα μεσαία τάξη και το κοινωνικό υποκείμενο στον E.O.Wright». Από το Δεκέμβριο του 2016 είναι μεταδιδακτορικός ερευνητής στην Ιατρική Σχολή του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με αντικείμενο τους κοινωνικούς προσδιοριστές της υγείας. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-poulimas.pdf>

Συρμαλή Μαρία Ελένη, Οικονομία και Κοινωνία στη Σύγχρονη Ελλάδα, Γραφείο: Κτίριο "Επιστημών της Θάλασσας" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36546, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: Ώρες Συνεργασίας: κάθε Παρασκευή 15:00 - 17:00 και κατόπιν συνεννόησης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.

Βιογραφικό Σημείωμα

Η Μαρία-Ελένη Συρμαλή είναι Μεταδιδακτορική Ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Απασχολείται ως Πανεπιστημιακός Υπότροφος στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Είναι κάτοχος Διδακτορικού Διπλώματος από το Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Διδάσκει σε Πανεπιστημιακά Ιδρύματα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το επιστημονικό της έργο έχει δημοσιευθεί σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά και συλλογικούς τόμους. Επίσης, η έρευνά της έχει παρουσιαστεί σε διεθνή επιστημονικά συνέδρια. Διατελεί κριτής και μέλος της συντακτικής επιτροπής διεθνών επιστημονικών περιοδικών. <http://www.soc.aegean.gr/ext-files/gr/cv/gr-cv-syrmali.pdf>

Διοικητικό και Τεχνικό Προσωπικό

Γραμματεία

Αναπληρωτής Προϊστάμενος Γραμματείας

Μπουλμπούλης Ευστράτιος

Γραφείο: κτίριο "Διοίκησης" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
Τηλ.: (+30) 22510 36525, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: sboul@aegean.gr

Γραμματεία

Αμπατζής Όμηρος (για το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών)

Γραφείο: κτίριο "Διοίκησης" στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 132 Μυτιλήνη
Τηλ.: (+30) 22510 36508, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: omh@aegean.gr

Τεχνικό Προσωπικό

Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό (Πληροφορικής)

Λουλαδέλης Παναγιώτης

Γραφείο: Κτίριο "Περιβάλλοντος" (Ξενία Α') στο ισόγειο, Λόφος Πανεπιστημίου, 81 100 Μυτιλήνη, Τηλ.: (+30) 22510 36547, Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: .

VI. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

(Αποσπάσματα από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Πανεπιστημίου)

- ΒΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, Εσωτερικός κανονισμός Πανεπιστημίου Αιγαίου, (ΦΕΚ 197/1-10-2009, Τ. 1, αρ. ΜΕΡΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄, ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ άρθρα, 47-54), <http://www.math.aegean.gr/in/Undergraduate/Esoterikos%20Kanonismos.pdf>.
- ΒΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Ν. 4009/11, ΦΕΚ 195 Α/6-9-2011, ΜΕΡΟΣ Α΄ ΠΡΩΤΟΣ ΚΥΚΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ, Άρθρο 31 -37), <http://modip.aegean.gr/?q=node/111>

VII. ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ

1. Προοπτικές ζωής

Η πόλη της Μυτιλήνης γνωρίζει μια σημαντική ανάπτυξη τα τελευταία είκοσι χρόνια και κυρίως από τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου συντέλεσε αποφασιστικά στο να δοθεί χρώμα στην κοινωνική και πολιτιστική ζωή της πόλης. Είναι μια πόλη στα μέτρα του νέου και ανήσυχου ανθρώπου, αυτού που αναζητεί το ουσιαστικό νόημα της φοιτητικής ζωής, μέσα και έξω από τις αίθουσες των μαθημάτων. Οι μικρές αποστάσεις και η συνύπαρξη πολλών τμημάτων στην πόλη, ευνοούν μια ζωή χωρίς περιττές ταλαιπωρίες και άγχη. Η φύση του νησιού, οι παραλίες και τα βουνά του, τα καταπληκτικά χωριά και οι μυστικές του γωνιές, δίνουν μοναδικές ευκαιρίες για απόδραση και χαλάρωση. Το Πανεπιστήμιο γίνεται έτσι ένας τρόπος ζωής που δένει αρμονικά το υψηλό επίπεδο σπουδών με την καλή διασκέδαση και τον ελεύθερο χρόνο.

Εδώ δεν έχουν θέση η ρουτίνα και η απομόνωση. Υπάρχουν επιλογές που ικανοποιούν τις διαφορετικές ευαισθησίες και ανάγκες των νέων όπως και των παλιότερων φοιτητών. Οι πολιτιστικές ομάδες (για τον κινηματογράφο, τη φωτογραφία, τη μουσική, το θέατρο, το χορό, την αστρολογία, κτλ) αξιοποιούν με τον καλύτερο τρόπο τη διάθεση για εναλλακτική δημιουργία και ενισχύουν τις σχέσεις μεταξύ φοιτητών από διαφορετικά τμήματα. Έτσι, η φοιτητική καθημερινότητα της Μυτιλήνης έχει εμπλουτιστεί με τον καιρό αποκτώντας ποιότητα και ποικιλία, πολύ μακριά από τα ξεπερασμένα στερεότυπα που ήθελαν τα «επαρχιακά» πανεπιστήμια φτωχούς συγγενείς του κέντρου. Είναι μια καθημερινότητα φιλική και φιλόξενη ώστε ο κάθε φοιτητής στο τέλος των σπουδών του να διατηρεί τις καλύτερες αναμνήσεις από «τα χρόνια της Μυτιλήνης».

2. Προοπτικές του Νέου Κοινωνιολόγου

Εδώ και πολλά χρόνια στο εξωτερικό – και τώρα στη χώρα μας – η κοινωνιολογία ως επιστήμη μελέτης κατανόησης και πρακτικής αντιμετώπισης των κοινωνικών ζητημάτων δίνει απάντηση σε συγκεκριμένες επαγγελματικές ανάγκες των νέων ανθρώπων. Ο νέος κοινωνιολόγος έχει τη θέση του, αν και οφείλει να παλέψει για αυτό, στην νέα οικονομία που είναι υπό διαμόρφωση μετά την κρίση και στην πατρίδα

μας: μια οικονομία που βασίζεται στη γνώση και στις υψηλού επιπέδου υπηρεσίες από ένα σύγχρονο και αποτελεσματικό κοινωνικό κράτος με άξονα τον πολίτη.

Στον ευρύτερο δημόσιο τομέα όσο και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση και στις ιδιωτικές επιχειρήσεις, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας που απαιτούν υψηλή ειδίκευση, ικανότητες προσαρμογής, ευελιξία, ερευνητική κατάρτιση, πνεύμα συνεργασίας και επικοινωνίας και ποιότητα σκέψης. Ο ραγδαίος μετασχηματισμός του κράτους (αγορά εργασίας, σύστημα των κοινωνικών ασφαλίσεων, σύστημα υγείας, κοινωνική πρόνοια, πολιτικές πρόληψης κατά των ναρκωτικών και της εγκληματικότητας, κοινωνική έρευνα, κλπ) απαιτεί νέα δυναμικά στελέχη από το χώρο των κοινωνικών επιστημών. Σπουδές οι οποίες συνδυάζουν θεωρητική παιδεία και ερευνητική κατάρτιση με χρήση των νέων τεχνολογιών και μεθόδων, αποτελούν προϋποθέσεις γι' αυτή τη νέα αγορά εργασίας και την ποιοτική της εξέλιξη.

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου ο φοιτητής εξοικειώνεται με αυτή την νέα πραγματικότητα. Προετοιμάζεται να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες και τις ευκαιρίες των καιρών. Αποκτά έτσι αυτοπεποίθηση για να ασκήσει την Κοινωνιολογία ως επάγγελμα σε θέσεις αιχμής:

- ως στέλεχος κρατικών υπηρεσιών (π.χ. Υπουργεία, Αποκεντρωμένη Διοίκηση, Νοσοκομεία, Υπηρεσίες Υγείας, κτλ) και ΜΚΟ.
- ως ειδικός σε θέματα κοινωνικών πολιτικών,
- ως σύμβουλος (consultant) σε κοινωνικές υπηρεσίες, πολιτιστικούς και αθλητικούς οργανισμούς, μέσα επικοινωνίας,
- ως στέλεχος εκπαιδευτικών οργανισμών και φορέων μεταναστευτικής πολιτικής
- ως υπεύθυνος – σχεδιαστής έρευνας, αξιολογητής έρευνας- για μεγάλα ερευνητικά προγράμματα που συνδέονται με την ευρωπαϊκή πορεία της χώρας, την ανάπτυξη της περιφέρειας και ιδιαίτερα της νησιωτικής Ελλάδας,
- ως ειδικός επιστημονικός συνεργάτης στις κρατικές υπηρεσίες και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ιδιαίτερα στο χώρο της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης,

Όλα αυτά αποδεικνύουν ότι η Κοινωνιολογία στη σύγχρονη Ελλάδα έχει θετικές και δημιουργικές προοπτικές. Προοπτικές ανάπτυξης, ερευνητικής επέκτασης και ποιοτικής εμπάθυνσης.

Το Τμήμα Κοινωνιολογίας του Πανεπιστημίου Αιγαίου ιδρύθηκε και αναπτύσσεται για να κάνει πράξη αυτές τις θετικές προοπτικές.

VIII. ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Φοιτητική Μέριμνα

ΒΛ. ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ, Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων (Ν. 4009/11, ΦΕΚ 195 Α/6-9-2011, **ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ**, Άρθρο 49-55, <http://modip.aegean.gr/?q=node/111>).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄ ΦΟΙΤΗΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Άρθρο 49 - Φοιτητική ιδιότητα - Σύλλογοι φοιτητών

1. Η ιδιότητα του φοιτητή αποκτάται με την εγγραφή του σε Α.Ε.Ι. και, με την επιφύλαξη της παραγράφου 4 του άρθρου 33, διατηρείται μέχρι την απονομή του τίτλου του αντίστοιχου κύκλου σπουδών ή τη μη εγγραφή του για δύο συνεχόμενα εξάμηνα ή τη μη πλήρωση των όρων και των προϋποθέσεων που προβλέπει ο Οργανισμός για τη συνέχιση της φοίτησής του μετά το πέρας του κανονικού χρόνου φοίτησης, σύμφωνα με τις περιπτώσεις α΄ και β΄ της παραγράφου 11 του άρθρου 33.

2. α) Οι φοιτητές είναι ελεύθεροι να εκφράζονται ατομικά ή συλλογικά στο πλαίσιο λειτουργίας των φοιτητικών συλλόγων των σχολών ή άλλων επί μέρους οργανώσεων και ομίλων. Εκλογές για τα όργανα των ανωτέρω φορέων μπορεί να πραγματοποιούνται και ηλεκτρονικά.

β) Όπου στον παρόντα νόμο προβλέπεται εκπροσώπηση των φοιτητών οποιουδήποτε κύκλου σπουδών σε συλλογικά όργανα του ιδρύματος, οι εκπρόσωποι των φοιτητών εκλέγονται από το σύνολο των αντίστοιχων ενεργών φοιτητών, με ενιαίο ψηφοδέλτιο και άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Υποψήφιοι μπορούν να είναι οι προπτυχιακοί φοιτητές που έχουν διανύσει το πρώτο έτος σπουδών και βρίσκονται εντός του ενδεικτικού προγράμματος σπουδών, καθώς και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά το πρώτο έτος φοίτησής τους και οι υποψήφιοι διδάκτορες που διανύουν τα τρία πρώτα έτη από την εγγραφή τους ως υποψήφιοι διδάκτορες. Η ψηφοφορία μπορεί να διεξάγεται και ηλεκτρονικά.

γ) Η πρόσκληση στους εκπροσώπους των φοιτητών για συμμετοχή στα συλλογικά όργανα στα οποία συμμετέχουν γίνεται εγγράφως, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

δ) Οι φοιτητές δικαιούνται να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων και των μέσων του ιδρύματος που προορίζονται για την εκπλήρωση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού του έργου, τα οποία ορίζει ο Εσωτερικός Κανονισμός και οι αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων του ιδρύματος.

Άρθρο 50 - Συμβούλια φοιτητικής μέριμνας και σπουδών

1. α) Με τον Οργανισμό του ιδρύματος συνιστάται σε κάθε ίδρυμα «Συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας» με πρόεδρο τον πρύτανη ή αναπληρωτή του και με μέλη του καθηγητές και φοιτητές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην επόμενη περίπτωση, με σκοπό τη συζήτηση και τη διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση θεμάτων σχετικά με τη διαβίωση των φοιτητών και τη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών φοιτητικής μέριμνας του ιδρύματος, καθώς και με την ορθή εφαρμογή των σχετικών αποφάσεων των συλλογικών οργάνων.

β) Το συμβούλιο φοιτητικής μέριμνας αποτελείται κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές, συντάσσει εκθέσεις, ιδίως κατόπιν μελέτης σχετικών αναφορών, και διατυπώνει προτάσεις βελτίωσης της φοιτητικής μέριμνας, τις οποίες υποβάλλει στον πρύτανη ή και στο Συμβούλιο του ιδρύματος.

γ) Ο Οργανισμός του ιδρύματος προβλέπει τον ακριβή αριθμό των μελών του συμβουλίου φοιτητικής μέριμνας, τον τρόπο ανάδειξής τους, τις συνεδριάσεις του συμβουλίου, τακτικές και έκτακτες, καθώς και τις ειδικότερες προϋποθέσεις και τα

θέματα λειτουργίας του.

2. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος συνιστώνται ειδικά συμβούλια σπουδών ανά σχολή ή και τμήμα, αποτελούμενα κατά 60% από καθηγητές και κατά 40% από φοιτητές, με πρόεδρο τον κοσμήτορα ή τον διευθυντή του τμήματος, αντίστοιχα, και με σκοπό τη συζήτηση και τη διατύπωση προτάσεων για την αντιμετώπιση προβλημάτων σχετικά με κάθε πρόγραμμα σπουδών, τις οποίες υποβάλλουν στην κοσμητεία. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου.

Άρθρο 51 - Γραφείο υποστήριξης διδασκαλίας

Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ενιαίου ή αυτοτελούς ανά σχολή γραφείου υποστήριξης διδασκαλίας, ιδίως για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στη διδασκαλία, καθορίζονται οι αρμοδιότητες του και ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας του.

Άρθρο 52 - Λοιπές υπηρεσίες υποστήριξης

1. Με τον Οργανισμό κάθε ιδρύματος προβλέπεται η σύσταση και λειτουργία ενιαίας ή αυτοτελούς ανά σχολή υπηρεσίας υποστήριξης φοιτητών, με σκοπό την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών προς αυτούς για την ομαλή ένταξή τους στην ανώτατη εκπαίδευση, την ενημέρωση για τη συνολική λειτουργία του ιδρύματος και την υποστήριξη φοιτητών με αναπηρία ή φοιτητών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες για την επιτυχή περάτωση των σπουδών τους. Η υπηρεσία αυτή μπορεί να λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους για την παροχή πληροφοριών σε υποψήφιους φοιτητές. Με τον Οργανισμό του ιδρύματος καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες της υπηρεσίας και ρυθμίζονται τα θέματα λειτουργίας της.

2. Σε κάθε ίδρυμα, στο πλαίσιο του Γραφείου Καινοτομίας και Διασύνδεσης που προβλέπεται στο άρθρο 60, παρέχονται υπηρεσίες πληροφόρησης για ζητήματα σταδιοδρομίας, καθώς και υπηρεσίες συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, για την υποστήριξη των φοιτητών τόσο στη διάγνωση κλίσεων και δεξιοτήτων όσο σε ζητήματα επιλογής σταδιοδρομίας ή/και περαιτέρω σπουδών αλλά και στην εξεύρεση εργασίας.

Άρθρο 53 - Φοιτητική μέριμνα - Υγειονομική περίθαλψη

1. α) Οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές και οι υποψήφιοι διδάκτορες, που δεν έχουν άλλη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη, δικαιούνται πλήρη ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.). Οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία παροχής της περίθαλψης καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

β) Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για τη δωρεάν σίτιση και στέγαση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψήφιων διδασκόντων, με βάση την ατομική και οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση και την εντοπιότητά τους, καθώς και την έδρα του ιδρύματος και τις ειδικές συνθήκες που επικρατούν σε αυτό.

γ) Στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους

διδάκτορες παρέχονται διευκολύνσεις για τις μετακινήσεις τους σε όλη τη διάρκεια του έτους και τα αναγκαία μέσα για την πολιτιστική τους καλλιέργεια και ψυχαγωγία. Οι όροι, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα σχετικά με τις παροχές αυτές καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων και Πολιτισμού και Τουρισμού, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 13 του ν. 2640/1998 (Α' 206) εφαρμόζονται αναλόγως και στους μεταπτυχιακούς φοιτητές ή υποψήφιους διδάκτορες που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών τους.

Άρθρο 54 - Υποτροφίες - εκπαιδευτικά δάνεια

1. Τα ιδρύματα χορηγούν σε φοιτητές τους βραβεία και υποτροφίες, με κριτήριο την επίδοσή τους στις σπουδές και την ατομική ή την οικογενειακή οικονομική τους κατάσταση. Οι ειδικότεροι όροι καθορίζονται από τον Οργανισμό του ιδρύματος.

2. Σε φοιτητές πρώτου και δεύτερου κύκλου σπουδών μπορούν να παρέχονται από τα ιδρύματα στα οποία φοιτούν, ανταποδοτικές υποτροφίες με υποχρέωση, εκ μέρους των φοιτητών, να προσφέρουν εργασία με μερική απασχόληση, μέχρι σαράντα ώρες μηνιαίως σε υπηρεσίες του ιδρύματος.

3. Οι φοιτητές πρώτου κύκλου σπουδών έχουν δικαίωμα να λάβουν άτοκο εκπαιδευτικό δάνειο από πιστωτικά ιδρύματα της χώρας, με εγγύηση του ελληνικού δημοσίου. Για το σκοπό αυτό το ελληνικό δημόσιο μπορεί να συνάπτει προγραμματικές συμβάσεις με τα πιστωτικά ιδρύματα, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις για τις δημόσιες προμήθειες. Η αποπληρωμή του δανείου από τους φοιτητές πραγματοποιείται τμηματικά και σε κάθε περίπτωση μετά την έναρξη της επαγγελματικής απασχόλησής τους ή την απόκτηση ατομικού εισοδήματος. Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση του δανείου στους φοιτητές, οι οποίες συναρτώνται με τις ακαδημαϊκές επιδόσεις του φοιτητή, καθώς και με την κοινωνική και οικονομική κατάσταση του ίδιου και της οικογένειάς του, η διαδικασία και ο τρόπος αποπληρωμής του δανείου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

4. Για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους διδάκτορες εφαρμόζονται οι διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 43 του ν. 2413/1996 (ΦΕΚ Α' 124) για τη χορήγηση φοιτητικών δανείων.

Άρθρο 55 - Συνήγορος του φοιτητή

1. α) Κάθε ίδρυμα με τον Οργανισμό του συνιστά αυτοτελές γραφείο με την επωνυμία «Συνήγορος του φοιτητή», με σκοπό τη διαμεσολάβηση μεταξύ φοιτητών και καθηγητών ή διοικητικών υπηρεσιών του ιδρύματος, την τήρηση της νομιμότητας στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας, την αντιμετώπιση φαινομένων κακοδιοίκησης και τη διαφύλαξη της εύρυθμης λειτουργίας του ιδρύματος. Ο συνήγορος του φοιτητή δεν έχει αρμοδιότητα σε θέματα εξετάσεων και βαθμολογίας των φοιτητών.

β) Ο συνήγορος του φοιτητή, που προΐσταται του ομώνυμου αυτοτελούς γραφείου χωρίς αμοιβή, μπορεί να είναι καθηγητής ή ομότιμος καθηγητής του ιδρύματος και ορίζεται από το Συμβούλιο του ιδρύματος, ύστερα από γνώμη του συμβουλίου φοιτητικής μέριμνας, για θητεία ενός ακαδημαϊκού έτους, με δυνατότητα ανανέωσης,

εφόσον ο ίδιος το επιθυμεί.

γ) Ο συνήγορος του φοιτητή διερευνά υποθέσεις, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αναφορά φοιτητή, και διαμεσολαβεί στα αρμόδια όργανα του ιδρύματος για την επίλυσή τους. Μπορεί να ζητά από τις υπηρεσίες του ιδρύματος κάθε πληροφορία, έγγραφο ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την υπόθεση, να εξετάζει πρόσωπα, να ενεργεί αυτοψία και να παραγγέλλει πραγματογνωμοσύνη. Αν διαπιστώσει ότι σε συγκεκριμένη υπόθεση δεν τηρείται η νομιμότητα, ότι παρατηρούνται φαινόμενα κακοδιοίκησης ή διαταράσσεται η εύρυθμη λειτουργία του ιδρύματος, συντάσσει πόρισμα το οποίο γνωστοποιεί στον καθηγητή τον οποίον αφορά ή την αρμόδια διοικητική υπηρεσία και το φοιτητή που υπέβαλε την αναφορά, και διαμεσολαβεί με κάθε πρόσφορο τρόπο για την επίλυση του προβλήματος. Ο συνήγορος του φοιτητή μπορεί με πράξη του να θέτει στο αρχείο αναφορά που κρίνεται προδήλως αόριστη, αβάσιμη ή αστήρικτη, ενώ σε περίπτωση που κρίνει ότι υπάρχουν ενδείξεις για την τέλεση πειθαρχικού παραπτώματος διαβιβάζει την υπόθεση στο αρμόδιο πειθαρχικό όργανο. Τα πορίσματα του συνηγόρου του φοιτητή, καθώς και έκθεση με τα ετήσια πεπραγμένα του δημοσιεύονται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α' 50), όπως ισχύει.

δ) Αν ο συνήγορος του φοιτητή είναι εν ενεργεία καθηγητής, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία του μπορεί, ύστερα από αίτησή του, να απαλλαγεί από μέρος ή από το σύνολο των διδακτικών καθηκόντων του.

ε) Ο Οργανισμός του ιδρύματος ρυθμίζει τα θέματα που αφορούν την οργάνωση και λειτουργία του αυτοτελούς γραφείου συνηγόρου του φοιτητή.

Για οποιαδήποτε πληροφορία Γραφείο Φοιτητικής Μέριμνας – Λόφος Πανεπιστημίου, Μυτιλήνη, τηλ. 2251036109, 36114.

2. Η Πόλη της Μυτιλήνης, Έδρα του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Η Πόλη της Μυτιλήνης έχει μια ιστορία που χάνεται στους αιώνες. Η αρχαιότητα, η περίοδος της Τουρκοκρατίας και τα νεώτερα χρόνια έχουν αφήσει τα χνάρια τους στην πόλη που διατηρεί πολλά στοιχεία από την αισθητική του παρελθόντος χωρίς να παύει να εκσυγχρονίζεται. Η ανάπλαση του ιστορικού της κέντρου είναι ένα από τα μεγάλα σχέδια που υλοποιούνται τα τελευταία χρόνια. Πολλά τμήματα του ιστορικού κέντρου πλακοστρώνονται ενώ συγχρόνως αναπλάθονται παλιά σπίτια και καταστήματα.

Τα νεοκλασικά κτίρια της πόλης, το Κάστρο της Μυτιλήνης χτισμένο από τα χρόνια της Ενετοκρατίας, το Αρχαιολογικό Μουσείο και το Μουσείο του ζωγράφου Θεόφιλου αναδεικνύουν τη συνέχεια της ιστορίας και των αξιών του τόπου. Μια συνέχεια αισθητικής, κομψότητας και λαϊκού ήθους που δένει αρμονικά με τις νέες ανάγκες της πόλης και των ανθρώπων της.

Η ζωντανή πολιτιστική πραγματικότητα της πόλης ενισχύεται ακόμα περισσότερο με την ανάπλαση του Δημοτικού Θεάτρου ώστε να γίνει ένας χώρος πολλαπλών δημιουργικών εκφράσεων (κινηματογράφος, μουσική, θέατρο, συνέδρια και λογοτεχνικές εκδηλώσεις). Ήδη όμως, εστίες πολιτισμού όπως η Δημοτική Πινακοθήκη, με επτά αίθουσες αφιερωμένες στους μεγάλους Έλληνες και Ξένους ζωγράφους (Πικάσο, Ματίς, Τσαρούχης, Φασιανός, Μόραλης κ.ά) μαρτυρούν μια διαφορετική

ποιότητα ζωής.

Ο νέος αιώνας βρίσκει το νησί με δυναμισμό, με αισιοδοξία για το μέλλον του Ανατολικού Αιγαίου. Αυτός ο δυναμισμός οφείλει πολλά στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου και το Τμήμα Κοινωνιολογίας θα εμπνεύσει με τη σειρά του πρωτοβουλίες, ιδέες και σχέδια για την καλύτερη γνωριμία του ακαδημαϊκού και του τοπικού περιβάλλοντος. Η ύπαρξη νεωτερικών στοιχείων με την παράλληλη ανάδειξη των παραδοσιακών πολιτισμικών του χαρακτηρισμάτων, εγγυάται τελικά μια δημιουργικότερη σχέση μεταξύ του Πανεπιστημίου, του τόπου και των ανθρώπων του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1: ΟΔΗΓΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

• Συγγραφή σεμιναριακής εργασίας

Το σεμινάριο αποτελεί έναν οριζόντιο και διαφοροποιημένο τρόπο διδασκαλίας, ο οποίος βασίζεται στη συμμετοχή όλων (διδασκόντων και διδασκόμενων) με έμφαση στην παρουσίαση εργασιών και σχολιασμό τους από τους διδασκόμενους, με τον διδάσκοντα πρωτίστως σε ρόλο σχολιαστή και συντονιστή της συζήτησης.

Το σεμινάριο βασίζεται στις σεμιναριακές εργασίες και η αξιολόγηση προκύπτει από την αξιολόγησή τους. Οι σεμιναριακές εργασίες αφού παρουσιαστούν παραδίδονται στον διδάσκοντα αφού ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις ή οι ελλείψεις που στην διάρκεια της παρουσίασης εντοπιστούν. Η σεμιναριακή εργασία αποτελεί μια συνθετική και πρωτότυπη εργασία. Βασίζεται πρωτίστως στον εντοπισμό και στην επεξεργασία της σχετικής βιβλιογραφίας.

Για να ξεκινήσουμε μια σεμιναριακή εργασία πρέπει να διατυπώσουμε πρώτα την υπόθεση εργασίας, δηλαδή το θέμα αλλά και τον τρόπο με τον οποίο θα το προσεγγίσουμε (μεθοδολογία). Η εργασία θα πρέπει να είναι μια αυτόνομη ενότητα με την έννοια ότι θα έχει αρχή, μέση και τέλος. Σε μια σεμιναριακή εργασία ο φοιτητής/φοιτήτρια αποδεικνύει ότι έχει αποκτήσει μια κριτική αντίληψη για την βιβλιογραφία που έχει επεξεργαστεί. Η εργασία θα πρέπει να αποτελείται από δέκα πέντε περίπου σελίδες με δεδομένο το ποιοτικό της επίπεδο.

Οι σεμιναριακές εργασίες, όπως και οι διπλωματικές αλλά ακόμη και οι διδακτορικές εργασίες είναι πρωτίστως εργασίες εξαντλητικής επεξεργασίας και σύνθεσης της βιβλιογραφίας. Έτσι λοιπόν όταν διατυπώνουμε μια σκέψη με τη βοήθεια ενός άλλου συγγραφέα θα πρέπει να αναφέρουμε στην υποσημείωση: το όνομα του συγγραφέα, το χρόνο έκδοσης του βιβλίου ή του άρθρου, την πόλη έκδοσης, τον εκδοτικό οίκο και τη σελίδα. Π.χ.: Μουζέλης 1978, σ. 15 (βλ. και υποσημείωση). Όταν παραπέμπουμε ξανά στον ίδιο συγγραφέα (π.χ. στο Μουζέλη και στο ίδιο βιβλίο) δεν χρειάζεται να αναφέρουμε ξανά το χρόνο έκδοσης αλλά μόνο το συγγραφέα και την σελίδα: Μουζέλης, *ό.π.*, σ. 16 (*ό.π.* σημαίνει όπως παραπάνω, βλ. και υποσημείωση).

Ωστόσο όλα τα στοιχεία της βιβλιογραφίας θα πρέπει απαραίτητα να αναφέρονται στο τέλος της εργασίας και κάτω από το χωρίο: Βιβλιογραφία. Αυτό θα πρέπει να γίνεται κατά τον εξής τρόπο: Όνομα συγγραφέα, τίτλος του άρθρου ή του βιβλίου, πόλη έκδοσης, χρόνος έκδοσης και εκδοτικός οίκος : π.χ. Μουζέλης, Ν., *Νεοελληνική Κοινωνία. Όψεις υπανάπτυξης*, Αθήνα 1978 (εκδόσεις Θεμέλιο). Αν για παράδειγμα ο χρόνος έκδοσης δεν αναγράφεται, και στα βιβλία που εκδίδονται στην

Ελλάδα αυτό συμβαίνει συχνά τότε γράφουμε: *χ.χ.* (που σημαίνει χωρίς χρόνο έκδοσης).

Στο βαθμό που η ανάπτυξη της σκέψης μας εκβάλλει σε κείμενα άλλων συγγραφέων μπορούμε στην υποσημείωση να αναφέρουμε παράβαλλε (πβλ.), βλ. υποσημείωση. Αν βέβαια εντάξουμε στο κείμενό μας ή στην υποσημείωση ατόφιο μέρος του κειμένου ενός άλλου συγγραφέα τότε θα πρέπει να ανοίγουμε εισαγωγικά. Π.χ.: «Ο Mussolini θύμιζε μια επαρχιακή πριμαντόνα ή δεκανέα της φρουράς σε κωμική όπερα. Όλα τα κόλπα του Hitler φαίνονταν σχεδόν κλεμμένα από τον Charlie Chaplin». Η παραπομπή/υποσημείωση θα πρέπει να αναφέρει όπως και στην προηγούμενη περίπτωση όλα τα στοιχεία (βλ. υποσημείωση).

Όταν θέλουμε να αναδείξουμε και μια άλλη οπτική του προβλήματος που πραγματευόμαστε, ή μια άλλη προσέγγιση διαφορετική με αυτήν του συγγραφέα στον οποίο παραπέμπουμε και για λόγους που αφορούν τη δομή του κειμένου μας ή τη ροή του δεν μπορούμε να την εντάξουμε άμεσα τότε μπορούμε να την αναφέρουμε με συντομία και σαφήνεια στην υποσημείωση. Π.χ. για το ζήτημα του χαρακτήρα της Ελληνικής Κοινωνίας παραπέμπουμε στο Μουζέλη ό., π., σ. 18. Αμέσως μετά μπορούμε να αναφέρουμε την άλλη προσέγγιση (βλ. υποσημείωση).

Στο τέλος της εργασίας θα πρέπει να υπάρχει χωρίο όπου θα αναγράφεται κατά αλφαβητική σειρά όλη η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε και με όλα τα στοιχεία (όνομα συγγραφέα, τίτλος βιβλίου ή άρθρου, πόλη έκδοσης, εκδοτικός οίκος).

Σύστημα παραπομπών (τυπολογία Harvard)

Βιβλίο

Η παραπομπή ενός βιβλίου πρέπει να περιλαμβάνει: συγγραφέα, έτος, πλήρη τίτλο, τόπο έκδοσης βιβλίου, και όνομα εκδότη (π.χ. Λυοτάρ, Ζ. Φ. (1993) *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση*, Αθήνα: Γνώση).

Άρθρο σε Επιστημονικό Περιοδικό

Η παραπομπή ενός άρθρου πρέπει να περιλαμβάνει: συγγραφέα, έτος, τίτλο του άρθρου, τίτλο του περιοδικού, αριθμό τόμου και τεύχους του περιοδικού, και τον αριθμό της πρώτης και της τελευταίας σελίδας του άρθρου (π.χ. Βούλγαρης, Γ. (1995) «Η Πρόσληψη και η αντιμετώπιση του «Άλλου» στην σημερινή Ελλάδα», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 10(5), 81-100).

Άρθρο σε συλλογικό τόμο

Εάν το υλικό προέρχεται από μία συλλογή, τότε η παραπομπή έχει την εξής δομή: Δημούλης, Δ. (1997) «Η νομική προστασία των εθνικών μειονοτήτων», σελ. 119-170, στο Κ. Τσιτσέκλης και Δ. Χριστόπουλος (επιμέλεια) *Το Μειονοτικό Φαινόμενο στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κριτική.

Μορφή και Παρουσίαση

Η εργασία θα πρέπει να δακτυλογραφηθεί ακολουθώντας την γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος 12, ελάχιστο διάστιχο 1,5, αρίθμηση σελίδων στο υποσέλιδο δεξιά, και υποσημειώσεις στο τέλος της σελίδας (όχι στο τέλος του κεφαλαίου ή της εργασίας).

Πτυχιακή Εργασία

Σκεπτικό

Το πόνημα αυτό δίνει στον φοιτητή την ευκαιρία να πραγματοποιήσει μία ανεξάρτητη έρευνα μικρού μεγέθους, καθώς και να έρθει σε επαφή με θέματα και προβλήματα που σχετίζονται άμεσα με την πρωτογενή, ή την δευτερογενή, έρευνα. Η πτυχιακή εργασία έχει ως κυρίως μέλημα την εφαρμογή, ή την κριτική εξέταση, μίας θεωρίας σε σχέση με ένα κοινωνικό πρόβλημα, ή θέμα. Οι φοιτήτριες μπορούν να διαλέξουν ανάμεσα στην συλλογή πρωτογενών στοιχείων, ή την χρήση προϋπαρχόντων πρωτογενών στοιχείων. Όσον αφορά θεωρητικά θέματα που δεν αποδέχονται συλλογή πρωτογενών στοιχείων, ο φοιτητής, πέραν της επισκόπησης της βιβλιογραφίας, θα πρέπει να επιδείξει πρωτοτυπία στην κριτική ανάλυση και ερμηνεία του εν λόγω θεωρητικού θέματος. Η πτυχιακή εργασία μπορεί να χρησιμοποιήσει ή ποιοτικές, ή ποσοτικές μεθόδους ανάλυσης, ή έναν συνδυασμό και των δύο.

Αντικειμενικοί Σκοποί

- Να φέρει σε επαφή τους φοιτητές με τα προβλήματα και τα θέματα που συναντώνται σε ανεξάρτητη έρευνα.
- Να δώσει την δυνατότητα στους φοιτητές να ερευνήσουν κάποιο συγκεκριμένο κοινωνικό θέμα ή πρόβλημα.
- Να εμπλέξει τους φοιτητές στην προβληματική που αναπτύσσεται στην σχέση κοινωνιολογικής θεωρίας και κοινωνικής πραγματικότητας.
- Να προσφέρει στους φοιτητές μία πρώτη εμπειρία συγγραφής μίας πολυσέλιδης έκθεσης.

Αναμενόμενα γνωστικά αποτελέσματα

Πέρα από τα καθαρώς ακαδημαϊκά-γνωστικά αποτελέσματα, κατά τη διάρκεια της έρευνας οι φοιτητές θα αναπτύξουν τις κάτωθι ικανότητες.

- Συστηματική επισκόπηση ενός θέματος κοινωνικού ενδιαφέροντος
- Επιστημονική διερεύνηση ενός θεωρητικού προβλήματος
- Επιλογή και χρησιμοποίηση μίας κοινωνιολογικής μεθοδολογίας και ερευνητικών μεθόδων.
- Σχεδιασμό επιστημονικής έρευνας.
- Ανάλυση δεδομένων.
- Μακροσκελή και εμπειριστατωμένη ανάπτυξη ιδεών.

Κριτήρια αποτίμησης

- Παρουσίαση του κοινωνικού θέματος ή προβλήματος προς έρευνα.
- Παρουσίαση του συγκεκριμένου ερευνητικού ερωτήματος.
- Κατανόηση των θεωριών, των ιδεών, των χαρακτηριστικών, και των τάσεων που σχετίζονται με το συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο.
- Επιλογή και εφαρμογή μίας κοινωνιολογικής θεωρίας στο πρόβλημα.
- Κατανόηση και κατάλληλη επιλογή μεθοδολογίας και μεθόδων.
- Εκτέλεση του ερευνητικού σχεδίου.

- Σαφήνεια της παρουσίασης των πορισμάτων.
- Ανάλυση εις βάθος των πορισμάτων και κριτική αναθεώρηση της θεωρίας κάτω από το φως των πορισμάτων αυτών.
- Δομή, και ικανότητα χειρισμού μίας μακροσκελούς επιχειρηματολογίας.
- Έκφραση και στυλ.
- Πρωτοτυπία σκέψης.

Βαθμολογία

9+

Η εργασία παρουσιάζει και αναλύει το θεματικό αντικείμενο με σαφήνεια. Ο φοιτητής έχει βαθιά γνώση του θέματος και κατανοεί πλήρως τις βασικές έννοιες, τα χαρακτηριστικά, και τις τάσεις που επικρατούν στο συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο. Εύστοχη και εμπειριστατωμένη επιλογή της κοινωνιολογικής θεωρίας, μεθοδολογίας και μεθόδων, για την συλλογή και ανάλυση των συλλεχθέντων στοιχείων. Ορθή ανάλυση των στοιχείων, κριτική ανάλυση, και αξιολόγησης της χρησιμοποιηθείσας θεωρίας. Καθαρή δομή (εισαγωγή, μέρη, συμπεράσματα). Λογική ροή της επιχειρηματολογίας και καθαρό στυλ γραφής. Όλα τα επιχειρήματα τεκμηριώνονται από την έρευνα. Σωστός και πλήρης πίνακας παραπομπών.

8+

Το θεματικό αντικείμενο παρουσιάζεται με σαφήνεια. Η φοιτήτρια προσπαθεί να παρουσιάσει με σαφήνεια το θέμα, έχει πολύ καλή γνώση της βιβλιογραφίας, και αντιλαμβάνεται αρκετά καλά τις βασικές έννοιες, τα χαρακτηριστικά, και τις τάσεις που επικρατούν στο συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο. Καλή επιλογή της κοινωνιολογικής θεωρίας, μεθοδολογίας και μεθόδων συγκέντρωσης και ανάλυσης στοιχείων. Ικανοποιητική ανάλυση των στοιχείων, όπως και προσπάθεια κριτικής ανάλυσης και αξιολόγησης της χρησιμοποιηθείσας θεωρίας που όμως, αν και ορθή, δεν είναι εις βάθος. Καθαρή δομή και καλή ροή του κειμένου. Καλή χρήση της γλώσσας. Τα περισσότερα επιχειρήματα τεκμηριώνονται από την έρευνα. Σωστός και πλήρης πίνακας παραπομπών.

6+

Το θεματικό αντικείμενο είναι αρκετά σαφές. Ο φοιτητής προσπαθεί να παρουσιάσει το θέμα, αλλά χωρίς ιδιαίτερη σαφήνεια, έχει καλή αλλά όχι πλήρη γνώση της βασικής βιβλιογραφίας, και αντιλαμβάνεται κάποιες από τις βασικές έννοιες, χαρακτηριστικά, και τάσεις που επικρατούν στο συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο. Η επιλογή της κοινωνιολογικής θεωρίας, μεθοδολογίας, και μεθόδων είναι ικανοποιητική, όπως και η ανάπτυξη των επιχειρημάτων, αλλά χωρίς να πείθει ότι οι προκριθέντες μέθοδοι είναι οι καλύτερες δυνατές. Η εργασία περιέχει άσχετα ή περιττά στοιχεία. Η παρουσίαση των στοιχείων δεν είναι εις βάθος ούτε είναι πρωτότυπη. Επίσης, η παρουσίαση είναι περιγραφική χωρίς να γίνεται αναλυτική. Αρκετά επιχειρήματα παραμένουν ατεκμηρίωτα. Συντακτικά και γραμματικά σφάλματα. Σωστός και πλήρης πίνακας παραπομπών.

5+

Η παρουσίαση του θεματικού αντικειμένου είναι προβληματική και ασαφής. Το πρόβλημα δεν ορίζεται ούτε αναλύεται με σαφήνεια. Η επιλογή της κοινωνιολογικής

θεωρίας, μεθοδολογίας, και μεθόδων, όπως και η ανάπτυξη των επιχειρημάτων παρουσιάζουν σοβαρά προβλήματα. Η παρουσίαση είναι περιγραφική χωρίς να εστιάζεται στην ανάλυση των στοιχείων. Η δομή δεν είναι καθαρή. Φτωχή χρήση της γλώσσας, και των παραπομπών.

Αναγνωστέα ύλη

Η πλειονότητα των αναγνωσμάτων θα προέρχεται από την έρευνα των φοιτητών και τις υποδείξεις του επιβλέποντος καθηγητού. Επιθυμητή είναι και η μελέτη ιδιαίτερων εργασιών μεθοδολογικής φύσεως που διαθέτει η βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου.

Οδηγίες βασικής δομής

Η εργασία θα πρέπει να ακολουθεί μία λογική δομή, η οποία και θα βρίσκεται κάτω από την εποπτεία του επιβλέποντος καθηγητού. Σε γενικές γραμμές όμως όλες οι πτυχιακές εργασίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν:

Εισαγωγή

Επισκόπηση της βιβλιογραφίας

Μεθοδολογία και μεθόδους

Παρουσίαση πρωτογενών δεδομένων

Ανάλυση και ερμηνεία στοιχείων

Συμπέρασμα

Βιβλιογραφία

Τυχόν παραπομπές

Σύστημα παραπομπών (τυπολογία Harvard)

Βιβλίο

Η παραπομπή ενός βιβλίου πρέπει να περιλαμβάνει: συγγραφέα, έτος, πλήρη τίτλο, τόπο έκδοσης βιβλίου, και όνομα εκδότη (π.χ. Λυοτάρ, Ζ. Φ. (1993) *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση*, Αθήνα: Γνώση.

Άρθρο σε Επιστημονικό Περιοδικό

Η παραπομπή ενός άρθρου πρέπει να περιλαμβάνει: συγγραφέα, έτος, τίτλο του άρθρου, τίτλο του περιοδικού, αριθμό τόμου και τεύχους του περιοδικού, και τον αριθμό της πρώτης και της τελευταίας σελίδας του άρθρου (π.χ. Βούλγαρης, Γ. (1995) «Η Πρόσληψη και η αντιμετώπιση του «Άλλου» στην σημερινή Ελλάδα», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 10(5), 81-100.

Άρθρο σε συλλογικό τόμο

Εάν το υλικό προέρχεται από μία συλλογή, τότε η παραπομπή έχει την εξής δομή: Δημούλης, Δ. (1997) «Η νομική προστασία των εθνικών μειονοτήτων», σελ. 119-170, στο Κ. Τσιτσέκλης και Δ. Χριστόπουλος (επιμέλεια) *Το Μειονοτικό Φαινόμενο στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κριτική.

Μορφή και Παρουσίαση

Η εργασία θα πρέπει να δακτυλογραφηθεί ακολουθώντας την γραμματοσειρά

Times New Roman, μέγεθος 12, ελάχιστο διάστιχο 1,5, αρίθμηση σελίδων στο υποσέλιδο δεξιά, και υποσημειώσεις στο τέλος της σελίδας (όχι στο τέλος του κεφαλαίου ή της εργασίας).

Μέγεθος: 8.000 – 11.000 λέξεις (χωρίς την βιβλιογραφία, τους πίνακες, και τις παραπομπές).

Αριθμός αντιγράφων: Δύο αντίγραφα στην Γραμματεία του τμήματος.

Προθεσμία κατάθεσης της Πτυχιακής Εργασίας:

- **Συγγραφή απαλλακτικής εργασίας**

Η απαλλακτική εργασία αποτελεί μια συνθετική και πρωτότυπη εργασία. Βασίζεται πρωτίστως στον εντοπισμό και στην επεξεργασία της σχετικής βιβλιογραφίας. Για να ξεκινήσουμε μια απαλλακτική εργασία πρέπει να διατυπώσουμε πρώτα την υπόθεση εργασίας, δηλαδή το θέμα αλλά και τον τρόπο με τον οποίο θα το προσεγγίσουμε (μεθοδολογία). Η εργασία θα πρέπει να είναι μια αυτόνομη ενότητα με την έννοια ότι θα έχει αρχή, μέση και τέλος. Το ζητούμενο είναι ένας πρωτότυπος χειρισμός της βιβλιογραφίας ούτως ώστε να αναδειχτούν ζητήματα, τα οποία δεν έχει εντοπίσει η μέχρι τώρα επιστημονική έρευνα. Σε μια απαλλακτική εργασία ο φοιτητής αποδεικνύει ότι έχει αποκτήσει μια κριτική αντίληψη για την βιβλιογραφία που έχει επεξεργαστεί, και ότι κατανοεί τις θεωρίες, τις ιδέες, τα χαρακτηριστικά, και τις τάσεις που σχετίζονται με το συγκεκριμένο ερευνητικό πεδίο. Η απαλλακτική εργασία, είναι πρωτίστως εργασία εξαντλητικής επεξεργασίας και σύνθεσης της βιβλιογραφίας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως το πρώτο στάδιο της πτυχιακής εργασίας, δηλαδή ως βιβλιογραφική επισκόπηση.

Σύστημα παραπομπών (τυπολογία Harvard)

Βιβλίο

Η παραπομπή ενός βιβλίου πρέπει να περιλαμβάνει: συγγραφέα, έτος, πλήρη τίτλο, τόπο έκδοσης βιβλίου, και όνομα εκδότη (π.χ. Λυοτάρ, Ζ. Φ. (1993) *Η Μεταμοντέρνα Κατάσταση*, Αθήνα: Γνώση).

Άρθρο σε Επιστημονικό Περιοδικό

Η παραπομπή ενός άρθρου πρέπει να περιλαμβάνει: συγγραφέα, έτος, τίτλο του άρθρου, τίτλο του περιοδικού, αριθμό τόμου και τεύχους του περιοδικού, και τον αριθμό της πρώτης και της τελευταίας σελίδας του άρθρου (π.χ. Βούλγαρης, Γ. (1995) «Η Πρόσληψη και η αντιμετώπιση του «Άλλου» στην σημερινή Ελλάδα», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, 10(5), 81-100).

Άρθρο σε συλλογικό τόμο

Εάν το υλικό προέρχεται από μία συλλογή, τότε η παραπομπή έχει την εξής δομή: Δημούλης, Δ. (1997) «Η νομική προστασία των εθνικών μειονοτήτων», σελ. 119-170, στο Κ. Τσιτσέκλης και Δ. Χριστόπουλος (επιμέλεια) *Το Μειονοτικό Φαινόμενο στην Ελλάδα*, Αθήνα: Κριτική.

Άλλα στοιχεία παραπομπών

Ποτέ μην εξελληνίζετε τα ξένα ονόματα. Αυτό βέβαια θα εξαρτηθεί και από τη γλώσσα στην οποία είναι γραμμένο και το όνομα του συγγραφέα του βιβλίου ή το άρθρου. Όταν παραπέμπουμε ξανά στον ίδιο συγγραφέα (π.χ. στο Μουζέλη και στο ίδιο βιβλίο) δεν χρειάζεται να αναφέρουμε ξανά το χρόνο έκδοσης αλλά μόνο το συγγραφέα και την σελίδα: Μουζέλης, ό.π., σ. 16 (ό.π. σημαίνει όπως παραπάνω, βλ. και υποσημείωση).

Αν ο χρόνος έκδοσης δεν αναγράφεται, και στα βιβλία που εκδίδονται στην Ελλάδα αυτό συμβαίνει συχνά τότε γράφουμε: χ.χ. (που σημαίνει χωρίς χρόνο έκδοσης). Στο βαθμό που η ανάπτυξη της σκέψης μας εκβάλλει σε κείμενα άλλων συγγραφέων μπορούμε στην υποσημείωση να αναφέρουμε παράβαλλε (πβλ.), βλ. υποσημείωση. Αν βέβαια εντάξουμε στο κείμενό μας ή στην υποσημείωση ατόφιο μέρος του κειμένου ενός άλλου συγγραφέα τότε θα πρέπει να ανοίγουμε εισαγωγικά. Π.χ.: “Ο Mussolini θύμιζε μια επαρχιακή πριμαντόνα ή δεκανέα της φρουράς σε κωμική όπερα. Όλα τα κόλπα του Hitler φαίνονταν σχεδόν κλεμμένα από τον Charlie Chaplin”. Η παραπομπή/υποσημείωση θα πρέπει να αναφέρει όπως και στην προηγούμενη περίπτωση όλα τα στοιχεία.

Όταν θέλουμε να αναδείξουμε και μια άλλη οπτική του προβλήματος που πραγματευόμαστε, ή μια άλλη προσέγγιση διαφορετική με αυτήν του συγγραφέα στον οποίο παραπέμπουμε και για λόγους που αφορούν τη δομή του κειμένου μας ή τη ροή του δεν μπορούμε να την εντάξουμε άμεσα τότε μπορούμε να την αναφέρουμε με συντομία και σαφήνεια στην υποσημείωση. Π.χ. για το ζήτημα του χαρακτήρα της Ελληνικής Κοινωνίας παραπέμπουμε στο Μουζέλη ό., π., σ.18. Αμέσως μετά μπορούμε να αναφέρουμε την άλλη προσέγγιση (βλ. υποσημείωση).

Στο τέλος της εργασίας θα πρέπει να υπάρχει χωρίο όπου θα αναγράφεται κατά αλφαβητική σειρά όλη η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε και με όλα τα στοιχεία.

Μορφή και Παρουσίαση

Η εργασία θα πρέπει να δακτυλογραφηθεί ακολουθώντας την γραμματοσειρά Times New Roman, μέγεθος 12, ελάχιστο διάστιχο 1,5, αρίθμηση σελίδων στο υποσέλιδο δεξιά, και υποσημειώσεις στο τέλος της σελίδας (όχι στο τέλος του κεφαλαίου ή της εργασίας).

Μέγεθος: 25-30 σελίδες (συμπεριλαμβανομένων της βιβλιογραφίας, των πινάκων, και των παραπομπών).

• Οδηγός Συγγραφής Δοκιμίων

Βασικά θέματα:

1. Το δοκίμιο αποτελεί ένα ανεξάρτητο κείμενο που απαντά σε μια συγκεκριμένη ερώτηση. Η ερώτηση μπορεί να είναι περιγραφική (π.χ. Μέσω ποιών αξιολογήσεων η Φινλανδία μπήκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση; Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της σκέψης του Τοκβίλ για την δημοκρατία;) ή πιο αναλυτική (π.χ. Σύγκριση μεταξύ της Σουηδικής

και της Φινλανδικής ουδετερότητας κατά τη διάρκεια το Ψυχρού Πολέμου). Στην ιδανική περίπτωση, συνδυάζουμε και τους δυο τρόπους, χρησιμοποιώντας περιγραφές, με σκοπό να υποστηρίξουμε αναλυτικά τα επιχειρήματά μας.

2. Το θέμα του δοκιμίου πρέπει να συμφωνηθεί με τον καθηγητή πριν την παράδοση. Τα δοκίμια τις περισσότερες φορές είναι συνδεδεμένα με το περιεχόμενο του μαθήματος ή εστιάζουν σε ένα συγκεκριμένο θέμα. Ο εξεταστής έχει κάθε δικαίωμα να αποφασίσει αν το θέμα του δοκιμίου ανταποκρίνεται στο πεδίο εφαρμογής του μαθήματος ή του αναπτυσσόμενου προς μελέτη ζητήματος.

3. Όταν γράφουμε ένα δοκίμιο, το σύστημα παραπομπών και αναφορών πρέπει να χρησιμοποιείται και να παραμένει συνεπές σε όλο το κείμενο. Υπάρχουν πολλά συστήματα, όμως εδώ το βασικό επιχείρημα είναι ότι πρέπει να χρησιμοποιηθεί το ίδιο σύστημα σε όλο το κείμενο. Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ μεταβείτε στην ενότητα «Τεχνικά Χαρακτηριστικά» αυτού του οδηγού.

4. Ο αριθμός των σελίδων σε σχέση με τις διδακτικές μονάδες δεν είναι σταθερός. Ωστόσο, σαν άτυπος κανόνας 12-15 σελίδες κειμένου κερδίζουν 3 ECTS. Για τα μαθήματα που περιλαμβάνουν παρουσίαση εργασίας, και όχι μόνο τη συγγραφή δοκιμίου, ο αριθμός σελίδων που απαιτείται δύναται να είναι μικρότερος. Το διάστιχο πρέπει να είναι 1,5 και το μέγεθος της γραμματοσειράς 12. Πειραματισμοί με τις ρυθμίσεις της σελίδας δε συνιστώνται, αφού θα ενοχλήσουν τον εξεταστή χωρίς κανένα επιπρόσθετο κέρδος.

Προσοχή, το δοκίμιο πρέπει πάντα να έχει συμφωνηθεί με τον αντίστοιχο εξεταστή. Μόλις τελειώσει η «διαπραγμάτευση» με τον καθηγητή ή την καθηγήτρια για το θέμα του δοκιμίου, ο φοιτητής οφείλει να εξετάσει το θέμα και τις αναφορές ξεχωριστά. Είναι προτιμότερο να είναι έτοιμος να εκφράσει και τις δικές του προτάσεις. Με αυτή την έννοια, μπορεί να επηρεάσει την επιλογή του θέματος και των αναφορών. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει σχετική προετοιμασία για το δοκίμιο, αναφορικά με τις απόψεις και τα πιθανά επιχειρήματα, είναι πολύ πιθανόν ο εξεταστής να μην μείνει ευχαριστημένος.

Κατά τη διάρκεια της συγγραφής ενός δοκιμίου, είναι πολύ πιθανό να αλλάξει το θέμα έμφασης. Εάν όμως υπάρχει σημαντική αλλαγή, τότε θα πρέπει να επαναδιαπραγματευθεί το θέμα με τον εξεταστή.

Ο σκοπός της ανεξάρτητης μελέτης εξυπηρετείται αν ένα θέμα έχει συμφωνηθεί από την αρχή, και βάσει αυτού η προβληματική σχηματίζεται από τη μελέτη υλικού, ακολουθώντας παρόμοιο τρόπο με αυτό της συγγραφής διατριβής. Τα πλεονεκτήματα αυτής της μεθόδου είναι η ατομική έρευνα/αναζήτηση του φοιτητή σε βιβλία και άρθρα που αποσαφηνίζουν την προβληματική του δοκιμίου.

Ο καθορισμός μιας αυστηρής προβληματικής είναι επίσης δυνατός, αν η αξιολόγηση της εργασίας επιτρέπει τέτοια μέθοδο. Ο φοιτητής μπορεί επίσης να συμβουλευτεί τον εξεταστή για προτάσεις που αφορούν στα βιβλία και στην προβληματική του δοκιμίου.

Η μέθοδος που συνήθως επιλέγεται είναι ο φοιτητής να έχει πρώτες σκέψεις πάνω στην προβληματική και μερικές αναφορές, οι οποίες αργότερα συζητούνται με τον εξεταστή. Το θέμα της εργασίας, ιδανικά, ισορροπεί μεταξύ των ενδιαφερόντων του φοιτητή, το γενικό θέμα του μαθήματος και τις προτάσεις του εξεταστή.

Απόψεις και παρατηρήσεις

Ως ένα βαθμό, το δοκίμιο είναι συνώνυμο της άποψης και της προσέγγισης. Ο σκοπός του είναι να αναπτύξει ιδιαίτερες προοπτικές για ένα συγκεκριμένο θέμα. Το συμπέρασμα συνήθως προκύπτει ξεκινώντας από το ιστορικό υπόβαθρο και φτάνοντας στο βασικό θέμα. Η δημιουργία συνδέσεων, η προώθηση της ατομικής γνώμης (επιχειρήματα βασισμένα στα γεγονότα) θεωρούνται ενθαρρυντικά υπό το πρίσμα της πνευματικής και δημιουργικής διαδικασίας του δοκιμίου. Η δημιουργικότητα και οι γνώμες ενθαρρύνονται στο πλαίσιο της πνευματικής και επιστημονικής αντιπαράθεσης: οι φοιτητές αντί να παραθέτουν γνώμες, ενθαρρύνονται να παρουσιάσουν υποθέσεις, δομημένες στα πλαίσια της γνώσης, προσφέροντας στον αναγνώστη, κάτι πέρα από την κρίση του φοιτητή για ένα θέμα.

Τα δοκίμια δεν απαιτούν την εξαντλητική ανάλυση ενός συγκεκριμένου θέματος στην ολότητά του, αλλά αντίθετα την επικέντρωση στην παρουσίαση ενός μικρού μέρους του πεδίου εφαρμογής του. Τα δοκίμια είναι κατάλληλα, για παράδειγμα, στην ανάπτυξη της προβληματικής μιας μελλοντικής διπλωματικής εργασίας, παίζοντας με διάφορα είδη ερευνητικών ευρημάτων. Πρόσθετα, η πληθώρα των λεγόμενων διπλωματικών διατριβών αυξάνουν τη σημασία των δοκιμίων και των δεξιοτήτων γραφής δοκιμίων.

Τα δοκίμια γενικά απαιτείται να έχουν τόσο συγκριτική, όσο και αξιολογική προσέγγιση. Υπάρχουν πολλοί τρόποι για να διακρίνουμε τη βασική προβληματική ενός δοκιμίου. Οι φοιτητές συνήθως προτείνουν θέματα εργασιών που παίρνουν τη μορφή περίληψης βιβλίου ή της παρουσίασης μιας δημοσίευσης. Ωστόσο, μια απλή περίληψη δεν μπορεί να θεωρηθεί δοκίμιο. Αυτό αλλάζει, αν 1ον) ο συγγραφέας στοχεύει να αναλύσει το βιβλίο και να το συγκρίνει με άλλες ερμηνείες. Τέτοια αναλυτική προσέγγιση απαιτεί σημαντικές γνώσεις που οι φοιτητές συνήθως δεν έχουν και απαιτεί πολύ χρόνο. Η κεντρική ιδέα εδώ, είναι ότι η περιγραφή δεν είναι αρκετή: η προβληματική που δομεί το δοκίμιο πρέπει να βρεθεί.

Για παράδειγμα, ένας φοιτητής μπορεί να επιλέξει ένα βιβλίο για την ανάπτυξη της ΕΕ στη βάση της. Παρατηρεί ότι το βιβλίο αναφέρεται σ τη γέννηση των προκατόχων της ΕΕ στο πλαίσιο της πολιτικής της Γαλλίας με τη Γερμανία. Ο ίδιος το βρίσκει εκπληκτικό, αφού έχει μάθει για παράδειγμα, από την επικαιρότητα, να διαχωρίζει τη γέννηση της ΕΕ από την οπτική των σχέσεων μεταξύ Δύσης και Ανατολής. Μπορεί να αποζητήσει την ερμηνεία του βιβλίου μέσα από μια ανάλυση αυτής της οπτικής.

Ένα άλλο ζήτημα, 2ον) είναι να βασίσει το δοκίμιο στην προβληματική/οπτική ενός συγκεκριμένου βιβλίου ή ενός μέρος του και να την ολοκληρώσει με πρόσθετο υλικό.

Για παράδειγμα, ένας φοιτητής μπορεί να επιλέξει ως βάση ένα βιβλίο για τις φάσεις της ΕΕ. Ανακαλύπτει ότι οι ρίζες των προκατόχων της ΕΕ εμπλέκονται τόσο στη Γαλλική προβληματική περί της Κατοχής, όσο στη εγχώρια Γερμανική και την Γαλλική πολιτική στις αρχές του 1950. Αποφασίζει να συμπληρώσει την προβληματική στο ζήτημα με το να εξοικειωθεί με άλλο υλικό και συζητώντας τη νέα προβληματική που μόλις βρήκε.

Το τρίτο ζήτημα, 3ον) είναι να επιλέξει εκ των προτέρων τη συγκριτική προβληματική και το υλικό.

Για παράδειγμα, η προβληματική μπορεί να είναι ως εξής: «Ερμηνεύοντας τα έργα των McNeill, Eisenstadt και Tilly σχετικά με την γέννηση της νεωτερικότητας». Για να επιτευχθεί μια καλή προσπάθεια δεν αρκεί απλά να συνοψισθούν οι ερμηνείες των θεωριών από κάθε βιβλίο. Απαιτείται από το φοιτητή μια μεγαλύτερη προσωπική

κατάθεση. Για το εν λόγω δοκίμιο, πρέπει να επιλέξει ένα κριτήριο για σύγκριση, βασιζόμενο στην ανάλυση του υλικού. Το δοκίμιο από μόνο του παρουσιάζει τα βασικά χαρακτηριστικά, τις διαφορές και τα κοινά από τις θεωρίες, μέσω της σύγκρισης των βιβλίων, στη βάση του επιλεγθέντος κριτηρίου. Ένα πλήρως επιτυχημένο δοκίμιο αναμένεται να αποσαφηνίζει, για ποιο λόγο οι θεωρίες είναι έτσι και γιατί διαφέρουν η μία από την άλλη.

Το τέταρτο ζήτημα, 4ον) μπορεί να είναι ότι η προβληματική ανακύπτει π.χ. από μια επίκαιρη συζήτηση ή υλικό από τις ειδήσεις και ο φοιτητής αρχίζει να ερευνά το θέμα μέσα από επίκαιρο υλικό.

Για παράδειγμα η προβληματική θα μπορούσε να είναι: «Η Εθνοκάθαρση και η χρήση της ως πολιτικό εργαλείο στη σύγχρονη ιστορία», εμπνευσμένη από την υπόθεση της πρώην Γιουγκοσλαβίας.

Ανάλυση σε ένα δοκίμιο

Η επεξεργασία πρέπει να γίνεται συνεκτικά, βασιζόμενη στην επιλεγμένη ανάλυση. Ουσιαστικά κάποιος μπορεί να χωρίσει τμήματα από ένα δοκίμιο που είναι παρόμοια με αυτά σε μια διατριβή ενός υποψηφίου: εισαγωγή – επεξεργασία – συμπέρασμα. Αυτός οφείλει να είναι ένας γενικός οδηγός και όχι ένας αδιάσπαστος κανόνας.

Μερικές φορές μπορεί να είναι κατάλληλο ανάλογα με το θέμα, μια «συγκλονιστική» ή μια άμεση εισαγωγή ή μια εκπληκτική παραπομπή χωρίς πρόλογο για εισαγωγή. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το τέλος μπορεί να λειτουργεί σωστά χωρίς καθαρό επίλογο.

Στην εισαγωγή μπορεί κάποιος, κατά κάποιο τρόπο, να μπει κατευθείαν στο θέμα ή στο τελικό στάδιο του δοκιμίου. Αυτή η μέθοδος είναι κυρίως οικεία με τις ταινίες. Οι ταινίες πολλές φορές αρχίζουν με ένα γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι κομμάτι του μέσου ή του τέλους της ταινίας. Από εκεί, η ταινία κινείται πίσω στο χρόνο- για παράδειγμα μέσω αναμνήσεων του ήρωα- και λίγο πριν το τέλος φτάνει στην πρώτη σκηνή, ώστε ο θεατής να μπορεί να καταλάβει τη σωστή σειρά των γεγονότων και τη σωστή προοπτική. Η ανάλυση μπορεί να ακολουθήσει μια σειρά κανόνων, αρκεί αυτοί να είναι κατάλληλοι για την προβληματική που έχει επιλεγθεί για το δοκίμιο.

Χαρακτηριστικά καλού δοκιμίου

- Σχετικό με το θέμα
- Η παράθεση να γίνεται σωστά
- Προσπάθεια για συνολική αντικειμενικότητα
- Σωστή δόμηση (θα πρέπει π.χ. πάντα να διαχωρίζεις το δοκίμιο σε κεφάλαια και να συμπεριλαμβάνεις υπότιτλους/επικεφαλίδες)
- Ενθουσιασμός
- Εντυπωσιασμός, μέσω του τρόπου συζήτησης του θέματος

Συνηθισμένα λάθη

- Απώλεια άποψης/θέματος. Το γενικό θέμα είναι κατάλληλο, αλλά χωρίς άποψη ή θέμα το δοκίμιο υστερεί. Το κείμενο είναι ρευστό χωρίς καθαρή κατεύθυνση.

- Να μη γνωρίζεις το αναγνωστικό σου κοινό που στοχεύεις!
- Η γλώσσα σου είναι δύσκολο να κατανοηθεί και/ή είναι απλή και φτωχή. Η κατοχή και διατήρηση μιας καλής ακαδημαϊκής γλώσσας συγγραφής είναι μέγιστη αναγκαιότητα για να δημιουργήσεις κατανοητό υλικό.
  - Αδύναμη δομή. Δεν πρέπει να χάνεις τον πυρήνα του δοκιμίου. Επαναπροσδιόρισέ τον σε κάθε κεφάλαιο και υποστήριξε τα επιχειρήματά του.
  - Ανεπαρκείς και πενιχρές (πολύ λίγες) αναφορές.
  - Πολλές επαναλήψεις. Να μιλάς για το ίδιο θέμα με πολλούς διαφορετικούς τρόπους ή να αποκτάς τον ρόλο του «κήρυκα».
  - Πρόβλημα με την χρήση αναφορών. Οι αναφορές που χρησιμοποιείς είναι μακροσκελείς ή πολύ λίγες σε αριθμό. Χρησιμοποίησέ τις με μέτρο. Οι αναφορές πρέπει να παρουσιάζουν κάτι ασυνήθιστο, για παράδειγμα μια σίγουρη ατμόσφαιρα ή δογματισμό στη γλώσσα. Συνήθως ο καλύτερος τρόπος για να φανερώσεις τις ιδέες σου είναι η χρήση των δικών σου λέξεων.
  - Το δοκίμιο είναι πολύ μεγάλο. Η μη χρήση των απαραίτητων περικοπών είναι λάθος σε αυτή την περίπτωση. Χρησιμοποίησε την λεγόμενη τεχνική «κορυφή του παγόβουνου» δείχνοντας στον αναγνώστη το αποκορύφωμα της έρευνας και προσφέροντας την επιμήκη ποσότητα γνώσης «από κάτω».

Τεχνικά χαρακτηριστικά

Τα δοκίμια μπορούν να περιέχουν υπότιτλους/επικεφαλίδες, αλλά δε χρειάζονται να απαριθμούνται. Οι υπότιτλοι είναι ένας αποτελεσματικό τρόπος για να δομήσεις την παρουσίαση. Ο διαχωρισμός παραγράφων πρέπει να καταδεικνύει καθαρά τα όρια και τις σχέσεις ανάμεσα στα ζητήματα και τα διαφορετικά περιγράμματα και πλαίσια. Χρησιμοποίησε τις υποσημειώσεις με μέτρο. Η πρώτη ύλη πρέπει να γίνεται εμφανής, μέσω μιας μεθόδου αποσπασμάτων που θα πρέπει να είναι συνεπής σε όλο το κείμενο. Η βιβλιογραφία πρέπει να είναι επισυνημμένη στο τέλος του δοκιμίου. Η γλώσσα που θα χρησιμοποιηθεί πρέπει να είναι κατάλληλη για το ακαδημαϊκό ύφος του δοκιμίου, με το «κατάλληλη» να μη σημαίνει «βαρετή». Δεν υπάρχει σκληρός κανόνας για το μέγεθος του δοκιμίου. Αυτό που θεωρείται πιο σημαντικό από το μέγεθος είναι το θέμα της έρευνας και η προσωπική προσπάθεια του φοιτητή. Για ακόμη μια φορά, μια καλή αναφορά για το μέγεθος του δοκιμίου είναι αυτή των 12-15 σελίδων, ισάξιων των 3 ECTS μονάδων.

• **Οδηγός Συγγραφή Μελέτης**

Μία εργασία μελέτης (essay) αποτελείται από τα εξής μέρη:

- *Θέση*: η βασική ιδέα και πρόταση της μελέτης, η οποία θα αναπτυχθεί με επιχειρήματα. Πρέπει να είναι συγκεκριμένη και εξειδικευμένη για να αναλυθεί σε μια σύντομη εργασία. Η θέση να αναφέρεται από την αρχή, να επαναλαμβάνεται σε κάποια άλλα στάδια της μελέτης και να διέπει όλη την μελέτη.
- *Κίνητρο*: γιατί επιλέγει το θέμα της εργασίας, οι λόγοι για τους οποίους ασχολείται ο συγγραφέας και γιατί θα ενδιέφερε κάποιο ακροατήριο το θέμα. Αυτό αναφέρεται κυρίως στις πρώτες παραγράφους της εισαγωγής της μελέτης.

- *Τεκμήρια*: τα στοιχεία- γεγονότα, παραδείγματα, λεπτομέρειες, στα οποία αναφέρεται, συνοψίζει ή παραθέτει ο συγγραφέας με τα οποία υποστηρίζει τη θέση του. Πρέπει να υπάρχουν αρκετά τεκμήρια για να είναι πειστικός προς το ακροατήριο
- *Ανάλυση*: η μέθοδος με την οποία καταγράφονται, ερμηνεύονται και σχολιάζονται τα στοιχεία. Η μελέτη απαιτεί περισσότερη ανάλυση παρά περιλήψεις ή παραθέσεις.
- *Λέξεις-κλειδιά*: συγκεκριμένες λέξεις ή φράσεις που αφορούν το θέμα και εμπεριέχονται στο κείμενο και εννοούν υποθέσεις (πεποιθήσεις για τη ζωή, την ιστορία, λογοτεχνία κ.α.)
- *Δομή*: η συχνότητα των βασικών και των ειδικών θεματικών της μελέτης. Η δομή πρέπει να ακολουθεί μια λογική σειρά και τα μέρη να ενώνονται μεταξύ τους.
- *Πηγές*: άτομα ή έγγραφα από τα οποία αντλείται το υλικό για να υποστηριχθεί το όποιο επιχείρημα. Πρέπει να χρησιμοποιούνται σωστά στο κείμενο και να παρατίθενται με συγκεκριμένο σύστημα για τεκμηρίωση τους.
- *Τίτλος*: να είναι ενδιαφέρον, δημιουργικός και ταυτόχρονα να παρέχει πληροφόρηση για το θέμα. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα παράδοξο ή μια φράση από τις πηγές, και να χρησιμοποιηθεί βασικός τίτλος και ένας υπότιτλος

Σχεδιάγραμμα μελέτης

- Εισαγωγή

- Στοιχειώδης πληροφόρηση του θέματος
- Εισαγωγή του ειδικού θέματος (της θέσης)
- Ερωτήσεις ή προβληματικές που αφορούν το θέμα
- Εισάγεται η άποψη του συγγραφέα για την βασική ερώτηση ή προβληματική
- Παρατίθεται η δομή της μελέτης (τι θα αναλυθεί στα κεφάλαια της μελέτης)

2. Κυρίως μέρος

- οργανωμένο σε παραγράφους, με βάση το σχέδιο μελέτης
- η κάθε παράγραφος να οργανώνεται γύρω από ένα συγκεκριμένο θέμα με μια βασική ιδέα
- προτιμήστε να γράφετε από τις σημειώσεις σας
- παράφραση και περίληψη βασικών σημείων από τις πηγές
- μη χρησιμοποιείτε μεγάλα αποσπάσματα πηγών σε εισαγωγικά
- πάντα να αναφέρεται η πηγή του κειμένου

- Επίλογος

- να επιβεβαιώνει την άποψη του συγγραφέα
- σύντομη περίληψη βασικών επιχειρημάτων και τεκμηρίων
- να μην αναφέρονται εδώ σημαντικά τεκμήρια που δεν αναφέρθηκαν στο κυρίως μέρος

Οδηγίες για το σύστημα παράθεσης

- Πάντα να γίνεται παράθεση πηγών για αποφυγή της λογοκλοπής
- Να παρατίθενται κομμάτια που χρησιμοποιήθηκαν στο κείμενο
- Να παρατίθενται πηγές για σχεδιαγράμματα, εικόνες, πίνακες κ.α.
- Υπάρχουν 2 βασικά συστήματα: του Harvard και του Vancouver. Χρησιμοποιήστε ένα από αυτά, αλλά όχι και τα δύο ταυτόχρονα! Παρακάτω παρουσιάζεται το σύστημα Harvard.
- Οι πηγές να μπαίνουν με αλφαβητική σειρά στο τέλος της μελέτης χωρίς αριθμούς
- Στο κείμενο να χρησιμοποιούνται υποσημειώσεις (footnotes) με τα στοιχεία της πηγής
- Εάν επαναλαμβάνεται αμέσως η πηγή να μπαίνει η λέξη Ibid και η σελίδα μόνο.
- Εάν επαναλαμβάνεται σε κάποιο άλλο σημείο η ίδια πηγή να αναφέρεται μόνο το επώνυμο του συγγραφέα και η σελίδα
- Για πηγές από το διαδίκτυο, να αναφέρεται η ημερομηνία που ανακτήθηκαν τα στοιχεία
- Εάν οι συγγραφείς ενός εντύπου είναι περισσότεροι τότε μετά το πρώτο όνομα βάζουμε τη φράση et al.

Παραδείγματα

1. Harvard

Παράθεση μέσα στο κείμενο

...(Peters 2000:14). ... (Peters 2000:14-16).

Όπου Peters το επώνυμο του συγγραφέα, 2000 η χρονολογία έκδοσης του εντύπου και 14 η σελίδα της πηγής, όλα σε παρένθεση με : για να ξεχωρίζει η σελίδα/δες

Το ίδιο μπορεί να γίνει ως εξής: Όπως αναφέρει ο Peters (2000:14), ...

1. Βιβλία: Επώνυμο, Αρχικό μικρού ονόματος. Ημερομηνία έκδοσης. *Τίτλος με πλάγια γράμματα*. Τόπος έκδοσης: εκδοτικός οίκος

Peters, R. 1997. *The science of beadwork*. New York: Oxford

2. Κεφάλαια σε βιβλία με κάποιο εκδότη (editor): το επώνυμο του ξεχωριστού συγγραφέα, το αρχικό του μικρού ονόματος του. Ημερομηνία έκδοσης του βιβλίου. Ο τίτλος με κανονικά γράμματα. Στο ...επώνυμο τους εκδότη, αρχικό μικρού ονόματος εκδότη. Και σε παρένθεση το εξής (Ed). αν οι εκδότες είναι περισσότεροι το εξής (Eds). *Ο τίτλος του βιβλίου με πλάγια γράμματα*. Τόπος έκδοσης: εκδοτικός οίκος: σελίδες.

Chetty, K. 2001. The place of values in a world of facts. In Arris, C. (Ed). *The nature of knowledge*. London: Prentice-Hall: 124-139.

3. Άρθρα από επιστημονικά περιοδικά: Επώνυμο του συγγραφέα, αρχικό του μικρού ονόματος του. Ημερομηνία έκδοσης του περιοδικού. Τίτλος του άρθρου με

κανονικά γράμματα. Το όνομα του επιστημονικού περιοδικού με πλάγια γράμματα. Αριθμός του τόμου του περιοδικού:σελίδες, μήνας έκδοσης.

Johnson, S. 2006. Towards a Keynesian model of economics. *Economics Today*. 19:33-39, September.

4. Διαδίκτυο: επώνυμο συγγραφέα, αρχικό μικρού ονόματος. Ημερομηνία έκδοσης. Τίτλος άρθρου. Παράθεση ιστοσελίδας. (ημερομηνία που διαβάστηκε το υλικό)

Stamp, G. 1997. Domains of work. www.bioss.mwebhosting.net/phase_1. (6 Dec 2009)

5. Άρθρα εφημερίδων: επώνυμο συγγραφέα, αρχικό μικρού ονόματος. Ημερομηνία έκδοσης. Τίτλος άρθρου. Όνομα εφημερίδας με πλάγια γράμματα: αριθμός φύλλου έκδοσης, μήνας και μέρα έκδοσης.

Pop, C.A. 2003. Should privatization prosper? *The Guardian*: 15, March 11.

Παρακαλώ να προσεχθούν τα σημεία στίξης κατά τη παράθεση και σύνταξη της βιβλιογραφίας και των πηγών.

Περίληψη

Μικρά σημειώματα έκτασης 8-10 γραμμών όπου αναφέρεται το βασικό θέμα του συγγραφέα καθώς και οι βασικές παράμετροι που το αφορούν. Να είναι κατατοπιστικό και σύντομο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2: ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ /ΤΡΙΩΝ

<http://www.soc.aegean.gr/ext-files/pm/pps/2017-340-gr.pdf>

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών είναι ιδιαίτερα σημαντική για την ολοκλήρωση των δεξιοτήτων που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, μέσω της πρακτικής εξάσκησης σε επιχειρήσεις, ΜΚΟ και δημόσιους φορείς σε αντικείμενα σχετικά με αυτά που σπουδάζουν.

Στο Τμήμα Κοινωνιολογίας(όνομα Τμήματος) υλοποιείται το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης από το Ακαδημαϊκό Έτος 2002/3. Η Πρακτική Άσκηση εντάχθηκε στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος στο 6ο και 8ο εξάμηνο ως κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα, σύμφωνα με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (αριθμ. Συνεδρίασης της Προσωρινής Γ.Σ του Τμήματος Κοινωνιολογίας της υπ. Αριθμ. 41/15.05.2003 και ακολούθησε επικύρωση από τη Σύγκλητο του Ιδρύματος (αριθμ. Συνεδρίασης (αριθμ. Συνεδρίασης 54,24.09.2002). Ήδη στις ετήσιες εκδόσεις του Οδηγού Σπουδών του Τμήματος για τα προηγούμενα ακαδημαϊκά έτη γίνεται αναφορά

στη σκοπιμότητα, και τους στόχους της Πρακτικής Άσκησης, επιδιώκοντας ως Τμήμα Κοινωνιολογίας την καλή πληροφόρηση και την ευαισθητοποίηση των φοιτητών/τριών από το πρώτο έτος σπουδών τους.

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης συνεργάζεται με καθηγητές, του Τμήματος Κοινωνιολογίας οι οποίοι προτείνουν φορείς που παρουσιάζουν στη δραστηριότητά τους συνάφεια με τα μαθήματα που διδάσκουν και επιπλέον παρακολουθούν τους φοιτητές/τριες κατά τη διάρκεια ολοκλήρωσης της πρακτικής τους άσκησης σε αυτούς. Επίσης το Γραφείο είναι στελεχωμένο από προσωπικό με σπουδές στις κοινωνικές επιστήμες, και με καλή γνώση της τοπικής κοινωνίας και των φορέων σε πανελλαδικό επίπεδο, κυρίως αυτών που δραστηριοποιούνται στην παροχή κοινωνικών υπηρεσιών.

Τα παραπάνω καθώς και η καλή γνώση Η.Υ κυρίως για τα θέματα παρακολούθησης, αξιολόγησης και μετα-παρακολούθησης των φοιτητών και γενικότερα η εξοικείωση με τα συστήματα παρακολούθησης αποτελούν κριτήρια επιλογής των συνεργατών στο Γραφείο Πρακτικής Άσκησης, ώστε η συνεργασία με τους φοιτητές να ολοκληρώνεται απρόσκοπτα.. Επισημαίνεται ότι η εργασία αυτή ιδιαίτερα από το ακαδημαϊκό έτος 2013-14 είναι εξαιρετικά απαιτητική λόγω της υποχρεωτικής ηλεκτρονικής εγγραφής των φοιτητών που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε δύο πληροφορικά συστήματα, ένα στο πλαίσιο του Πανεπιστημίου Αιγαίου και ένα σε πανελλαδικής εμβέλειας δίκτυο που ορίζει το Υπουργείο Παιδείας.

Γενικότερα οι αρμοδιότητες του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης είναι :

- Η υποστήριξη στα οργανωτικά και διοικητικά θέματα της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών του Τμήματος Κοινωνιολογίας
- Η επικοινωνία με τους φοιτητές κατά τη διάρκεια των μαθημάτων Πρακτικής Άσκησης, κατά την υλοποίηση αυτής και μετά την υλοποίηση αυτής
- Η τήρηση του αρχείου και των φακέλων της Πρακτικής Άσκησης ανά έτος
- Η προετοιμασία για τη διοργάνωση από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης Ημερίδων για την προβολή του μαθήματος και του Προγράμματος
- Η τήρηση των πρακτικών από συναντήσεις και Ημερίδες
- Η επικοινωνία με τους υπευθύνους των φορέων και των επιχειρήσεων, όπου πραγματοποιείται η Πρακτική Άσκηση.
- Η εξέλιξη και αναβάθμιση υπάρχοντος συστήματος παρακολούθησης και αξιολόγησής του

Οργάνωση της Πρακτικής Άσκησης στον Ακαδημαϊκό χώρο

Το Πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης αποτελεί ένα από τα μαθήματα που απαιτούνται για τη λήψη πτυχίου και κάθε φοιτητής/τρια μπορεί να έχει μια φορά συμμετοχή κατά τη διάρκεια των σπουδών του/της. Με την υποβολή ειδικού αιτήματος προς το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης μπορεί να συμμετάσχει σε ειδικές περιπτώσεις και δεύτερη φορά με την υποστήριξη του Γραφείου και με την σχετική επιπρόσθετη ενίσχυση που αυτό θα σημαίνει στο βιογραφικό του. Η επιλογή αυτή που γίνεται σε υποψήφιους για Πρακτική Άσκηση φοιτητές/τριες του βου και του δου εξαμήνου διενεργείται από επιτροπή με συγκεκριμένα κριτήρια επιλογής, όπως οι αποδόσεις του και η συγκέντρωση αριθμού διδακτικών μονάδων έως την περίοδο υποβολής αίτησης συμμετοχής, την προηγούμενη εμπειρία του σε εφαρμογές της επιστήμης καθώς και οι

δεξιότητες που κρίνεται ότι μπορούν να αναπτυχθούν.

Στη συνέχεια αποστέλλονται οι επιστολές συνεργασίας στους φορείς, οι οποίοι έχουν επιδείξει ενδιαφέρον στο παρελθόν, αλλά και σε νέους φορείς με τις οποίες διευκρινίζονται οι στόχοι του Προγράμματος Πρακτικής Άσκησης για το τέλος του εαρινού εξαμήνου και προδιαγράφεται το περίγραμμα θέσης της απασχόλησης των φοιτητών σε συνεργασία με τον επόπτη στους χώρους εργασίας.

Στο χρονικό αυτό διάστημα πραγματοποιούνται όλες οι προπαρασκευαστικές διαδικασίες για την οργάνωση του Προγράμματος και γίνονται όλες οι αναγκαίες επαφές με τους υπεύθυνους συντελεστές στο Πρόγραμμα. Μετά τις επίσημες απαντήσεις των φορέων δημοσιοποιείται στους φοιτητές ο κατάλογος με τους φορείς, και οι φοιτητές υποβάλλουν αίτηση στο γραφείο Πρακτικής Άσκησης και εκδηλώνουν την προτίμησή τους για κάποιες θέσεις. Όταν ολοκληρωθούν οι αιτήσεις οι υπεύθυνοι Καθηγητές κάνουν την επιλογή των φοιτητών/τριών, ενώ για κάθε φοιτητή/τρια που συμμετέχει στην Πρακτική Άσκηση ορίζεται επιβλέπων Καθηγητής γνωστικού αντικείμενου σχετικού με το χαρακτήρα της θέσης. Σημειώνεται, ότι οι Καθηγητές δηλώνουν ποια θέματα επιθυμούν να επιβλέψουν μετά από ενημέρωσή τους για τις θέσεις στις οποίες τοποθετούνται οι φοιτητές και συμμετέχουν στο μάθημα πρακτικής άσκησης ενημερώνοντας, ο καθένας για το γνωστικό του αντικείμενο και τον τομέα ευθύνης του τους φοιτητές.

Στη συνέχεια ο φορέας της Πρακτικής Άσκησης ενημερώνεται για τα ονόματα των φοιτητών/τριών και του επιβλέποντος Καθηγητή και επικοινωνεί μαζί τους για να ορισθεί με μεγαλύτερη ακρίβεια το έργο που θα παραχθεί στο πλαίσιο της Πρακτικής Άσκησης, ενώ ταυτόχρονα ορίζεται επιβλέπων που θα παρακολουθεί την Πρακτική Άσκηση του φοιτητή στο χώρο εργασίας..

Το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης είναι υπεύθυνο για όλη την προετοιμασία του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης και προς την κατεύθυνση αυτή συνεργάζεται με τους φοιτητές, την Γενική Συνέλευση του Τμήματος, με τις επιχειρήσεις, (μέσω των στελεχών που έχουν οριστεί υπεύθυνοι για την παρακολούθηση των φοιτητών) και με τις υπόλοιπες δομές του ΔΑΣΤΑ.

Η διαδικασία επικοινωνίας με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις αφορούν

- Στη διαπίστωση ενδιαφερόντων από τους φορείς σχετικά με τις ανάγκες που έχουν για την αξιοποίηση επιστημονικού δυναμικού στο πλαίσιο της Π.Α για ένα συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.
- Στην επικοινωνία με νέους φορείς που παρουσιάζουν ενδιαφέρον και συνάφεια με τα γνωστικά αντικείμενα και τα προσφερόμενα μαθήματα του Τμήματος Κοινωνιολογίας.
- Στην επιλογή και συνεργασία με τους επόπτες Πρακτικής Άσκησης στους χώρους εργασίας
- Στην καταγραφή των συνεργαζόμενων φορέων, οργανισμών και επιχειρήσεων σε Βάση Δεδομένων και αναζήτηση νέων συνεργασιών με τη χρήση του Διαδικτύου.
- Στη διαδικασία επιλογής προγράμματος Π.Α από τους φοιτητές μέσω προβλεπόμενης διαδικασίας η οποία έχει οριστεί από την Προσωρινή Γενική Συνέλευση Τμήματος Κοινωνιολογίας.
- Στην οργάνωση ημερίδων προβολής του έργου πρακτικής άσκησης που απευθύνονται σε τοπικούς και εθνικούς φορείς, αλλά και στην ευρύτερη ακαδημαϊκή κοινότητα

- Στη διοργάνωση εκδηλώσεων στις οποίες προβάλλεται το έργο της Πρακτικής άσκησης μέσα από παρουσιάσεις των συμμετεχόντων φοιτητών
- Στην πρόσκληση συνεργατών με μεγάλη εμπειρία στη διασύνδεση της εκπαίδευσης με την εργασιακή εμπειρία και την απασχόληση

Για άτομα με αναπηρία και τα άτομα που προέρχονται από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και φοιτούν στο Τμήμα Κοινωνιολογίας, κρίνεται απαραίτητη η δημιουργία μηχανισμών εύρεσης κατάλληλων θέσεων Πρακτικής Άσκησης. Για το λόγο αυτό, το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης επιδιώκει να ενημερώνεται εκ των προτέρων για τους φοιτητές των συγκεκριμένων ομάδων ατόμων που φοιτούν στο 3^ο και 4^ο έτος και με ξεχωριστή επικοινωνία και συνεργασία μαζί τους επιχειρείται αφενός η εξασφάλιση της πληροφόρησής τους και η προσέλκυση του ενδιαφέροντός τους για το πρόγραμμα και αφετέρου η ανεύρεση της καταλληλότερης θέσης Πρακτικής Άσκησης για αυτούς.

Η σωστή υλοποίηση του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης απαιτεί τη συστηματική παρακολούθησή του, μέσω μηχανισμών επίβλεψης ως προς την προσφερόμενη ποιότητα για τον ίδιο το φοιτητή και κατ' επέκταση για το Τμήμα Κοινωνιολογίας. Η προτεινόμενη μέθοδος παρακολούθησης και εποπτείας του προγράμματος της Πρακτικής Άσκησης που υλοποιείται και είναι η εξής:

Το σύστημα παρακολούθησης και μέτρησης των αποτελεσμάτων της πρακτικής άσκησης είναι κοινό για όλους τους φορείς και όλους τους ασκούμενους φοιτητές ώστε να προκύπτουν συγκρίσιμα αποτελέσματα. Η παρακολούθηση βασίζεται σε ορισμένα εργαλεία που διασφαλίζουν την συστηματική καταγραφή της πορείας της Πρακτικής Άσκησης, όπως αυτή αποτυπώνεται από τη γνώμη των συντελεστών της, δηλαδή των φορέων και των φοιτητών. Τα μέσα που χρησιμοποιούνται για την καταγραφή είναι μεταξύ των άλλων Ερωτηματολόγια και Συνεντεύξεις, τα οποία τυγχάνουν συστηματικής επεξεργασίας. Γίνεται επίσης συστηματική καταγραφή των φοιτητών και των εργοδοτών που έδειξαν ενδιαφέρον και όσων τελικά συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Για τη διαχρονική παρακολούθηση του προγράμματος που επιτρέπει την εξαγωγή συμπερασμάτων μακράς διάρκειας αναβαθμίζεται συνεχώς η υπάρχουσα βάση δεδομένων που περιλαμβάνει εκτός από τα παραπάνω και στοιχεία για την πορεία των ασκούμενων στους χώρους εργασίας, τα προβλήματα που πιθανόν προκύπτουν και την εξατομικευμένη παρέμβαση των υπευθύνων του Τμήματος που συμμετέχουν στο πρόγραμμα για την επίλυση των προβλημάτων αυτών.

Με στόχο τη βέλτιστη οργάνωση και αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης το πρόγραμμα περιλαμβάνει τη συνεχή αξιολόγηση της πορείας υλοποίησής του και την τελική αξιολόγησή του. Η ετήσια αποτίμηση της πορείας υλοποίησης του Προγράμματος διερευνά το βαθμό επίτευξης των στόχων που έχουν τεθεί, την ανταπόκρισή του στους δείκτες εκροών και αποτελεσμάτων, και το βαθμό ικανοποίησης των ασκούμενων και των επιχειρήσεων.

Για το σκοπό αυτό χρησιμοποιούνται τα ερωτηματολόγια, τα τεύχη παρακολούθησης και οι εκθέσεις αξιολόγησης των επιβλεπόντων. Επιπλέον πραγματοποιούνται επαφές και με τις επιχειρήσεις, όπου με συνέντευξη (ή ερωτηματολόγιο) διερευνάται ο βαθμός ικανοποίησης, τα πιθανά προβλήματα και προτάσεις.

Τα στοιχεία εισάγονται στο πληροφοριακό σύστημα και γίνεται επεξεργασία και ανάλυση των στοιχείων που προκύπτουν από τα ερωτηματολόγια και τα τεύχη

παρακολούθησης προκειμένου να συνταχθεί η έκθεση αξιολόγησης του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης. Στην έκθεση αξιολόγησης, η οποία συντάσσεται από τον Επιστημονικό Υπεύθυνο στο τέλος κάθε έτους και η οποία συζητείται, διαμορφώνεται και εγκρίνεται από το συντονιστικό επιστημονικό όργανο κάθε φορά, περιέχεται πληροφόρηση σχετικά:

- με την πορεία υλοποίησης του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης.
- την επίτευξη στόχων όπως προκύπτει από τους δείκτες, αλλά και την αξιοπιστία των επιδιωκόμενων στόχων,
- την ικανοποίηση των ασκούμενων από την Πρακτική Άσκηση (αντικείμενο εργασίας, εργοδότη, επόπτη καθηγητή κλπ.),
- την ικανοποίηση των εργοδοτών από τους ασκούμενους και τη συνεργασία τους με τους επόπτες καθηγητές,
- τις πιθανές αδυναμίες ή προβλήματα και τις δράσεις που προτείνονται για την αντιμετώπισή τους

Τα συμπεράσματα της έκθεσης αποτελούν βάση αφενός για το σχεδιασμό του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης του επόμενου ακαδημαϊκού έτους και αφετέρου για το διάλογο που διεξάγεται στο πλαίσιο του συντονιστικού επιστημονικού οργάνου και με αυτόν τον τρόπο αναμένεται τα αποτελέσματα να συμβάλλουν στην διαρκή προσαρμογή και βελτίωση του προγράμματος Πρακτικής Άσκησης.

Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη των στόχων αυτών είναι η συμμετοχή σημαντικού αριθμού φορέων και επιχειρήσεων και η προσφορά θέσεων πρακτικής άσκησης. Απαιτείται κατά συνέπεια συστηματική προσπάθεια για την επέκταση, διατήρηση και εμπάθυνση των σχέσεων συνεργασίας με τους φορείς και της επιχειρήσεις του κλάδου. Οι δράσεις αυτού του πακέτου εργασίας στοχεύουν στην βελτίωση των σχέσεων και στην εδραίωση των συνεργασιών με τις ιδιωτικές και δημόσιες επιχειρήσεις που ήδη συνεργάζονται με το Τμήμα και υποστηρίζουν το πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης, αλλά και στην διεύρυνση του αριθμού των συνεργασιών με επιχειρήσεις που για αντικειμενικούς ή υποκειμενικούς λόγους δεν είχαν μέχρι σήμερα συμμετάσχει.

Στο πλαίσιο αυτό προβλέπονται:

- Βελτίωση του υφιστάμενου μηχανισμού εύρεσης θέσεων πρακτικής άσκησης
- Διεύρυνση της βάσης δεδομένων επιχειρήσεων του πληροφοριακού συστήματος
- Επικοινωνία για εξεύρεση νέων φορέων υποδοχής και θέσεων πρακτικής άσκησης
- Υπογραφή πρωτοκόλλων συνεργασίας με νέους φορείς υποδοχής

Επισημαίνεται ότι μέλημα των υπευθύνων για την Πρακτική Άσκηση δεν είναι μόνο η εξασφάλιση συνεργασιών με επαρκή αριθμό φορέων αλλά και η ανεύρεση θέσεων σε αντικείμενα που προσεγγίζουν καλύτερα την κατεύθυνση σπουδών των ασκούμενων. Το ενδιαφέρον δηλαδή δεν εστιάζεται μόνο στον αριθμό των θέσεων πρακτικής άσκησης αλλά και στην ανάγκη των φοιτητών να ασκηθούν σε θέσεις σχετικές με το αντικείμενο ενδιαφέροντός τους και την κατεύθυνση του Τμήματος Κοινωνιολογίας.

Ακόμα, υποστηρίζεται η δημιουργία αντίστοιχων μηχανισμών διασύνδεσης με Πανεπιστήμια, παραγωγικούς φορείς, οργανισμούς και φορείς απασχόλησης άλλων κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου να προσφέρεται στους φοιτητές η δυνατότητα ολοκλήρωσης Πρακτικής Άσκησης σε αυτές τις χώρες. Μια τέτοια εμπειρία μπορεί να αποβεί πολύ θετική, καθώς δίνει στους φοιτητές μια ευρύτερη

εικόνα για τις συνθήκες της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας και τους διευκολύνει στην απόφαση συνέχισης των σπουδών τους.

Με στόχο τη βέλτιστη οργάνωση και αποτελεσματικότερη διεξαγωγή της Πρακτικής Άσκησης, επιδιώκεται η συνεχής συνεργασία του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης, τόσο με το Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου όσο και με τα Γραφεία Πρακτικής Άσκησης άλλων Πανεπιστημίων στα οποία λειτουργούν ομοειδή Τμήματα, με στόχο την ανάπτυξη κοινών εργαλείων κλπ. και την υποβοήθηση της Πρακτικής Άσκησης εκτός του τόπου έδρας του Τμήματος ή/και του τόπου διαμονής του εκάστοτε φοιτητή.

Τέλος μπορούν να αξιοποιηθούν από του/τις φοιτητές/τριες οι διευρυμένες συνεργασίες που έχουν αναπτυχθεί από το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης σε κάθε περιοχή της Ελλάδας με φορείς συναφείς προς το αντικείμενο σπουδών του Τμήματος Κοινωνιολογίας. Πρόκειται για ένα δίκτυο συνεργασίας 12 ετών (από τότε που ξεκίνησε η Πρακτική Άσκηση στο Τμήμα Κοινωνιολογίας) που προέκυψε τόσο από τις περιοχές καταγωγής και προέλευσης των φοιτητών στις οποίους πραγματοποιήθηκε στο παρελθόν Πρακτική Άσκηση από φοιτητές του Τμήματος Κοινωνιολογίας, όσο και από συνεχείς πρωτοβουλίες του Γραφείου Πρακτικής Άσκησης για ανανέωση των συνεργασιών αυτών.